

**IZVJEŠĆE O SOLVENTNOSTI I FINANCIJSKOM STANJU
Triglav osiguranja d.d. za**

31.12.2016.

Mjesto i datum izrade izvješća:
Zagreb, 20.4.2017.

SADRŽAJ

Sažetak	6
A. Poslovanje i rezultati.....	7
A.1. Poslovanje.....	7
A.1.1. Predstavljanje Društva za osiguranje (opći podaci)	7
A.1.2. Nadzorna institucija	7
A.1.3. Vanjska revizija.....	7
A.1.4. Položaj Društva u pravnoj strukturi Triglav Grupe.....	7
A.1.5. Značajne vrste osiguranja i zemljopisna područja u kojima društvo obavlja djelatnosti	7
A.1.6. Značajni poslovi i ostali događaji do kojih je došlo tijekom izvještajnog razdoblja	8
A.2. Rezultati preuzimanja rizika	9
A.2.1. Prihodi od premije osiguranja, štete i troškovi.....	9
A.2.2. Premija, štete i troškovi po vrstama osiguranja.....	11
A.3. Rezultati ulaganja.....	13
A.4. Rezultati ostalih djelatnosti.....	15
A.4.1. Drugi prihodi i rashodi	15
A.4.2. Ugovori o najmu.....	16
A.5. Sve ostale informacije	16
B. Sustav upravljanja	17
B.1. Opće informacije o sustavu upravljanja	17
B.1.1. Organizacijska shema sustava upravljanja	17
B.1.2. Raspodjela nadležnosti i odgovornosti između organa vođenja i nadzora Društva	17
B.1.3. Kodeks Grupe Triglav	21
B.1.4. Politika primitaka Triglav osiguranja d.d.....	21
B.1.5. Poslovi s povezanim osobama	22
B.2. Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom.....	23
B.2.1. Članovi Uprave i Nadzornog Odbora	23
B.2.2. Nositelji ključnih i poslovnih funkcija.....	24

B.2.3. Sustav procjene sposobnosti i primjerenosti nositelja ključnih i ostalih poslovnih funkcija..	25
B.3. Sustav upravljanja rizicima uključujući vlastitu procjenu rizika i solventnosti	26
B.3.1. Opis sustav upravljanja rizicima	26
B.3.2. Strategija upravljanja rizicima	27
B.3.3. Izjava o apetitu za rizicima	28
B.3.4. Nadležnosti i odgovornosti u sustavu upravljanja rizicima.....	28
B.3.5. Sustav izvještavanja o rizicima.....	30
B.3.6. Proces vlastite procjene rizika i solventnosti	30
B.4. Sustav unutarnje kontrole.....	32
B.4.1. Sustav unutarnjih kontrola – općenito.....	32
B.4.2. Sustav unutarnjih kontrola – Funkcija praćenja usklađenosti	32
B.5. Funkcija unutarnje revizije	33
B.6. Aktuarska funkcija.....	35
B.7. Izdvajanje poslova	36
B.8. Sve ostale informacije	37
B.8.1. Procjena adekvatnosti sustava upravljanja Društva	37
C. Rizični profil.....	37
C.1. Osigurateljni rizici.....	37
C.1.1. Opis značajnih rizika osiguranja	38
C.1.2. Mjere upravljanja rizicima osiguranja.....	40
C.1.3. Koncentracija osigurateljnih rizika.....	42
C.1.4. Geografska i sektorska koncentracija.....	42
C.2. Tržišni rizik.....	42
C.2.1. Opis značajnih tržišnih rizika	42
C.2.2. Mjere upravljanja tržišnim rizicima	44
C.2.3. Koncentracija tržišnih rizika	45
C.3. Kreditni rizik	46
C.3.1. Opis značajnih kreditnih rizika	46
C.3.2. Mjere upravljanja kreditnim rizicima	47

C.3.3.	Portfelj zajmova	49
C.4.	Rizik likvidnosti.....	49
C.4.1.	Opis rizika likvidnosti	49
C.4.2.	Mjere upravljanja rizikom likvidnosti	50
C.5.	Operativni rizik.....	51
C.5.1.	Opis značajnih operativnih rizika	51
C.5.2.	Mjere upravljanja operativnim rizicima.....	51
C.6.	Ostali značajni rizici	52
C.6.1.	Nefinancijski rizici.....	52
C.6.2.	Rizici koncentracije.....	53
C.6.3.	Osjetljivost na rizike	54
C.6.4.	Načelo razboritosti	55
C.7.	Sve ostale informacije	56
D.	Vrednovanje za potrebe solventnosti.....	56
D.1.	Imovina.....	56
D.1.1.	Investicijski portfelj	58
D.1.2.	Odgođena porezna imovina.....	59
D.1.3.	Povezana društva	59
D.1.4.	Iznosi koji se mogu naplatiti temeljem ugovora o reosiguranju.....	59
D.1.5.	Potraživanja od osiguranika.....	60
D.2.	Tehničke pričuve	60
D.2.1.	Tehničke pričuve za neživotna osiguranja	62
D.2.2.	Tehničke pričuve za životna osiguranja	65
D.3.	Ostale obveze	67
D.3.1.	Pričuve za jubilarne nagrade i otpremnine te pričuve za godišnji odmor	67
D.3.2.	Obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja – pričuve za garancijski fond HUO	68
D.3.3.	Odgođena porezna obveza	68
D.3.4.	Obveza prema reosigurateljima	68
D.4.	Alternativne metode vrednovanja	68

D.5. Sve ostale informacije	68
E. Upravljanje kapitalom.....	69
E.1. Vlastita sredstva	70
E.2. Potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital.....	74
E.3. Uporaba podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira temeljenog na trajanju	77
E.4. Razlika između standardne formule i bilo kojeg upotrijebljenog unutarnjeg modela.	77
E.5. Neusklađenost s potrebnim minimalnim i solventnim kapitalom	77
E.6. Sve ostale informacije	77
Prilozi	77

Sažetak

Triglav osiguranje d.d. je društvo za osiguranje (u nastavku: Društvo ili Triglav osiguranje) sa sjedištem u Zagrebu. U vlasničkoj strukturi kao većinski vlasnik s 99,91% sudjeluje trgovačko društvo Triglav INT d.d. iz Ljubljane. U 2016. godini bruto fakturirana premija iznosila je 368,7 mil. kn, a nastale štete iznosile su 226,6 mil. kuna. U strukturi ukupne zaračunate premije Društva na 31.12.2016. najznačajniji udio zauzimalo je obvezno osiguranje od auto odgovornosti sa udjelom od 31%. Na drugom mjestu nalaze se životna osiguranja sa 15% udjela, a na trećem ostala osiguranja imovine sa 14% udjela. Društvo posluje na čitavom teritoriju Republike Hrvatske, uz razgranatu vlastitu prodajnu mrežu te njezinu dobru regionalnu pokrivenost.

Financijska imovina Triglav osiguranja, zajedno s ulaganjima u pridružena društva, te ulaganja u nekretnine, na zadnji dan 2016. iznosila je 777 mil. kn dok je udio predmetne imovine u ukupnoj aktivi iznosio 72%. Prihodi od financijskih ulaganja su na kraju referentnog razdoblja iznosili 21 mil. kn, a rashodi 8 mil. kn. Neto prinos od financijskih ulaganja na kraju 2016. iznosio je 13 mil. kn.

Društvo je s 01.01.2016. harmoniziralo svoj sustav upravljanja (rizicima) po načelima nove regulative Solventnost II (u nastavku: SII). Temelj predmetnog sustava primarno čine organizacijska struktura, relevantni interni akti, implementirani procesi i procedure upravljanja rizicima, te kompetencije Uprave, višeg rukovodstva i svih zaposlenika vezanih uz kontrolne poslovne funkcije.

Društvo je kao dobru praksu upravljanja rizicima uspostavilo i sustav limita baziran na okviru apetita za rizicima. Društvo kontinuirano provodi sve faze procesa upravljanja rizicima, a najveći fokus stavlja na ovladavanje onim rizicima koji su identificirani i procijenjeni kao najznačajniji s obzirom na poslovni model. Prije svega to su rizici osiguranja i tržišni rizici. Sustav upravljanja rizicima Društva svojim opsegom pokriva i ostale relevantne vrste rizika u mjeri koja je sukladna njihovoj značajnosti.

Uzimajući u obzir zahtjeve novog zakonskog okvira, Društvo izrađuje i Izvješće o finansijskom položaju (vidi Obrazac S.02.01. u Prilogu) gdje se sve stavke imovine i obveza vrednuju po fer vrijednosti. Razliku imovine i obveza, u okviru SII regulative, predstavljaju tzv. vlastita sredstva koja su ujedno i vlastiti raspoloživi kapital za potrebe solventnosti. Iznos vlastitih sredstava je na 31.12.2016. iznosio 257,3 mil. kn.

Jedna od glavnih regulatornih promjena je i novi način izračuna adekvatnosti kapitala, odnosno granice solventnosti za koju se upotrebljava termin potrebnii solventni kapital (eng. Solvency capital requirement - SCR). „Nova“ granica solventnosti odražava izloženost Društвima svim rizicima u narednom jednogodišnjem razdoblju, a stavlja se u omjer s vlastitim sredstvima koji indicira razinu solventnosti. Društvo je na kraju 2016. ostvarilo omjer solventnosti u visini od 175% što se smatra adekvatnim te u skladu s ciljanim omjerom prema uspostavljenom apetu za rizicima.

A. Poslovanje i rezultati

A.1. Poslovanje

A.1.1. Predstavljanje Društva za osiguranje (opći podaci)

Triglav osiguranje d.d. je društvo za osiguranje sa sjedištem u Zagrebu, na adresi Antuna Heinza 4, OIB: 29743547503, Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 040033293, matični br.: 0253359. U vlasničkoj strukturi kao većinski vlasnik s 99,91% sudjeluje trgovačko društvo Triglav INT d.d., Ljubljana, Miklošičeva cesta 19, a ostali vlasnički udjeli podijeljeni su među sljedećim dioničarima: Centrometal d.o.o., Čakovečki mlinovi d.d., Eko Međimurje d.d., Komunalac d.o.o., Komunalac d.o.o., Poljoprivredna zadruga Čakovec, Roto ulaganja d.o.o., Zrinski d.d., Sabol Jasmina.

A.1.2. Nadzorna institucija

Nadzorno tijelo Triglav osiguranja d.d. je Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA). Web adresa na kojoj je moguće pronaći detaljnije informacije je <http://www.hanfa.hr/nav/65/kontakt.html>.

A.1.3. Vanjska revizija

Glavna skupština Društva je 04.07.2016. donijela odluku o imenovanju trgovačkog društva Ernst&Young d.o.o., Radnička cesta 50, 10000 Zagreb za revizora godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2016. godinu.

A.1.4. Položaj Društva u pravnoj strukturi Triglav Grupe

Triglav osiguranje d.d. u većinskom je vlasništvu Triglav INT d.d. koji ima 99,91 % temeljnog kapitala Društva, s ukupno 99.747 glasova.

A.1.5. Značajne vrste osiguranja i zemljopisna područja u kojima društvo obavlja djelatnosti

U strukturi ukupne zaračunate premije Društva na 31.12.2016. najznačajniji udio zauzima obvezno osiguranje od auto odgovornosti (vrsta 10) sa udjelom od 30,7%. Na drugom mjestu se nalaze životna osiguranja sa 14,7% udjela, a na trećem ostala osiguranja imovine (vrsta 09) sa 14,2% udjela. Udio veći od 10% ima još vrsta 03 (osiguranje auto kaska) sa udjelom od 13,5%. Navedene vrste osiguranja čine 73,0% ukupnog portfelja Društva.

Društvo posluje na čitavom teritoriju Republike Hrvatske, uz razgranatu vlastitu prodajnu mrežu te njezinu dobru regionalnu pokrivenost. Triglav osiguranje d.d. je tržišni lider u Međimurskoj, a tradicionalno jak u Koprivničko-križevačkoj, Istarskoj i Primorsko-goranskoj županiji. Područja koja predstavljaju potencijal za razvoj su Dalmacija i šire područje grada Zagreba kao centra gospodarske i kupovne moći.

A.1.6. Značajni poslovi i ostali događaji do kojih je došlo tijekom izvještajnog razdoblja

- Nadzorni odbor je na 112. sjednici 04.02.2016. imenovao Marina Matijacu i Denisa Burmaza kandidatima za člana Uprave Triglav osiguranja d.d.
 - Nadzorni odbor je na 113. sjednici 11.02.2016. dao suglasnost na prokuru Vladimиру Miši Čeplaku na period od 01.04.2016. do 31.03.2018.
 - Uprava je dana 05.04.2016. usvojila Odluku o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, koje će poslovati pod tvrtkom Triglav upravljanje nekretninama d.o.o. za poslovanje nekretninama (skraćena tvrtka Triglav upravljanje nekretninama d.o.o. – TUN d.o.o.), sa sjedištem u Zagrebu, Republike Austrije 1, s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kuna te obavljati djelatnost poslovanje nekretninama. 05.05.2016. doneseno je Rješenje o osnivanju TUN d.o.o. 01.06.2016. doneseno je rješenje o povećanju temeljnog kapitala unosom nekretnina. Rješenje o povećanju temeljnog kapitala i to unosom prava nekretnina iz vlasništva Društva ukupne vrijednosti 3.331.490 EUR što je u kunskoj protuvrijednosti iznosilo 24.868.200 kn.
 - Dana 15.12.2016. sklopljen je Ugovor između Triglav osiguranja d.d i Triglav upravljanje nepremičnin d.d. kojim su preneseni poslovni udjeli društva Triglav upravljanje nekretninama d.o.o i to jedan poslovni udjel u nominalnom iznosu od 20.000 kn i jedan poslovni udjel u nominalnom iznosu od 24.868.200 kn, što predstavlja 100% temeljnog kapitala u društvu. Prijenos poslovnog udjela izvršio se uz naknadu u iznosu od 3.334.156 EUR.
 - Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA) započela je neposredni nadzor u Društvu 11.04.2016.
 - Dana 20.05.2016. izvršen je povrat subordiniranog duga Zavarovalnici Triglav.
 - Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (HANFA) dana 29.07.2016. izdala je Rješenje kojim se daje odobrenje Marinu Matijaci i Denisu Burmazu za obavljanje funkcije člana Uprave Triglav osiguranja d.d. za mandat u trajanju od 4 godine.
 - Na 123. Korespondentnoj sjednici Nadzornog odbora dana 28.11.2016. donesena je odluka o sporazumnoj prestanku mandata člana Uprave Bernharda Melischniga s 31.12.2016.
 - Na 124. Korespondentnoj sjednici nadzornog odbora 20.12.2016. potvrđen je prijedlog Uprave o sazivanju glavne skupštine Društva za 01.02.2017. sa slijedećim dnevnim redom:
 1. Otvaranje Glavne skupštine, utvrđivanje prisutnih i zastupanih dioničara, te izbor predsjedavajućeg Glavne skupštine;
 2. Donošenje Odluke o prijenosu dionica dioničkog društva Triglav osiguranje d.d. Zagreb s manjinskih dioničara na glavnog dioničara Triglav INT, holdinška družba d.d
- **SOLVENTNOST II**

Društvo je uspješno provelo aktivnosti usklade s regulativom Solventnost II te harmoniziralo svoj sustav upravljanja (rizicima) s načelima i zahtjevima iste. Društvo kontinuirano unapređuje procese upravljanja rizicima, a pritom kao smjernice u obzir uzima regulatorni okvir, dobre prakse, standarde Grupe i dr.

➤ PREGLED POSLOVANJA

Dana 29.03.2016. zaprimljen je od strane Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (dalje u tekstu: HANFA) Zahtjev za pregled poslovanja. Nadzor je započeo 11.04.2016., a predmet nadzora bio je proces oblikovanja pričuva šteta, dostatnost pričuva šteta za vrstu osiguranja 03 i 10, proces evidencije i obračuna troškova, primjernost internih procedura, praksi i postupanja primjena kojih ima utjecaj na zaštitu zainteresiranih osoba uključujući pružanje informacija prije i za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju.

A.2. Rezultati preuzimanja rizika

A.2.1. Prihodi od premije osiguranja, štete i troškovi

Tablica 1 - Struktura premije po IFRS (statutarnim) vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

Premije	01-12/2016.
Bruto fakturirana premija	368.659
iz neživotnih osiguranja	309.223
iz životnih osiguranja	59.436
Premija predana u reosiguranje	62.025
iz neživotnih osiguranja	61.981
iz životnih osiguranja	44
Bruto zarađena premija	362.955
iz neživotnih osiguranja	303.516
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	105.833
Ostala osiguranja imovine	52.408
Osiguranje cestovnih vozila	47.340
Ostalo	97.936
iz životnih osiguranja	59.439
Životno osiguranje	34.335
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	19.290
Ostalo	5.815

Tablica 2 - Struktura premije po SII vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

Premije	01-12/2016.
Bruto fakturirana premija	368.659
iz neživotnih osiguranja	314.649
iz životnih osiguranja	54.011
Premija predana u reosiguranje	62.025
iz neživotnih osiguranja	61.981
iz životnih osiguranja	44
Bruto zarađena premija	362.955
iz neživotnih osiguranja	308.945
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	105.833
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	81.800
Ostala osiguranja motornih vozila	47.340
Ostalo	73.972
iz životnih osiguranja	54.011
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	34.608
Osiguranje vezano uz indekse i udjele u investicijskim fondovima	19.290
Ostala životna osiguranja	113

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju, Triglav osiguranje d.d.

U 2016. godini bruto fakturirana premija iznosila je 368,7 mil. kn, dok je premija predana u reosiguranje iznosila 62,0 mil. kn. Bruto zarađena premija iznosi 362,9 mil. kn, najviša je bila na vrsti Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila 105,8 mil. kn ili 29,2%.

Tablica 3 - Struktura nastalih šteta¹ po IFRS (statutarnim) vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

Štete	01-12/2016.
Nastale štete	227.025
iz neživotnih osiguranja	192.025
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	67.791
Ostala osiguranja imovine	47.233
Osiguranje cestovnih vozila	35.110
Ostalo	41.891
iz životnih osiguranja	35.001
Životno osiguranje	22.321
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	10.822
Ostalo	1.858
Udio reosiguranja u likvidiranim štetama	40.774

Tablica 4 - Struktura nastalih šteta² po SII vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

Štete	01-12/2016.
Nastale štete	226.579
iz neživotnih osiguranja	186.768
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	61.201
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	58.687
Ostala osiguranja motornih vozila	35.259
Ostalo	31.621
iz životnih osiguranja	39.811
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	22.606
Osiguranje vezano uz indekse i udjele u investicijskim fondovima	10.826
Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju	6.379
Udio reosiguranja u likvidiranim štetama	40.774

Nastale štete u 2016. godini iznose 226,6 mil. kn i uključuju likvidirane štete i promjenu pričuve za štete. Na neživotna osiguranja otpada 82,4%, a unutar njih najzastupljenija vrsta je Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila sa 27,0% učešća. Kod životnih osiguranja najviše su zastupljena Osiguranja sa sudjelovanjem u dobiti i to sa 56,8%. U nastalim štetama za 2016. prema SII principu nije uključena promjena pričuve za troškove obrade šteta, dok je ista uključena u tablicu prema IFRS principu.

Tablica 5 - Struktura troškova po vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

Troškovi	01-12/2016.
Nastali troškovi	147.408
iz neživotnih osiguranja	133.750
iz životnih osiguranja	13.658

Ukupni troškovi u 2016. iznose 147,4 mil. kn te su jednaki troškovima iz prethodne godine.

¹ Likvidirane + promjena pričuve šteta

² Ibid.

A.2.2. Premija, štete i troškovi po vrstama osiguranja

A.2.2.1. Zaračunata bruto premija po vrstama osiguranja

Tablica 6 - Zaračunata bruto premija po IFRS (statutarnim) vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	95.248	113.265	119
Ostala osiguranja imovine	60.615	52.301	86
Osiguranje cestovnih vozila	41.626	49.641	119
Ostalo	87.369	94.015	108
Ukupno neživotna osiguranja	284.857	309.223	109
Životno osiguranje	33.296	34.335	103
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	19.986	19.290	97
Ostalo	5.758	5.811	101
Ukupno životna osiguranja	59.040	59.436	101
Sveukupno	343.898	368.659	107

Tablica 7 - Zaračunata bruto premija po SII vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	95.248	113.265	119
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	89.386	82.280	92
Ostala osiguranja motornih vozila	41.626	49.641	119
Ostalo	63.966	69.462	109
Ukupno neživotna osiguranja	290.225	314.649	108
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	33.607	34.608	103
Osiguranje vezano uz indekse i udjele u investicijskim fondovima	19.986	19.290	97
Ostala životna osiguranja	79	113	142
Ukupno životna osiguranja	53.673	54.011	101
Sveukupno	343.898	368.659	107

Zaračunata premija u 2016. iznosi 368,6 mil. kn što predstavlja povećanje od 24,8 mil. kn ili 7% u odnosu na prethodnu godinu. Najzastupljenija vrsta osiguranja je Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila sa 113,3 mil. kn ili 30,7% od ukupne zaračunate premije. Najveći porast u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je kod Osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila i kod Osiguranja cestovnih vozila (Ostala osiguranja motornih vozila) od 19%.

A.2.2.2. Bruto nastale štete po vrstama osiguranja

Tablica 8 - Bruto nastale štete³ po IFRS (statutarnim) vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	47.293	67.791	143
Ostala osiguranja imovine	43.306	47.233	109
Osiguranje cestovnih vozila	37.514	35.110	94
Ostalo	45.028	41.891	93
Ukupno neživotna osiguranja	173.142	192.025	111
Životno osiguranje	24.641	22.321	91
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	7.951	10.822	136
Ostalo	876	1.858	212
Ukupno životna osiguranja	33.468	35.001	105
Sveukupno	206.610	227.025	110

³ Likvidirane + promjena pričuve šteta

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju, Triglav osiguranje d.d.

Tablica 9 - Bruto nastale štete⁴ po SII vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	44.845	61.201	136
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	53.661	58.687	109
Ostala osiguranja motornih vozila	37.514	35.259	94
Ostalo	35.296	31.621	90
Ukupno neživotna osiguranja	171.316	186.768	109
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	24.894	22.606	91
Osiguranje vezano uz indekse i udjele u investicijskim fondovima	7.951	10.826	136
Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju	2.448	6.379	261
Ukupno životna osiguranja	35.293	39.811	113
Sveukupno	206.610	226.579	110

Bruto nastale štete u 2016. iznose 226,6 mil. kn (prema SII principu) što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje u odnosu od 10%. Najveći nominalni porast zabilježen je na vrsti Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila – od 16,4 mil. kn ili 36%, kao posljedica većeg broja prodanih polica.

A.2.2.3. Troškovi po vrstama osiguranja

Tablica 10 - Bruto troškovi po prirodnim vrstama (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Troškovi pribave osiguranja	54.687	59.387	109
Amortizacija	8.779	7.488	85
Troškovi rada	44.571	42.575	96
Troškovi ugovora o djelu	1.678	1.717	102
Ostali troškovi iz poslovanja	37.675	36.241	96
marketing i reprezentacija	616	539	88
troškovi materijala i energije	5.647	5.281	94
troškovi održavanja	6.475	6.584	102
troškovi vezani uz radni odnos	7.191	6.739	94
troškovi intelektualnih usluga	1.084	1.406	130
porezi, koji ne ovise o rezultatu	2.438	2.178	89
troškovi prometa i veza	4.252	4.233	100
troškovi premije osiguranja	891	742	83
platni promet i bankarske usluge	1.099	1.169	106
troškovi najma	4.600	4.601	100
troškovi stručnog obrazovanja	851	409	48
ostale usluge	2.531	2.361	93
Ukupno	147.389	147.408	100

Ukupni troškovi za 2016. iznose 147 mil. kn što je jednako realizaciji prethodne godine. Najveće nominalno povećanje bilježi se kod troškova pribave i to za 4,7 mil. kn ili 9% - kao posljedica veće zaračunate odnosno naplaćene premije u odnosu na prethodnu godinu. Ostali troškovi poslovanja smanjeni su za 1,4 mil. kn (4%) u odnosu na 2015. godinu – jedine kategorije troškova koje su porasle u odnosu na prethodnu godinu su: troškovi održavanja (za 0,1 mil. kn ili 2% uslijed većih troškova IT održavanja), troškovi intelektualnih usluga (za 0,3 mil. kn ili 30% uslijed većih troškova revizije) i troškovi platnog prometa i bankarskih usluga (za 70 tis. kuna ili za 6% uslijed većeg broja transakcija).

⁴ Likvidirane + promjena pričuve šteta

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju, Triglav osiguranje d.d.

Tablica 11 - Bruto troškovi po vrstama osiguranja (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Osiguranje medicinskih troškova	224	117	52
Osiguranje zaštite priroda	8.372	9.840	118
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	41.246	43.908	106
Ostala osiguranja motornih vozila	16.493	17.847	108
Pomorsko osiguranje, osiguranje zračnih letjelica i transportno osiguranje	3.331	4.969	149
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	44.819	41.877	93
Ostala osiguranja od odgovornosti	10.945	10.000	91
Kreditno osiguranje i osiguranje jamstava	1.471	2.037	138
Osiguranje troškova pravne zaštite	82	129	157
Osiguranje pomoći (asistencija)	1.489	2.313	155
Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	2.469	1.794	73
Ukupno neživotna osiguranja	130.943	134.831	103
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	10.632	8.093	76
Osiguranje vezano uz indeks u udjelu u investicijskim fondovima	5.789	4.440	77
Ostala životna osiguranja	7	7	94
Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja osim onih zdravstvenog osiguranja	17	39	228
Ukupno životna osiguranja	16.446	12.578	76
Sveukupno	147.389	147.408	100

Tablica 12 - Bruto troškovi po funkcionalnim skupinama (u 'ooo kn)

	2015	2016	Index (2016/2015)
Troškovi pribave osiguranja	98.163	97.141	99
Troškovi procjene	10.265	8.957	87
Troškovi upravljanja imovinom	263	280	106
Ostali troškovi poslovanja	38.698	41.031	106
Ukupno	147.389	147.408	100

A.3. Rezultati ulaganja

Finansijska imovina, ulaganja u pridružena društva te ulaganja u nekretnine su na zadnji dan 2016. iznosila 777,1 mil. kn, što je 8% više nego godinu dana ranije. Udio te imovine u ukupnoj aktivi iznosio je 72%, što je 16% više nego prethodne godine.

Tablica 13 - Finansijska imovina (ulaganja) Triglav osiguranja na zadnji dan 2016. i 2015. (u 'ooo kn)

	Ulaganja u 'ooo KN		Indeks 2016/2015	Struktura 31.12.2016
	31.12.2016	31.12.2015		
Ulaganje u nekretnine	2.957	27.577	11	0,38%
Ulaganja u povezana i pridružena društva	559	559	100	0,07%
Dionice i drugi vrijednosni papiri sa promjenjivim prinosom	5.332	5.223	102	0,69%
Dužnički i drugi vrijednosni papiri sa fiksnim prinosom	536.804	496.542	108	69,07%
Udjeli u investicijskim fondovima	40.695	14.885	273	5,24%
Depoziti kod kreditnih institucija	21.876	15.295	143	2,81%
Zajmovi - odobreni	15.100	16.429	92	1,94%
Novac u banci i blagajni	8.371	1.783	469	1,08%
Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	145.471	138.579	105	18,72%
Ukupno	777.165	716.872	108	100,00%

Usporedba sa prethodnom godinom prikazuje da su prihodi od finansijskih ulaganja viši za 35%, te su iznosili 20,8 mil. kn. Najznačajnija prihodovna stavka su prihodi od kamata, obzirom da najveći dio imovine čine dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prihodom (69,07% na kraju 2016. godine) te su na kraju 2016.

iznosili 23,2 mil. kn. Osim toga, značajna prihodovna stavka su dobici od prodaje finansijske imovine, a koji su u odnosu na prethodnu godinu zabilježili dvostruki rast te su na kraju 2016. iznosili 2,4 mil. kn.

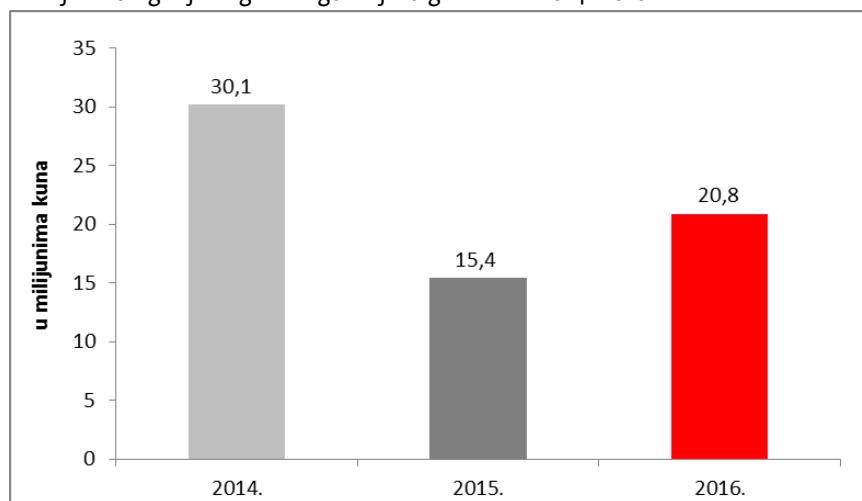
Troškovi finansijskih ulaganja su iznosili 7,5 mil. kn, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu od 67%. Glavni uzrok tome je neevidentiranje umanjenje vrijednosti za nekretnine iz ulagačkog portfelja (u 2015. godini je iznosio 7 mil. kn). Usklađivanje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka prouzročilo je negativan efekt u iznosu 4 mil. kn što je u odnosu na prethodnu godinu smanjenje za 52%.

Prinos od finansijske imovine (bez prihoda od *unit linked* ulaganja) predstavlja razliku između prihoda i rashoda finansijskih ulaganja. Prinos je dosegnuo iznos od 20,8 mil. kn što je 35% viši prinos nego godinu ranije. Razlog tome je prije svega viši iznos prihoda od kamata koji je evidentiran u 2016. godini, te nepostojanje umanjenja vrijednosti za nekretnine. Osim toga, negativne tečajne razlike evidentirane za imovinu denominiranu u stranoj valuti rezultirale su negativnim efektom od 4 mil. kn.

Tablica 14 - Struktura neto prihoda finansijske imovine Triglav osiguranja u 2016. i 2015. (u 'ooo kn)⁵

	Neto prihodi finansijskih ulaganja u 'ooo KN		Indeks 2016/2015
	2016	2015	
Prihod od kamata	23.217	20.691	112
Dividende	41	36	114
Nerealizirani dobici od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-4.029	-7.788	52
Dobici od prodaje (realizacije) finansijskih ulaganja	2.477	7.016	35
Ostali prihodi od ulaganja	-543	4.287	-13
Efekt ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	-55	231	-24
Umanjenje vrijednosti	-266	-9.000	3
Ukupno	20.842	15.473	135

Graf 1 - Prinosi finansijskih ulaganja Triglav osiguranja u godinama 2014.-2016.

⁵ Bez prihoda od ulaganja iz sredstava posebnih pričuva za osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik

A.4. Rezultati ostalih djelatnosti

A.4.1. Drugi prihodi i rashodi

Tablica 15 – Ostali (osigurateljni) prihodi (u 'ooo kn)

OSTALI OSIGURATELJNI PRIHODI

	2015	2016	Index 2016/2015
Prihodi od uslužno likvidiranih šteta	730	674	92,3
Prihodi od provizija reosiguranja	6.503	7.384	113,6
Prihodi od Nuklearnog Poola	1.013	657	64,8
Prihodi od zateznih kamata	803	898	111,8
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	979	731	74,6
Ostali prihodi	672	1.741	259,2
Ukupno	10.700	12.084	112,9

OSTALI PRIHODI (000 HRK)

	2015	2016	Index 2016/2015
Dobici od prodaje dugotrajne imovine	502	248	49,4
Prihodi od najma	946	304	32,1
Prihod od refundacije troškova	1.120	892	79,6
Prihodi iz prethodnih godina	248	110	44,4
Prihodi od otpisa ostalih obveza	0	16	
Izvanredni prihodi	871	359	41,3
Ukupno	3.688	1.930	52,3

Ostali osigurateljni prihodi u 2016. porasli su za 12,9% ili 1,3 mil. kn u odnosu na prethodnu godinu. Porast je uzrokovani prvenstveno većim ostalim prihodima (1,1 mil. kn) i većim prihodima od provizija reosiguranja (881 tis. kn).

Tablica 16 - Ostali (osigurateljni) rashodi (u 'ooo kn)

OSTALI OSIGURATELJNI RASHODI

	2015	2016	Index 2016/2015
Vatrogasni doprinos	769	740	96,2
Doprinos fondu za pokriće šteta od neosiguranih i nepoznatih vozila	1.497	2.795	186,6
Ispравak vrijednosti potraživanja za premiju	-1.095	-4.836	441,7
Drugi osigurateljni rashodi	4.342	375	8,6
Ukupno	5.513	-926	-16,8

OSTALI RASHODI (000 HRK)

	2015	2016	Index 2016/2015
Negativne tečajne razlike	524	759	144,7

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju, Triglav osiguranje d.d.

Amortizacija nekretnina koje ne služe za djelatnost	715	359	50,3
Usklađa potraživanja	1.226	0	
Ukupno	2.466	1.118	45,3

Ostali osigurateljni rashodi značajno su smanjeni u 2016. u odnosu na prethodnu godinu, tako da za 2016. godinu iznose 926 tis. i predstavljaju prihod. Smanjenje je prvenstveno posljedica pozitivnog ispravka vrijednosti potraživanja za premiju (+4,8 mil. kn u 2016. dok je u 2015. zabilježeno +1,1 mil. kn). Ostali rashodi smanjeni su u 2016. za 1,3 mil. kn (za 54,7%), prvenstveno uslijed neprovođenja usklađa potraživanja.

A.4.2. Ugovori o najmu

Triglav osiguranje d.d. se u obračunskom razdoblju nalazi u ulozi najmoprimeca i najmodavca jer je koristilo usluge najma automobila, te pružalo i koristilo usluge najma poslovnih prostora na više lokacija u Republici Hrvatskoj.

Kao najmoprimec Triglav osiguranje d.d. koristi usluge najma automobila za službene potrebe. Knjigovodstveno evidentirani troškovi za period od 01.01.-31.11.2016. iznose 914 tis. kn te 1,1 mil. kn. Najmovi su sklopljeni po principu operativnog najma, te se evidentiraju unutar troškova najmova i ne utječu na vrijednost iskazanih osnovnih sredstava unutar bilance stanja.

Također, za potrebe prodajne mreže, unajmljuju se poslovni prostori koji služe kao prodajni uredi za obavljanje osigurateljne djelatnosti. Knjigovodstveno evidentirani troškovi za period od 01.01.-31.12.2016. iznose 2,3 mil. kn.

Triglav osiguranje d.d. u isto vrijeme pruža usluge najma poslovnih prostora, te je za period od 01.01.-31.12.2016. ostvarilo prihod od 217 tis. kn. Najveći dio prihoda ostvaren je u prvih 5 mjeseci 2016. godine, jer je u lipnju 2016. osnovano društvo Triglav upravljanje nekretninama d.o.o. koje je preuzele upravljanje nekretnina koje su do tada bile u vlasništvu Triglav osiguranja d.d. te od 01. lipnja 2016. ostvaruje prihod najma od istih.

Ostali prihodi koji se odnose na pružanje usluge najma (prefakture troškova vezane u najmove itd.) za period od 01.01.-31.12.2016. iznose 86 tis. kn.

A.5. Sve ostale informacije

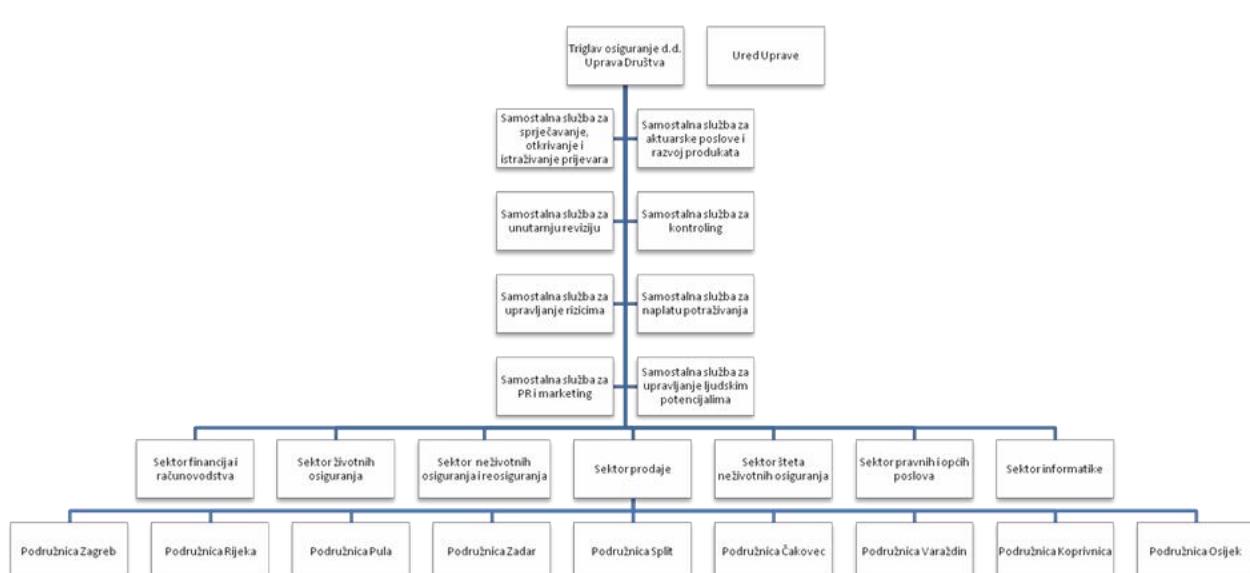
Rezultati poslovanja iz osnovne djelatnosti Društva opisani su u potpoglavlјima A.2-A.4. Društvo ne posluje u drugim segmentima koji bi značajno utjecali na poslovanje Društva.

B. Sustav upravljanja

B.1. Opće informacije o sustavu upravljanja

Triglav osiguranje d.d. ustrojeno je na dualističkom načelu tako da njegove organe čine uprava, nadzorni odbor i glavna skupština. Organizacijska struktura Triglav osiguranja uređena je Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji poslova Triglav osiguranja d.d. Iz priložene sheme organizacijske strukture Društva vidljive su sve organizacijske jedinice.

Slika 1 – Organizacijska shema Triglav osiguranja d.d.

Sukladno utvrđenoj organizacijskoj strukturi uspostavljen je sustav jasnih hijerarhijskih odgovornosti i ovlaštenja, a u opisima pojedinačnih radnih mesta definirani su radni zadaci kao i tražene kompetencije za svako radno mjesto.

B.1.2. Raspodjela nadležnosti i odgovornosti između organa vođenja i nadzora Društva

B.1.2.1. Uprava Društva

Uprava Društva vodi poslove društva. Posebnom odlukom Uprave utvrđuju se područja rada i zaduženja pojedinih članova Uprave i prokurista. Aktualna odluka Uprave kojom su usvojena zaduženja i područja rada donesena je 20.12.2016. te je o navedenom informiran Nadzorni odbor Društva.

Stručni ili specijalistički poslovi značajni za poslovanje Društva obavljaju se putem organizacijskih jedinica: sektora i samostalnih službi. Sukladno Poslovniku o radu Uprave, Uprava dva puta mjesечно održava kolegije Uprave s direktorima sektora i voditeljima samostalnih službi na kojima se informira o tekućoj

problematici i otvorenim pitanjima. Kolanje i razmjena informacija i podataka regulirani su sustavom poslovnih procesa Društva gdje su za svaki poslovni proces utvrđeni izlazi (izlazni dokumenti).

Uprava Društva donosi odluke na redovnim i izvanrednim sjednicama Uprave koje se održavaju svaki prvi i treći utorak u mjesecu s mogućnošću sazivanja još jedne redovne sjednice ukoliko to zahtjeva broj pripremljenih prijedloga. Uprava odluke donosi na temelju prijedloga koje pripremaju pomoćnici Uprave, direktori sektora i voditelji samostalnih službi.

Svaka Odluka Uprave sadrži predmet i zadužene osobe za izvršenje Odluke, rok u kojem je potrebno izvršiti odluku, napomenu treba li odluku prije stupanja na snagu usuglasiti sa sindikalnim povjerenikom ili pak s Nadzornim odborom ili oboje. Osobe zadužene za izvršenje odluke informiraju Ured Uprave o izvršenju/neizvršenju Odluke. Na redovnim sjednicama Uprava se upoznaje s neizvršenim odlukama kojima je rok za izvršenje već protekao. O razlozima neizvršenja odluke te prijedlog novog roka dužne su dati osobe zadužene za izvršenje odluke i dostavljanje izvještaja o istom.

Po usvajanju prijedloga za Upravu, odnosno donošenja Odluke (ukoliko za istu nije potrebna suglasnost Nadzornog odbora ili sindikalnog povjerenika) odluke priprema asistent Uprave i prosljeđuje svim zaduženim osobama navedenim u prijedlogu. Svaka odluka se evidentira u evidenciji neizvršenih odluka i prati sve do trenutka dok zadužena osoba ne informira asistenta koji je zadužen za praćenje izvršenja odluke da je ista izvršena.

B.1.2.2. Nadzorni Odbor Društva

Uprava izvještava Nadzorni odbor na sjednicama Nadzornog odbora. Izvještavanje Uprave prema Nadzornom odboru obuhvaća:

- a) redovito (kvartalno) informiranje Nadzornog odbora o rezultatima poslovanja, naplati premije, novčanom toku, analizi AO (automobilskog osiguranja), upravljanju rizicima,
- b) informacija o izvršenju naloga koji su dani Upravi te razlozima neizvršenja, kao i o dalnjim planiranim aktivnostima (praćenje pojedinih izvještaja),
- c) dostavljanje prijedloga Odluka na prethodnu suglasnost te
- d) informiranje Nadzornog odbora o aktualnim, važnim poslovnim odlukama.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Društva. Sukladno Statutu i Poslovniku o radu Nadzornog odbora (trenutno važeći od 19.11.2015.) Nadzorni odbor daje prethodnu suglasnost na pojedine odluke Uprave, koje su Poslovnikom taksativno navedene. Sjednice Nadzornog odbora održavaju se najmanje jednom u tri mjeseca, a po potrebi i češće. Na svojoj sjednici Nadzorni odbor donosi odluke na način da na pojedinu Odluku daje svoju suglasnost ili se o pojedinoj odluci samo informira, u kojem slučaju se informacija samo usvaja.

Proces izvještavanja Nadzornog odbora provodi se na način da Uprava na sjednici donosi odluku kojom se usvajaju određeni izvještaji, zapisnici, promemorije, rješenja te se potom dostavljaju kao prijedlozi za sjednice Nadzornog odbora, a u formi informiranja.

B.1.2.3. Revizorski Odbor

Nadzorni odbor imenuje članove Revizorskog odbora, od kojih su najmanje 2 člana ujedno i članovi Nadzornog odbora, a jedan član je neovisan. Revizorski odbor djeluje na sjednicama i sastaje se najmanje četiri puta godišnje. Revizorski odbor prati preporuke Službe unutarnje revizije, prati kvartalne i godišnje izvještaje, upravljanje rizicima, postupke računovodstvenog izvještavanja te o istom informira Nadzorni odbor.

Sjednice Revizorskog odbora, u pravilu, se održavaju neposredno prije sjednice Nadzornog odbora, a dnevni red i materijale također priprema asistent Uprave. Nakon sjednice Revizorskog odbora na kojoj po potrebi sudjeluju izvjestitelji (interni revizor, eksterni revizor, aktuar, voditelj službe za kontroling), o tim točkama i materijalu, na sjednici Nadzornog odbora izvještava predsjednik Revizorskog odbora.

Zasebno izvještavanje Revizorskog odbora od strane Uprave se ne provodi osim u slučajevima kada to Revizorski odbor predloži, a Nadzorni odbor usvoji takav prijedlog.

B.1.2.4. Ključne funkcije

Ključne funkcije uspostavljene u Društvu su: funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti, funkcija unutarnje revizije i aktuarska funkcija.

Funkcija upravljanja rizicima uspostavljena je kao samostalna i neovisna funkcija unutar organizacijske strukture Društva te je odgovorna za sve tekuće aktivnosti, povezane s upravljanjem rizicima u Triglav osiguranju, d.d. Glavna zaduženja i odgovornosti uključuju: asistiranje i potporu Upravi, te ostalim poslovnim funkcijama u djelotvornom funkcioniranju sustava upravljanja rizicima, praćenje i kontrolu općeg rizičnog profila Društva kao cjeline, izvještavanje o trenutnim i potencijalno materijalnim izloženostima rizicima i predlaganje mjera Upravi za adekvatno adresiranje pojedinih izloženosti, koordinaciju i izračun potrebnog solventnog kapitala (SCR), te koordinaciju procesa i izradu Izvješća o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Detaljnije nadležnosti, odgovornosti i zaduženja funkcije definirana su internim aktom - „Politika funkcije upravljanja rizicima u Triglav osiguranju d.d.“

Funkcija praćenja usklađenosti implementirana je u Društvu 2008. imenovanjem osobe za obavljanje „compliance office“ funkcije (dalje u tekstu: funkcija praćenja usklađenosti). Sukladno internim aktima, funkcija je organizacijski uspostavljena u sastavu organizacijske jedinice podređene organu upravljanja (Voditelj ureda Uprave). Nadležnosti, odgovornosti i zaduženja funkcije određene su internim aktom -

„Politika praćenja usklađenosti poslovanja u Triglav osiguranju d.d.“. Politikom je propisano da funkcija praćenja usklađenosti u okviru sustava unutarnjih kontrola: prati i redovno ocjenjuje primjerenost i učinkovitost redovnih postupaka i mjera, donesenih za uklanjanje eventualnih nedostataka na području usklađenosti poslovanja društva s propisima, savjetuje i daje potporu poslovnim funkcijama u usklađivanju poslovanja društva sa (zakonskim) propisima, ocjenjuje moguće utjecaje promjena u pravnoj okolini na poslovanje društva, identificira rizike povezane sa neusklađenosti društva s važećom regulativom, upoznaje Upravu Društva o stanju usklađenosti društva s propisima i rizicima neusklađenosti društva te izrađuje i dopunjava Godišnji plan rada funkcije praćenja usklađenosti na određenim područjima.

Funkcija unutarnje revizije uspostavljena je kao zasebna organizacijska jedinica – Samostalna služba za unutarnju reviziju (dalje u tekstu: SSUR) kojom upravlja voditelj samostalne službe. SSUR ne obavlja nikakve druge operativne poslove osim poslova interne revizije i konzultantskih poslova na zahtjev. SSUR o pojedinačno provedenim revizijama izvještava Upravu društva te na kvartalnoj razini prati provedbu usvojenih preporuka o kojima izvještava Upravu, Revizorski odbor i Nadzorni odbor. Pored kvartalnih izvještaja o radu SSUR sastavlja 2 polugodišnja izvještaja o radu i Godišnji izvještaj o radu kojeg dostavlja Upravi, Revizorskemu odboru i Nadzornom odboru. SSUR aktivno sudjeluje u radu Revizorskog odbora u dijelu provedenih izvještaja i/ili praćenja preporuka, a na sjednicama Nadzornog odbora ukoliko za to postoji potreba. Detaljnije nadležnosti, odgovornosti i zaduženja funkcije definirana su internim aktom - „Politika unutarnje revizije u Triglav osiguranju d.d.“

Aktuarska funkcija uspostavljena je kao zasebna organizacijska jedinica – Samostalna služba za aktuarske poslove i razvoj proizvoda. Dana 02. srpnja 2006. godine Uprava Društva imenovala je ovlaštenog aktuara, za funkciju nositelja Samostalne službe za aktuarske poslove i razvoj proizvoda. Aktuarska funkcija u Triglav osiguranju d.d. obavlja sljedeće poslove: koordiniranje izračuna tehničkih pričuva, osiguravanje primjerenosti metodologija, modela i prepostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva, procjenjivanje dovoljnosti i kvalitete podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva, uspoređivanje najboljih procjena s iskustvom, obaveštanje Uprave i Nadzornog odbora društva za osiguranje o pouzdanosti i adekvatnosti izračuna tehničkih pričuva, nadziranje izračuna tehničkih pričuva u slučajevima iz članka 118. Zakona o osiguranju (NN, br. 30/15) kada nema dovoljno podataka primjerene kvalitete za primjenu pouzdane aktuarske metode, iskazivanje mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja, iskazivanje mišljenja o primjerenosti programa reosiguranja i dr.

Također, aktuarska funkcija aktivno sudjeluje pri implementaciji i izvođenju sustava upravljanja rizicima, osobito pri razvoju, upotrebi i praćenju adekvatnosti modela za izračun kapitalnih zahtjeva i provedbi vlastite procjene rizika i solventnosti. Zaduženja aktuarske funkcije se obavljaju sukladno važećem zakonskom okviru, politici aktuarske funkcije te stručnim standardima i dobrim praksama iz područja aktuarske struke.

Informacije o osobama koje obavljaju ključne funkcije u Društvu dostavljene su Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga, sukladno odredbama zakonskih i podzakonskih akata.

B.1.3. Kodeks Grupe Triglav

Kodeks Grupe Triglav usvojen je 08. rujna 2015. Navedenim dokumentom uspostavljeni su jedinstveni poslovni i etički standardi. Kodeks predstavlja vodič kroz osnovna prava i standarde, koje zaposlenici svakodobno koriste u svom radu.

Kodeks Triglav grupe važeći je i za maticno društvo - Zavarovalnicu Triglav i za sva druga finansijska društva Grupe. Kodeks kao središnji dokument obvezuje sva društva Triglav grupe, njihova rukovodstva i zaposlene, s obvezom da poštuju principe navedene u Kodeksu. Na jednom mjestu prikupljeni su i predstavljeni osnovni etički standardi postupanja u Grupi usklađeni s vizijom, vrijednostima, misijom, kulturom i ciljevima društva.

Kao jedan od temeljenih dokumenta Društva, Kodeks se uručuje svakom novom zaposleniku prvog radnog dana u Društvu kao prilog uz pozdravno pismo dobrodošlice.

B.1.4. Politika primitaka Triglav osiguranja d.d.

Politika primitaka je uspostavljena kao jedna od politika s kojima Triglav osiguranje d. d. ostvaruje čvrst i pouzdan sustav upravljanja te osigurava integritet i transparentnost poslovanja. Politika je formirana na način da se uvažava interna organizacija te priroda, opseg i složenost poslova.

Svrha politike je formiranje i provođenje takvih sustava podjele primitaka zaposlenika koji osiguravaju održavanje primjerene adekvatnosti kapitala Društva, potiču pouzdano i efikasno upravljanje rizicima, ne potiču preuzimanje rizika koji premašuju granice dozvoljenog (prihvatljivog) rizika Društva te omogućavaju zapošljavanje i zadržavanje primjerno stručno osposobljenih, kompetentnih, odgovornih i zainteresiranih zaposlenika.

Politika određuje ključna pravila formiranja primitaka koja moraju biti u skladu sa zakonskim propisima i podrobnije regulirana u internim aktima Društva. Politika je formirana tako da je spojiva i poveziva s ostalim elementima sustava upravljanja i to:

- s organizacijskim ustrojem Društva, tj. jasno određenim nadležnostima i ovlaštenjima, odnosno odgovornostima za uspostavljanje, provođenje, kontrolu odnosno praćenje politike,
- sa sustavom upravljanja rizicima u Društvu, tj. određivanjem zaposlenika koji prilikom obavljanja svojeg posla mogu značajno utjecati na profil rizičnosti Društva,
- sa sustavom unutarnjih kontrola tj. određivanjem unutarnjih kontrolnih aktivnosti u vezi praćenja primjerenoosti sustava primitaka u odnosu na profil rizičnosti Društva, na finansijsko stanje Društva i važeće propise.

B.1.5. Poslovi s povezanim osobama

Ključni dioničar Triglav osiguranja je Triglav INT d.d., s vlasničkim udjelom od 99,91% dionica na kraju godine (2015.: 99,86%), dok je krajnji vlasnik Zavarovalnica Triglav d.d.

Društvo smatra da ima neposredni odnos povezane osobe s ključnim dioničarem, krajnjim matičnim Društvom i njihovim podružnicama (zajedno Triglav Grupa); članovima Nadzornog odbora; članovima Uprave i ostalim rukovodstvom (zajedno „ključno rukovodstvo“); bliskim članovima obitelji ključnog poslovodstva; i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i bliskih članova njihovih obitelji, prema definiciji sadržanoj u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 „Objavljivanje povezanih stranaka“ („MRS 24“).

Društvo ima transakcije s većinskim vlasnikom Triglav INT d.d. Ljubljana, za troškove detaširanih radnika. Isto tako, dio poslova reosiguranja Društva predan je u Zavarovalnicu Triglav i Triglav RE, članice Triglav Grupe. Rezultat navedenih transakcija su premije reosiguranja, provizije i naplata šteta od reosiguratelja tijekom godine te potraživanja i obveze na kraju godine. Imovina, obveze, prihodi i rashodi na dan 31. prosinca 2016. koji proizlaze iz transakcija s povezanim osobama su iznosili:

Tablica 17 – Imovina, obveze, prihodi i rashodi sa povezanim osobama tijekom 2016. i 2015. (u 'ooo kn)

	31.12.2016	31.12.2015
	u 'ooo kn	u 'ooo kn
IMOVINA		
Zavarovalnica Triglav	1.145	612
Triglav RE	42.691	23.303
Ostale članice Triglav grupe	2.328	988
Ukupno imovina	46.164	24.903

OBVEZE

	31.12.2016	31.12.2015
	u 'ooo kn	u 'ooo kn
OBVEZE		
Zavarovalnica Triglav	13.156	5.096
Triglav RE	5.024	2.503
Ostale članice Triglav grupe	491	220
Ukupno obveze	18.671	7.819

	31.12.2016	31.12.2015
	u 'ooo kn	u 'ooo kn
PRIHODI I RASHODI		
Zavarovalnica Triglav	-28.468	-11.160
Triglav RE	-23.894	-18.789
Ostale članice Triglav grupe	400	282
UKUPNO PRIHODI	-51.962	-29.667

Plaće i ostale kratkoročne i dugoročne naknade	1.784	1.157
Doprinosi za mirovinske fondove	-	-
Zavarovalnica Triglav	-1.289	-1.159
Triglav RE	-31.877	-32.236
Ostale članice Triglav grupe	285	-594
UKUPNO RASHODI	-31.097	-32.832

B.2. Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom

Zakon o osiguranju u čl. 51. propisuje uvjete za člana uprave i prokurista društva za osiguranje te definira kako član uprave društva za osiguranje može biti osoba koja između ostalog u svakom trenutku ispunjava uvjete:

1. stručnosti, odnosno posjeduje odgovarajuće stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo primjerenog za upravljanje i vođenje poslova društva za osiguranje pažnjom dobrog stručnjaka,
2. primjerenosti, odnosno ima dobar ugled i integritet.

Prethodno navedeno detaljnije se propisuje Pravilnikom o uvjetima za obavljanje funkcije člana uprave i člana nadzornog odbora društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje. Društvo je svojim internim aktima detaljnije propisalo postupak utvrđivanja stručnosti i primjerenosti i to jednim aktom za članove Uprave i Nadzornog odbora, a drugim za nositelje ključnih i poslovnih funkcija u Društvu.

B.2.1. Članovi Uprave i Nadzornog Odbora

U skladu s Politikom o ocjenjivanju stručnosti i primjerenosti (*fit&proper*) članova uprave i nadzornog odbora Triglav osiguranja d.d., članovi Uprave se smatraju stručnima ako posjeduju odgovarajuće stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo primjerenog za vođenje poslova društva za osiguranje pažnjom dobrog stručnjaka. Osim zahtjeva propisanih Politikom i Zakonom o osiguranju, prilikom ocjene stručnosti uzima se u obzir aktivno znanje engleskog jezika, rukovodstvene kompetencije kao što su strateško razmišljanje, odlučnost, ustrajnost, promišljenost, organizacijske sposobnosti, inicijativnost, poduzetnički duh, sposobnost aktivnog slušanja, analitičnost, komunikativnost, sposobnost timskog rada, fleksibilnost, sposobnost određivanja prioriteta, odgovornost i preuzimanje rizika, praktična i stručna iskustva dobivena na prethodnim radnim mjestima i dr.

Član nadzornog odbora smatra se stručnim ako ispunjava uvjete za obavljanje te funkcije određene Zakonom o osiguranju.

Uprava i nadzorni odbor kao kolektivni organi se smatraju stručnim ako svi članovi imaju znanje i iskustvo o osiguravateljnom i finansijskom tržištu, poslovnoj strategiji i poslovnim modelima, sustavima upravljanja, finansijskim i aktuarskim analizama, upravljanju rizicima te regulatornom okviru i drugim pravnim zahtjevima RH.

Smatra se da član uprave i nadzornog odbora održava stručnost za obavljanje svoje funkcije ako se cijelo vrijeme mandata odgovarajuće obrazuje, brine o nadgradnji svojega znanja i sudjeluje u strukovnim organizacijama i na stručnim konferencijama.

Član uprave i nadzornog odbora smatra se za primjerenoga, odnosno da ima dobar ugled i integritet pod uvjetima propisanim Politikom i Zakonom o osiguranju.

B.2.2. Nositelji ključnih i poslovnih funkcija

Politikom o ocjenjivanju stručnosti i primjerenosti (*fit&proper*) nositelja ključnih funkcija i nositelja poslovnih funkcija u Triglav osiguranju d.d. određena su temeljna pravila, mjerila i postupci početnog, periodičnog te izvanrednog ocjenjivanja stručnosti i primjerenosti kandidata te već zaposlenih nositelja ključnih funkcija i nositelja poslovnih funkcija u Društvu, nadležnosti i ovlaštenja u postupku ocjenjivanja te način izvještavanja o stručnosti i primjerenosti.

Nositelji ključnih funkcija su odgovorne osobe, koje su odgovorne za funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti, funkciju unutarnje revizije i aktuarsku funkciju u Triglav osiguranju d.d.

Odgovorna osoba za unutarnju reviziju se smatra stručnom, ako ima završeno obrazovanje 7. stupnja (VSS), najmanje trogodišnje iskustvo u radu na reviziji te zvanje ovlaštenog revizora ili ovlaštenog unutarnjeg revizora stečenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, odnosno stečenog u skladu s pravilima i programom kompetentne strukovne organizacije za stručno obrazovanje unutarnjih revizora .

Odgovorna osoba aktuarske funkcije se smatra stručnom završeno obrazovanje 7. stupnja (VSS) odnosno obrazovanje, koje je propisano u skladu sa važećim zakonodavstvom (Zakon o osiguranju, Pravilnik Hanfa-e), ima najmanje trogodišnje iskustvo na tom području rada; ima važeće ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara te je član Hrvatskog aktuarskog društva (HAD).

Odgovorna osoba za funkciju praćenja usklađenosti se smatra stručnom ako ima završeno obrazovanje 7. stupnja (VSS) odnosno obrazovanje, koje je propisano u skladu s važećim zakonodavstvom te najmanje trogodišnje radno iskustvo.

Odgovorna osoba za upravljanja s rizicima se smatra stručnom ako ima završeno obrazovanje 7. stupnja (VSS) odnosno obrazovanje, koje je propisano u skladu s važećim zakonodavstvom, znanje korištenja modela i metoda upravljanja rizicima te najmanje trogodišnje radno iskustvo.

Nositelji poslovnih funkcija Društva su rukovoditelji organizacijskih jedinica neposredno pod Upravom, a to su: direktori sektora i voditelji samostalnih službi te direktori podružnica neposredno pod direktorom Sektora prodaje.

Nositelji poslovnih funkcija se smatraju stručnima, ako imaju završeno obrazovanje 7. stupnja (VSS) koje je propisano Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova TOZG, odgovarajući smjer obrazovanja u skladu s važećim internim aktima te najmanje trogodišnje radno iskustvo na rukovodećim poslovima.

Direktori podružnice neposredno pod direktorom Sektora prodaje (nositelji poslovne funkcije) smarat će se stručnima i sa nižim stupnjem obrazovanja od naprijed navedenog (VII. stupanj – VSS) obzirom da su

prodaji i rezultatu orientirane osobine i sposobnosti od prvenstvenog značaja za navedeno radno mjesto tj. poslovnu funkciju.

Pravosudni ispit, kao dodatni uvjet mora imati odgovorna osoba Sektora pravnih i općih poslova.

B.2.3. Sustav procjene sposobnosti i primjerenoosti nositelja ključnih i ostalih poslovnih funkcija

Sukladno Politici o ocjenjivanju stručnosti i primjerenoosti (*fit&proper*) nositelja ključnih funkcija i nositelja poslovnih funkcija u Triglav osiguranju d.d., komisiju za ocjenjivanje stručnosti i primjerenoosti nositelja ključnih funkcija i nositelja poslovnih funkcija čine u pravilu tri člana, i to:

- odgovorna osoba za ljudske potencijale ;
- odgovorna osoba za praćenje usklađenosti poslovanja,
- član Uprave nadležan za područje koje pokriva pojedini nositelj ključne funkcije i/ili nositelj poslovne funkcije.

Ocenjivanje stručnosti i primjerenoosti provodi se:

1. prije zaposlenja, imenovanja ili podjele ovlaštenja pojedinoj odgovornoj osobi za ključnu funkciju ili nositelja poslovne funkcije;
2. periodično - jednom godišnje;
3. izvanredno - prilikom nastupanja okolnosti, koje pobuđuju osnovanu sumnju o stručnosti i primjerenoosti.

Komisija prilikom izrade prijedloga ocjene o stručnosti i primjerenoosti pregledava odnosno uzima u obzir sljedeće dokumente:

- izvode/uvjerenja iz kaznene evidencije i drugih službenih evidencija koji iskazuju osobni integritet nositelja ključnih funkcija ili nositelja poslovnih funkcija;
- dokaze je li nositelj ključnih funkcija ili nositelj poslovne funkcije isključen iz članstva u stručnom ili staleškom udruženju, je li mu nadležni organ zabranio vršenje djelatnosti ili profesije ;
- životopis kandidata, njegova prethodna zaposlenja, uvjerenja o završenom stupnju obrazovanja;
- dokaze o stečenim licencama (ovlaštenjima) i stručnim nazivima;
- dokaze o završenom obrazovanju i sudjelovanjima na stručnim konferencijama;
- popunjten upitnik za utvrđivanje stručnosti i primjerenoosti;
- rezultate eventualnog psihometričkog dijagnosticiranja;
- druge dokaze, potrebne za izradu prijedloga ocjene o stručnosti i primjerenoosti.

B.3. Sustav upravljanja rizicima uključujući vlastitu procjenu rizika i solventnosti

B.3.1. Opis sustav upravljanja rizicima

Sustav upravljanja rizicima Triglav osiguranja d.d. sastoji se od više elemenata koji svojim zajedničkim djelovanjem podupiru procese i aktivnosti upravljanja rizicima. Komponente sustava upravljanja rizicima čine organizacijska struktura, relevantni interni akti, kao i implementirani procesi i procedure strateške i operativne razine. Važnu komponentu sustava čine i kompetencije Uprave, višeg rukovodstva i svih zaposlenika vezanih uz kontrolne funkcije obzirom da su oni nosioci svih ključnih vještina potrebnih za kontrolu i učinkovito upravljanje rizicima.

Uprava Društva kontinuirano osigurava da dostupna razina potrebnih kompetencija bude na onoj razini koja omogućuje stabilno poslovanje i ostvarivanje poslovnih ciljeva. Društvo je uspostavilo i informacijske sisteme s ciljem kvalitetne potpore u integraciji procesa upravljanja rizicima u svoje poslovanje.

Proces upravljanja rizicima sastoji se od:

- identifikacije rizika kojima Društvo može biti izloženo kroz svoje poslovanje,
- procjene materijalnosti pojedinih rizika za Društvo uzimajući u obzir postojeći poslovni model,
- definiranje ciljeva na području preuzimanja i upravljanja rizicima, pritom uvažavajući smjernice iz usvojenog apetita za rizicima,
- nadzor i kontrola nad preuzetim rizicima koji proizlaze iz poslovanja,
- upravljanje rizicima na način kojim se osigurava usklađenost poslovanja sa strategijom i definiranim ograničenjima izloženosti,
- praćenje profila rizičnosti s uporabom internih (i eksternih) metodologija,
- izvođenje redovnog i izvanrednog izvještavanja o rizicima,
- priprema prijedloga mjera u slučaju utvrđenih odstupanja od dozvoljenih limita izloženosti rizicima (i drugih indikatora iz domene upravljanja rizicima).

U procesu postavljanja planskih usmjerenja i ciljeva Društva za strateško razdoblje, identificiraju se događaji koji bi mogli imati značajan utjecaj na poslovanje Društva. Prije svega, to se odnosi na postizanje postavljenih ključnih indikatora poslovanja i usmjerenja iz apetita za rizicima.

Identificirani događaji s materijalnim utjecajem na strateške i poslovne ciljeva Društva, uz uvažavanje ograničenja u apetu za rizicima, predstavljaju rizike koje Društvo adekvatno klasificira, procjenjuje i analizira. Društvo različitim metodološkim pristupima procjenjuje rizike koji su obuhvaćeni modelom standardne formule⁶ i one koji su vam opseg iste. One rizike koji su obuhvaćeni predmetnim modelom Društvo procjenjuje na temelju udjela kapitalnog zahtjeva pojedinog rizika u raspoloživim vlastitim sredstvima. Rizici koji su van opsega standardne formule procjenjuju se temeljem vjerojatnosti nastanka

⁶ Predstavlja središnju metodologiju procjene rizika u Društvu

i visine učinka. Predmetni faktori se procjenjuju subjektivnom procjenom na temelju analize pojedinih indikatora, iskustva, realizacije rizika u prošlosti i ostalih elemenata koji mogu doprinijeti što kvalitetnijoj procjeni rizika.

Procjena značajnosti i izloženosti pojedinim rizicima čini podlogu za donošenje odluke, od strane Uprave, vezane za odabir mogućeg pristupa upravljanja rizicima (preuzimanje, prijenos, smanjivanje ili izbjegavanje rizika).

Jedan od temeljnih stupova sustava upravljanja rizicima Društva predstavlja i integracija okvira vlastite procjene rizika i solventnosti (u nastavku: ORSA) u poslovanje, uključujući i ciljeve u upravljanju rizicima. Društvo je predmetni okvir inicialno implementiralo tijekom 2014. kada je po prvi puta proveden ORSA proces i izrađeno prvo Izvješće o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Od tada, Društvo (u pravilu) jednom godišnje provodi ovaj proces te nastoji ugraditi sve njegove elemente u vlastiti sustav upravljanja rizicima.

Za operativno provođenje i koordinaciju aktivnosti sustava upravljanja rizicima zadužena je Samostalna služba za upravljanje rizicima koja je ustrojena kao neovisna ključna funkcija unutar organizacijske strukture Društva. Služba je odgovorna za koordinaciju procesa izračuna potrebnog solventnog kapitala (SCR) i procesa vlastite procjene rizika i solventnosti te za definiranje metodologija procjene, praćenja, analize i kontrole rizika. U okviru izvještavanja o rizicima, Služba redovito izvještava Upravu Društva, Grupu i ostale interesne skupine te prati regulatorne promjene iz domene upravljanja rizicima. Služba daje Upravi Društva prijedloge i preporuke za adekvatno i učinkovito upravljanje rizicima.

Društvo neprekidno teži uspostavljanju optimalnog sustava upravljanja rizicima prilagođenog svojem trenutnom i ciljanom rizičnom profilu. Pri tome, Društvo se vodi temeljima načela koristi i troškova (engl. *cost - benefit principle*) i načela rizika i povrata (engl. *risk and return*) te sve aktivnosti izvodi na *best effort* osnovi uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti.

Društvo je nadogradilo i implementiralo pojedine dijelove sustava upravljanja rizicima sukladno zahtjevima Direktive SII koja je stupila na snagu s 01.01.2016 te zakonskim i podzakonskim odredbama nacionalnog regulatora. Društvo je svjesno kompleksnosti rizika i makro okolini kojoj je izloženo, te u skladu s time ulaže napore u svrhu kontinuiranog unapređenja svojeg sustava upravljanja rizicima. Takvim pristupom želi se postići osiguravanje dugoročnog, stabilnog i održivog poslovanja, postizanje strateških ciljeva, te ispunjavanje povjerenja osiguranika i ostalih dionika.

B.3.2. Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima temeljni je akt sustava upravljanja rizicima. Strategijom se definiraju, opisuju, uvode i daju usmjerenja za kontinuirano unapređenje i razvoj predmetnog sustava, a istu nadopunjaju ostali akti strateške, operativne i taktičke razine.

Strategija jasno definira cjelovit okvir upravljanja rizicima te usmjerenja za preuzimanje pojedinih vrsta rizika koja su transponirana u apetit za rizicima. Izjava o apetu za rizicima također je strateški dokument kojim se kvantitativno definira stupanj, do kojega je Društvo sposobno i spremno izložiti se pojedinim vrstama rizika obzirom na svoje strateške ciljeve i kapitalnu snagu.

Društvo je pored navedenih akata, u okviru harmonizacije svojeg poslovanja i sustava upravljanja rizicima s novom regulativom, ažuriralo i izradilo niz akata iz područja koja su u opsegu sustava upravljanja rizicima. Pri tome, polazišni okvir činila je dinamika, odnosno priroda, opseg i složenost rizika kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo realizacijom planiranih aktivnosti. U obzir su uzete i odredbe zakonske regulative, uključujući Zakon o osiguranju, Delegiranu Uredbu Europske Komisije, Direktivu Solventnost II te ostale relevantne pozitivne propise.

B.3.3. Izjava o apetu za rizicima

U izjavi o apetu za rizicima Društvo na kvantitativni način definira stupanj do kojeg se izlaže pojedinim vrstama rizika uzimajući u obzir svoj kapacitet nosivosti rizika te strateške i poslovne ciljeve. Apetit za rizicima je razina rizika odnosno razina potencijalnih gubitaka koji mogu proizaći iz preuzetih rizika, a koje je Društvo spremno prihvati u toku poslovanja kako bi postiglo definirane poslovne ciljeve.

Podloga apetita za rizicima je tolerancija na rizike koja predstavlja kvantitativne mjere i kvalitativne zahtjeve koji određuju maksimalnu razinu rizika razmjeru očekivanjima svih dionika Društva. Za postizanje profitabilnosti kapitala Društvo preuzima osigurateljne, tržišne, kreditne, likvidnosne, operativne i nefinansijske rizike sukladno poslovnoj strategiji Društva, Strategiji upravljanja rizicima, investicijskoj politici i godišnjem poslovnom planu.

Društvo definira svoj apetit za rizicima u obliku indikatora na područjima profitabilnosti, adekvatnosti kapitala, likvidnosti, kreditnih, tržišnih i nefinansijskih rizika.

B.3.4. Nadležnosti i odgovornosti u sustavu upravljanja rizicima

Organizacijsku strukturu sustava upravljanja rizicima Društvo uspostavlja utvrđivanjem i jasnim razgraničenjem ovlasti i odgovornosti u upravljanju rizicima i putem sustava unutarnjih kontrola. Organizacijski, Društvo je strukturirano na način koji omogućava dosljednu podjelu odgovornosti do upravljačke razine, čime je osigurana operativna i organizacijska razdvojenost funkcija preuzimanja rizika (eng. *risk taking unit*) od funkcija kontrole rizika (eng. *risk control unit*). Osim Samostalne službe za upravljanja rizicima, organizacijsku strukturu sustava upravljanja rizicima čine Uprava i Nadzorni odbor Društva, više rukovodstvo (direktori sektora i voditelji samostalnih službi) te ostale stručne organizacijske jedinice.

Uprava Društva je krovno odgovorna za sustav upravljanja rizicima te uspostavom odgovarajuće organizacijske strukture koja podupire procese upravljanja rizicima kao i sudjelovanjem u istima,

ispunjava svoje odgovornosti. Uprava donošenje poslovnih odluka temelji na profilu rizičnosti Društva koji je rezultat identifikacije rizika, uz njihovu kategorizaciju prema materijalnosti.

Uprava je u okviru sustava upravljanja rizicima, između ostalog odgovorna i za:

- donošenje Poslovne strategije i Strategije upravljanja rizicima,
- uspostavu odgovarajućeg organizacijskog okvira te donošenje internih politika i procedura za upravljanje rizicima,
- aktivno sudjelovanje i potporu u procesu vlastite procjene rizika i solventnosti te usvajanje izvješća o istome,
- uspostavu procesa identifikacije, procjene, odnosno mjerjenja, upravljanja i izvještavanja o značajnim rizicima, definiranje sklonosti preuzimanja rizika, tolerancije rizika i sposobnosti nosivosti rizika,
- kontinuirano nadziranje profila rizičnosti te uspostavu sustava ranog upozorenja kao i rješavanje ad hoc problema vezanih uz rizike (npr. prekoračenja postavljenih ograničenja (limita) rizika).

Nadzorni odbor Društva je involviran u sve aktivnosti unutar sustava upravljanja rizicima u smislu davanja suglasnosti upravi na strategiju i politike upravljanja rizicima, postupke vezane uz proces vlastite procjene rizika i solventnosti te ostala relevantna pitanja. Nadzorni odbor ima odgovornost u razumijevanju prirode rizika kojima se Društvo izlaže kao i ukupne razine rizika kojoj je Društvo u svom poslovanju izloženo.

U suštini, gledano iz perspektive procesa i organizacije, sustav upravljanja rizicima Društvo dijeli na tri linije obrane:

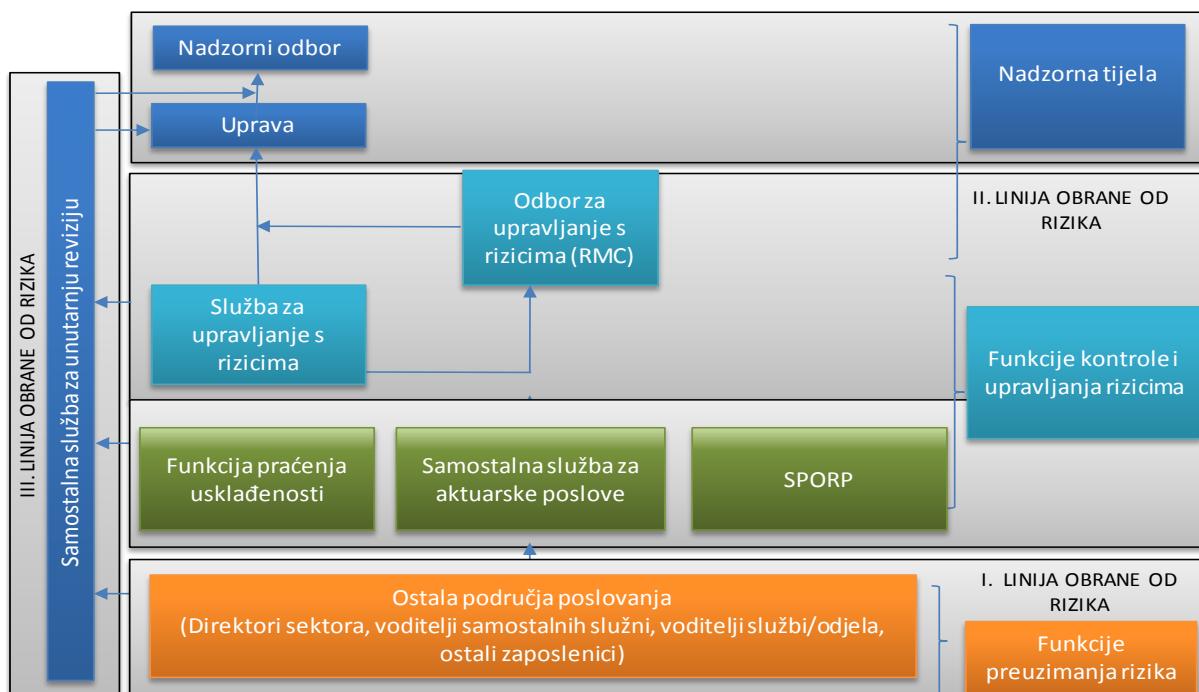
Prvu liniju predstavlja aktivno preuzimanje, odnosno upravljanje rizicima. Aktivnosti ovog segmenta izvode sve stručne organizacijske jedinice, pa i Uprava Društva (preko donošenja poslovnih odluka te nadzora rukovodstva). Stručne organizacijske jedinice, odnosno nositelji istih odgovorni su za aktivno preuzimanje poslovnih rizika te postavljanje učinkovitih unutarnjih kontrola koje ograničavaju izloženost preuzetim rizicima.

Drugu liniju sustava predstavljaju aktivnosti Samostalne službe za upravljanje rizicima. Uloga druge razine je izvođenje procesa upravljanja rizicima, što uključuje koordinaciju aktivnosti upravljanja rizicima, te među ostalim izradu metodologija za ocjenjivanje rizika i preporuka za kontrolu pojedinih izloženosti, praćenje izloženosti i davanje prijedloga za kontrolu pojedinih rizika. Osim Samostalne službe za upravljanje rizicima, druga razine obrane uključuje i aktivnosti Samostalne službe za aktuarske poslove te generalno sve funkcije kontrole rizika.

Treću liniju obrane u sustavu upravljanja rizicima predstavlja Samostalna služba za unutarnju reviziju, koja je neovisna od organizacijskih jedinica i Samostalne službe za upravljanje rizicima te čija je uloga davati neovisna mišljenja o obliku i djelovanju sustava upravljanja rizicima. Uloga Samostalne službe za

unutarnju reviziju je provjeravati djelovanje prve i druge razine obrane te učinkovitosti ostalih elemenata sustava upravljanja rizicima.

Slika 2 - Okvirni prikaz organizacijske strukture sustava upravljanja rizicima Triglav osiguranja d.d.⁷

Iz prethodne slike, vidljiva je organizacijska i funkcionalna podjela unutar sustava upravljanja rizicima na funkcije kontrole rizika te funkcije preuzimanja rizika.

B.3.5. Sustav izvještavanja o rizicima

Za redovito praćenje i izvještavanje o rizičnom profilu Društva zadužena je Samostalna služba za upravljanje rizicima koja priprema različita izvješća o upravljanju rizicima. Izvješća se dostavljaju Upravi, Nadzornom odboru, matičnom društvu, regulatoru te ostalim stranama ukoliko imaju nadležnost zahtijevati informacije o upravljanju rizicima.

Rezultati svih faza upravljanja rizicima obuhvaćeni su pojedinim izvješćima o upravljanju rizicima, uključujući i Izvješće o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti te Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju.

B.3.6. Proces vlastite procjene rizika i solventnosti

Društvo je u tekućem razdoblju provedlo vlastitu procjenu rizika i solventnosti (u nastavku: ORSA). Pri provedbi procjene Društvo je uzelo u obzir sve rizike kojima je, ili bi moglo biti, izloženo, a koji su mogli značajno utjecati na poslovanje u narednom razdoblju.

⁷ Akronim SPORP odnosi se na Samostalnu službu za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje prijevara u osiguranju.

Kroz godišnji ORSA proces u Društvu se identificiraju najmaterijalniji događaji sa značajnim utjecajem na postizanje ciljeva u budućnosti. U procesu strateškog planiranja za određeno razdoblje utvrđuju se događaji koji bi mogli negativno utjecati na poslovanje Društva prije svega na postavljene planske veličine i usmjerenja iz apetita za rizicima.

Pored uvažavanja ograničenja iz apetita za rizicima, identificirani događaji s materijalnim utjecajem na poslovanje predstavljaju one rizike koje Društvo u nastavku procesa adekvatno procjenjuje i analizira. Elementi analize su:

- procjena ukupnih potreba solventnosti Društva,
- procjena adekvatnosti upotrebe modela standardne formule u odnosu na specifični rizični profil Društva,
- identifikacija i procjena drugih rizika koji nisu uključeni u model standardne formule za procjenu izloženosti rizicima,
- izjava aktuarske funkcije glede primjerenosti metodologije korištene pri izračunima osigurateljno-tehničkih rezervacija,
- procjena potreba solventnosti obzirom na poslovni plan i naredno poslovno razdoblje, te
- analiza utjecaja potencijalnih negativnih scenarija na poslovanje Društvo u budućim razdobljima.

Društvo za provedbu vlastite procjene rizika i solventnosti ne koristi interni model nego izračune na podlozi standardne formule nadograđuje u segmentima gdje ocjenjuje da standardna formula ne obuhvaća i mjeri rizike Društva na adekvatan način.

Prema rezultatima ORSA-e, konkretno faze gdje se procjenjuje materijalnost odstupanja rizičnog profila od prepostavki standardne formule, utvrđeno je da standardna formula adekvatno procjenjuje rizike kojima je Društvo izloženo.

Rezultati ORSA procesa također pokazuju da je trenutna razina izloženosti rizicima primjerena i sukladna definiranom apetitu za rizicima. Iz proведенih stresnih i scenarijskih testova proizlazi da su za Triglav osiguranje najviše značajni finansijski rizici, a također je utvrđeno da Društvo posjeduje dostatnu visinu kapitala za nošenje s negativnim učincima mogućih stresnih scenarija u narednom razdoblju.

Način kvalitativne procjene rizika, razina materijalnosti identificiranih rizika te druge postupke definira Politika o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Sukladno istoj su tijekom 2016. provedene radionice s poslovnim područjima u svrhu kvalitativne i kvantitativne procjene rizika, identifikacije relevantnih scenarija i vrednovanja (negativnih) učinaka istih, te procjene primjerenosti standardne formule u odnosu na rizični profil Društva.

Rezultati svih dijelova ORSA procesa ugrađeni su u sveobuhvatno Izvješće o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Rezultati ORSA procesa, kao i samo izvješće, pregledani su i odobreni od strane Uprave

Društva koja je temeljem pregleda definirala i određene mjere za adresiranje pojedinih izloženosti rizicima.

B.4. Sustav unutarnje kontrole

B.4.1. Sustav unutarnjih kontrola – općenito

U Triglav osiguranju je uspostavljen sustav unutarnjih kontrola koji je propisan Politikom o sustavu unutarnje kontrole. Sustav unutarnjih kontrola u Društvu određuje uspostavljanje i bitne komponente sustava unutarnjih kontrola te uloge i odgovornosti u istome. Unutarnje kontrole u Društvu su određene internim pravilima i postupcima u internim aktima i drugim pisanim dokumentima te su namijenjene ovladavanju rizika kojima je Društvo izloženo u pojedinim poslovnim procesima.

Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća cijelo Društvo i uključuje organ vođenja (Upravu) te odbore i ključne i poslovne funkcije kao i sve zaposlene. Aktivnosti u vezi s oblikovanjem, implementacijom, provođenjem, praćenjem i kontroliranjem unutarnjih kontrola provode se u okviru tzv. triju obrambenih linija.

- Najvažniju ulogu i odgovornost za oblikovanje, implementaciju, provođenje i nadziranje unutarnjih kontrola, tj. aktivnosti imaju nositelji pojedine poslovne funkcije Društva na svojem području rada kao dio tzv. prve obrambene linije,
- Praćenje i nadziranje primjerenosti unutarnjih kontrola provode Funkcija upravljanja rizicima i Funkcija praćenja usklađenosti poslovanja, a Aktuarska funkcija u dijelu u kojem ga kao drugu obrambenu liniju određuje navedena politika. Ključne funkcije druge obrambene linije izvode praćenje i nadziranje primjernosti unutarnjih kontrola u skladu s internim politikama te na osnovu primljenih izvještaja nositelja poslovnih funkcija. Ključne funkcije druge obrambene linije daju potporu i savjetuju poslovne funkcije u oblikovanju i implementaciji odgovarajućih unutarnjih kontrola u poslovnim procesima.
- Konačni nadzor nad sustavom unutarnjih kontrola u društvu provodi Samostalna služba unutarnje revizije kao ključna funkcija u trećoj obrambenoj liniji, i to preko provođenja unutarnjih revizijskih pregleda pojedinih poslovnih procesa, davanja i praćenja realizacije preporuka preko izvještavanja Uprave i Nadzornog odbora odnosno Revizijskog odbora o svojim nalazima te preko ocjenjivanja primjernosti i učinkovitosti djelovanja sustava unutarnjih kontrola.

Za djelovanje sustava unutarnjih kontrola odgovorna je Uprava Društva. Sustav unutarnjih kontrola Uprava prati preko izvještaja ključnih funkcija i informacija nositelja poslovnih funkcija. Nadzorni odbor u okviru svojih nadležnosti nadzire sustav unutarnjih kontrola.

B.4.2. Sustav unutarnjih kontrola – Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti uspostavljena je u Društvu 2008. imenovanjem osobe za obavljanje „compliance office“ funkcije po uzoru na matično društvo te je 2009. imenovan i zamjenik osobe za

obavljanje „compliance office“ funkcije (dalje u tekstu: Funkcija praćenja usklađenosti). Funkcija je uspostavljena u sastavu Sektora pravnih, općih poslova i ljudskih potencijala, u Službi za pravne poslove. Imenovane osobe obavljaju i poslove Službe za pravne poslove, a od 01.12.2016. funkciju praćenja usklađenosti preuzeila je asistentica Uprave

Okosnicu obavljanja navedene funkcije čine obaveze određene internim aktom - „Pravilnik o izvještavanju vanjskih institucija“:

- nadziranje i izvještavanje vanjskih institucija preko aplikacije izvještavanja i drugih izvora,
- praćenje nastojanja i aktivnosti Triglav osiguranja d.d. u pogledu rizika za pravovremeno i pravilno izvještavanje vanjskih institucija;
- ažuriranje aplikacije izvještavanja ukoliko se utvrdi novonastala ili promijenjena obveza izvještavanja ili ako dođe do promjene u organizaciji radnih mesta odnosno do kadrovske promjene,
- sudjelovanje u postupcima pripreme propisa, odnosno izmjena i dopuna, koji bi mogli utjecati na obvezu izvještavanja;
- kvartalno pridobivanje izjave odgovornih osoba o prikladnom izvještavanju u razdoblju na koje se izjava odnosi,
- izvještavanje Uprave Triglav osiguranja d.d. u skladu s ovim Pravilnikom;
- po potrebi pripremanje smjernica i upute u vezi s izvještavanjem te
- davanje mišljenja u vezi obveze izvještavanja vanjskih institucija, praćenje novosti, promjena i dopuna propisa te pripremanje izvještaja o važnijim propisima koji su od utjecaja na obvezu izvještavanja Triglav osiguranja d.d.

Funkcija praćenja usklađenosti dostavlja mjesečni izvještaj o zakonskim promjenama koje su od utjecaja na poslovanje te sudjeluje u usklađivanju Društva s promjenama i pripremanju potrebnih internih akata i procedura.

Društvo razvija i unapređuje Funkciju praćenja usklađenosti sukladno zahtjevima regulative Solventnost II u okviru kontinuirane harmonizacije s novim regulatornim režimom. Vezano uz navedenu funkciju, Društvo je usvojilo i „Smjernice o minimalnim standardima za usklađenost poslovanja Grupe Triglav“, kojima su određena minimalna područja, koja treba obuhvatiti područje praćenja usklađenosti.

Društvo je usvojilo i Politiku praćenja usklađenosti kojom se definira organizacijska struktura, uloga i odgovornosti funkcije praćenja usklađenosti u sustavu upravljanja društva, po uzoru na matično društvo uključivo s obavezama izvještavanja, u skladu sa sustavom i politikom upravljanja te poslovnom strategijom društva i grupe.

B.5. Funkcija unutarnje revizije

Funkcija unutarnje revizije:

- uključuje ocjenjivanje primjerenosti i učinkovitosti sustava unutarnje kontrole i drugih elemenata sustava upravljanja,
- je aktivnost davanja stručnog mišljenja objektivna i neovisna o funkciji poslovanja, oblikovana na način da pridodaje vrijednost i unapređuje poslovanje društva za osiguranje,
- je izvijestiti upravu i nadzorni odbor o svim nalazima utvrđenim u postupku unutarnje revizije i danim preporukama koje se moraju poduzeti s obzirom na svaki nalaz i preporuku unutarnje revizije te pratiti provedbu aktivnosti u svrhu provedbe ispunjenja tih mjera.

Nositelj funkcije unutarnje revizije ne smije obavljati druge poslove različite od poslova unutarnje revizije i zadatke u istom društvu za osiguranje ili u društvu s kojim je društvo za osiguranje u odnosu uske povezanosti.

Zadaci unutarnje revizije su da:

- analizira i procjenjuje aktivnosti društava za osiguranje te daje stručno mišljenje, preporuke i savjete o oblikovanju kontrola,
- provjeriti obavljanje poslova osiguranja pravilno i u skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te u skladu s unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje,
- provjeriti vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, vrednovanje knjigovodstvenih stavaka i sastavljanje finansijskih i ostalih izvještaja u skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje,
- provjeriti da li Društvo sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti društva za osiguranje u skladu s načelima stabilnog poslovanja, uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i dr.

Pri svome radu unutarnja revizija obavlja se u skladu s međunarodno priznatim revizijskim standardima za unutarnju reviziju, kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora te pravilima djelovanja unutarnje revizije koje, u suglasnosti s nadzornim odborom, usvaja uprava društva za osiguranje.

Poslovi unutarnje revizije obavljaju se u skladu sa:

- strateškim planom,
- godišnjim planom i
- planom pojedinačne revizije.

Strateški plan unutarnje revizije donosi se za trogodišnje razdoblje, temelji se na procjeni rizika i usklađuje se svake godine. Godišnji plan unutarnje revizije izrađuje se na temelju strateškog plana, a mora obuhvaćati:

1. područja poslovanja koja su prioritetna s obzirom na procjenu rizika,

2. popis planiranih revizija,
3. raspored unutarnjih revizora.

Strateški, godišnji i plan pojedinačne unutarnje revizije predlaže nositelj funkcije unutarnje revizije, a usvaja ga nadzorni odbor uz prethodno mišljenje uprave društva za osiguranje. Unutarna revizija može se obaviti i po nalogu člana uprave ili nadzornog odbora društva za osiguranje i na zahtjev Agencije.

Nositelj funkcije unutarnje revizije sastavlja izvješće o radu unutarnje revizije najmanje jednom godišnje.

Izvješće unutarnje revizije sadržava:

1. popis svih obavljenih revizija,
2. ocjenu primjerenosti i učinkovitosti djelovanja sustava unutarnjih kontrola te preporuke za njihovo poboljšanje,
3. nezakonitosti i nepravilnosti ako su utvrđene tijekom obavljanja revizije te preporuke i prijedloge mjera za njihovo otklanjanje,
4. poduzete aktivnosti u vezi s danim preporukama.

Nositelj funkcije unutarnje revizije mora svoja izvješća o radu unutarnje revizije dostavljati upravi i nadzornom odboru društva za osiguranje. Uprava i nadzorni odbor dužni su, kada je to potrebno, poduzeti potrebne aktivnosti u skladu s nalazima i preporukama unutarnje revizije.

Ako unutarna revizija tijekom obavljanja revizije aktivnosti i procesa poslovanja društva za osiguranje utvrdi pojave nezakonitog poslovanja i kršenja pravila o upravljanju rizicima zbog čega društvu za osiguranje prijeti nelikvidnost, nesolventnost ili je time ugrožena sigurnost poslovanja ili ugovaratelja osiguranja, osiguranika ili korisnika iz ugovora o osiguranju, nositelj funkcije unutarnje revizije mora odmah o tome obavijestiti upravu i nadzorni odbor društva za osiguranje.

B.6. Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija ubraja se u ključne funkcije Društva i provodi se zajedno za neživotna i životna osiguranja. Organizacijska jedinica u kojoj se provodi aktuarska funkcija (u nastavku: aktuarska služba) je neposredno podređena Upravi Društva i djeluje samostalno i neovisno od ostalih poslovnih funkcija. Odgovorna je za provedbu aktivnosti potrebnih za obavljanje dužnosti aktuarske funkcije u skladu sa zakonskom regulativom i aktivnostima potrebnim za provedbu zadataka Društva.

Aktuarska služba djeluje u okviru prve obrambene linije dok nositelj aktuarske funkcije provodi zadatke u okviru druge obrambene linije u unutarnjem kontrolnom sustavu. U okviru zadataka unutar aktuarske službe, aktuarska funkcija provodi i nadzire rezultate različitih rizika koji proizlaze iz osigurateljnih poslova.

Nositelj aktuarske funkcije jednom godišnje izvještava Upravu i Nadzorni odbor Društva o važnim zaključcima koji se odnose na:

- pouzdanost i adekvatnost korištenih metoda, modela te pretpostavki korištenih u izračunu osigурателјно-техничких причуva te o tome da li su oblikovane osigурателјно-техничке причуve dostatne za pokrivanje svih obveza iz preuzetih osiguranja,
- politiku preuzimanja osigurateljnih rizika zajedno s mišljenjem glede dostatnosti premija osiguranja po vrstama osiguranja s posebnim osvrtom na pojedinačne cjenike ukoliko se po njima iskaže nedostatnost premije za pokriće svih obveza iz tih cjenika,
- adekvatnost reosiguranja, odnosno prijenosa rizika.

Nositelj aktuarske funkcije može, ukoliko je to potrebno, izvještavati Upravu Društva i o ostalim važnjim sadržajima. Nositelj aktuarske funkcije priprema pisani izvještaj o zaključcima za prethodnu poslovnu godinu sa stanjem na zadnji dan prethodne poslovne godine. Nositelj aktuarske funkcije odmah izvještava Upravu Društva ukoliko prilikom obavljanja zadataka utvrdi da premije osiguranja za pojedinačne cjenike i ostali raspoloživi izvori nisu dostatni za pokriće svih obveza iz ugovora o osiguranju, odnosno da Društvo ne oblikuje osigurateljno-tehničke prichuve u skladu s propisima.

B.7.Izdvajanje poslova

Područje izdvajanja poslova ili funkcija definirano je propisano aktom „Politika o izdvajaju poslova u Triglav osiguranju d.d.“ koju je Uprava usvojila 22.12.2015. Pored navedenog dokumenta, Društvo je ishodilo suglasnost HANFA-e i dobilo rješenje za izdvajanjem dijela poslova računalne obrade.

Društvo je izdvojilo poslove računalne obrade podataka za SimCorp Dimension (finansijska ulaganja) i IT Life (obrada polica životnih osiguranja), zaključenjem Ugovora o Add-on licenci za korištenje informacijskog sustava Zavarovalnice Triglav, d.d. u društvu Triglav osiguranje Zagreb, članici osiguravajuće Skupine Triglav na dan 15.01.2013.

Nositelj rizika izdvajanja polova je direktor sektora, voditelj službe/odjela unutar sektora ili voditelj samostalne službe, koji je nadležan za područje u kojem se obavljaju izdvojeni poslovi. Konkretno za aplikaciju IT Life (obrada polica životnih osiguranja) s aspekta struke zadužen je direktor Sektora životnih osiguranja, za aplikaciju SCD (SimCorp Dimension – finansijska ulaganja) direktor Sektora financija i računovodstva, a za hosting smještaj i održavanje aplikacija na IT infrastrukturi Zavarovalnice Triglav d.d. direktor Sektora informatike.

Navedene aplikacije se koriste svakodnevno te kao takve moraju biti dostupne u realnom vremenu. Korisnici uslugama pristupaju korištenjem VPN-a (privatne virtualne mreže) korištenjem LDAP-a (sigurnosni protokol) i dodatne identifikacije. Pored navedenog s pružateljem usluga se komunicira putem elektroničke pošte te u dijelu upravljanja promjenama korištenjem programskog alata JIRA (alat za

upravljanje promjenama). Procjena funkcionalnosti se vrši jednom godišnje zajedno sa stručnim službama davatelja usluge (definirano Ugovorom o ADD-on licenci).

Ugovorom o izdvajanju poslova definirano je polugodišnje izvještavanje od strane davatelja usluge u pisanoj formi o resursima, planovima, funkcionalnostima i performansama sustava na kojima se nalaze aplikacije SCD i IT Life. Također, sukladno ugovoru na mjesечноj razini se dostavljaju računi s popisom obavljenih poslova koji se odobravaju od strane nadležnih članova Uprave.

Obzirom na činjenicu da se podaci za police životnih osiguranja prikupljaju i obrađuju na sustavu koji se nalazi kod davatelja usluge računalne obrade za aplikaciju IT Life, a koje čine 20 % portfelja premija društva procijenjeno je da je ista od visoke važnosti. Prilikom procjene rizika i usporedbe troškova i mogućih dodatnih aktivnosti koje bi trebalo poduzeti pri prelasku na novi sustav procijenjeno je da je izdvajanje ovog posla isplativije i pouzdanoje od uvođenja nove aplikacije.

U listopadu 2015. sklopljen je Ugovor o izdvajanju poslova upravljanju imovinom između Triglav osiguranja d.d. i Zavarovalnice Triglav d.d. vezano uz poslove upravljanja finansijskom imovinom. Ugovor ne obuhvaća upravljanje imovinom koja se odnosi na ulaganja u nekretnine, strateška ulaganja, upravljanja depozitima kod banaka i ostalim instrumentima novčanog tržišta čija je dospjelost kraća od 6 mjeseci. Prijenos poslova ne obuhvaća niti ulaganja u finansijske instrumente klasificirane kao ulaganja koja se drže do dospijeća (engl. *held-to-maturity securities*), ulaganja u zajmove i predujmove, te ulaganja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik (tzv. Unit linked ulaganja).

U tijeku je postupak Izdvajanja poslova obrade podataka radi otkrivanja i sprječavanja prijevara u štetama Triglav osiguranja d.d. pomoću programske alate FORPS na Zavarovalnicu Triglav d.d.,

B.8. Sve ostale informacije

B.8.1. Procjena adekvatnosti sustava upravljanja Društva

Društvo ima uspostavljen primjeran sustav upravljanja koji je razmjeran prirodi i opsegu njegovog poslovanja i kompleksnosti rizika kojima je izloženo. Adekvatnost sustava upravljanja, odnosno komponenata od kojih se sustav sastoji čini jedan od osnovnih predmeta pregleda od strane interne revizije u okviru godišnjeg plana redovnih, ali i izvanrednih revizija. Društvo nastoji kontinuirano unapređivati sve elemente uspostavljenog sustava upravljanja.

C. Rizični profil

C.1. Osigurateljni rizici

Osigurateljni rizici su rizici nastanka gubitka ili nepovoljne promjene u vrijednostima obveza iz osiguranja zbog neadekvatnih premija i neadekvatnih pretpostavki primijenjenih u izračunu

osigurateljno-tehničkih pričuva. Osigurateljne rizike Društvo preuzima kod sklapanja poslova koji predstavljaju njegovu osnovnu djelatnost. Svaki oblik osiguranja donosi specifične rizike koje Društvo adekvatno prepoznaje i tretira. Triglav osiguranje je kao kompozitno društvo izloženo rizicima koji proizlaze iz poslova neživotnog, životnog i zdravstvenog osiguranja.

C.1.1. Opis značajnih rizika osiguranja

Društvo ugovara sve vrste osigurateljnih direktnih poslova - za neživotna i životna osiguranja. Izloženost pojedinoj vrsti osiguranja može se procijeniti na temelju zaradene bruto premije po pojedinim vrstama osiguranja. Izloženost je podijeljena na 85% rizika neživotnih osiguranja i 15% rizika životnih osiguranja. Među neživotnim osiguranjima najznačajnije vrste osiguranja u 2016. bile su: osiguranje od automobilske odgovornosti, automobilskog kaska, osiguranje od požarnih i drugih prirodnih opasnosti, druga imovinska osiguranja te ostala osiguranja od odgovornosti.

Na strani životnih osiguranja Društvo sklapa klasična životna osiguranja i investicijska životna osiguranja. Društvo je u okviru životnih osiguranja izloženo osigurateljnim rizicima koji se klasificiraju kao rizik od smrtnosti, dugovječnosti, troškova, prijevremenog prekida osiguranja i rizika katastrofalnog nastupa smrtnosti u portfelju.

Društvo je u 2016. u okviru postojećeg zakonodavstva ugovaralo i poslove pasivno-aktivnih frontinga. U tablici niže prikazana je izloženost tim poslovima po pojedinačnim vrstama osiguranja.

Tablica 18 - Izloženost pasivno-aktivnom frontingu u 2016.

Šifra	Vrsta osiguranja	% u premiji u 2015
01	Osiguranje od nezgode	0,00%
02	Zdravstveno osiguranje	0,00%
03	Osiguranje cestovnih vozila	0,00%
04	Osiguranje tračnih vozila	0,00%
05	Osiguranje zračnih letjelica	0,00%
06	Osiguranje plovila	0,40%
07	Osiguranje robe u prijevozu	36,96%
08	Osiguranje od požara i elementarnih šteta	18,01%
09	Ostala osiguranja imovine	0,00%
10	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	0,00%

Šifra	Vrsta osiguranja	% u premiji
11	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	0,00%
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	41,16%
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	0,00%
14	Osiguranje kredita	0,00%
15	Osiguranje jamstava	3,20%

Kod pasivno-aktivnih frontinga Društvo ne preuzima aktivnosti u pogledu vlastitog balansiranja osigurateljnim rizicima za izdane police osiguranja, već na temelju uputa koje šalje strani osiguratelj organizira i upravlja izdavanje lokalnih polica osiguranja u RH. Kod navedenih poslova Društvo postupa prema uputama vodećeg osiguratelja/reosiguratelja (Zavarovalnice Triglav) koji djelomično ili u cijelosti preuzima rizik osiguranja.

Na području životnih osiguranja Društvo preuzima rizike čiji opseg obuhvaća posebno mješovito životno osiguranje za slučaj smrti i doživljenja, osiguranje za slučaj smrti i investicijsko životno osiguranje, pri kojem ugovaratelj osiguranja preuzima rizik ulaganja, povezano s promjenom vrijednosti jedinice fonda u koji ulaže. U okviru životnih osiguranja Društvo sklapa i dodatna osiguranja, čiji opseg podrazumijeva osiguranje invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode), osiguranje smrti kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) i dr.

Kod direktnih poslova osiguranja Društvo je suočeno prvenstveno s tradicionalnim rizicima osiguranja koji se dijele na premijski rizik, rizik pričuva, rizik katastrofa i rizik odustajanja (prekida osiguranja).

Unutar kategorije osigurateljnih rizika posebno se promatraju sljedeći rizici:

- Osigurateljni rizici neživotnih osiguranja u koje su uključeni premijski rizik, rizik pričuva, rizik katastrofa za neživotna osiguranja, rizici povezani s razvojem produkata, rizik procesa preuzimanja rizika, rizik troškova, rizik vanjskog makroekonomskog okruženja i rizik šteta.
- Osigurateljni rizici životnih osiguranja u koje su uključeni premijski rizik, rizik pričuva, rizik odustanka, rizik katastrofa za životna osiguranja, rizici povezani s razvojem produkata, rizik procesa preuzimanja rizika u osiguranje, rizik povezan s opsegom novog posla (novih osiguranja), rizik troškova, rizik vanjskog makroekonomskog okruženja i rizik šteta.

Svaki oblik osiguranja donosi određene rizike kojima Društvo na odgovarajući način upravlja. U okviru direktnih osigurateljnih poslova Društvo se suočava s primarnim osigurateljnim rizicima koji su podijeljeni po podvrsti rizika kako je navedeno u katalogu rizika i predstavljaju rizike u osigurateljnom proizvodu: dugovječnost, smrtnost, invaliditet i poboljševanje, nezgoda, ugovorne opcije i garancije, demografski

čimbenici, operativni troškovi, zdravlje, odgovornost, asistenca, pomorski promet, zrakoplovni promet, transport, požar i druge materijalne štete, imovinske štete, krediti i jamstva, pravni troškovi i sl.

Općenito, štetni događaji koji mogu nastati po osiguranom slučaju, odnosno po svakom iznad spomenutom riziku u osigурateljnom proizvodu opisuju se dvjema varijablama: frekvencijom (učestalost) štete i iznosom štete.

Svaki od spomenutih rizika se također može u okviru upravljanja rizicima promatrati na sljedećoj detaljnijoj razini: rizici modeliranja, procesni rizici, rizici odabira parametara, rizici heterogenosti, rizici trenda, rizici internih nepovoljnih događaja, rizici eksternih nepovoljnih događaja, rizici katastrofa i sl.

Unutar svakog od spomenutih rizika tzv. detaljnije razine, Društvo može još detaljnije identificirati rizike kao npr. rizici novog posla, rizici razvoja proizvoda, rizici prihvata u osiguranje, rizici rješavanja šteta, rizici makroekonomске okoline, strateški rizici, politički rizici, rizici promjene zakonodavstva.

Kod agregacije osigurateljnih rizika, za Društvo su značajni sljedeći rizici:

- Premijski rizik koji obuhvaća adekvatnost oblikovane premije u odnosu na postavljene ciljeve Društva;
- Rizik pričuva koji obuhvaća adekvatnost oblikovanih osigurateljno tehničkih pričuva.

C.1.2. Mjere upravljanja rizicima osiguranja

Kod preuzimanja osigurateljnih rizika Društvo je umjeren konzervativno, što znači da preuzima širi spektar rizika, čime se osigurava njihova diversifikacija, bolje razumijevanje te aktivno upravljanje.

Osnovni cilj upravljanja osigurateljnim rizicima je postizanje i održavanje one veličine i kvalitete portfelja koja će osigurati stabilno i sigurno poslovanje uz istodobno povećanje profitabilnosti.

Društvo je u skladu s osnovnim ciljem uspostavilo postupke za postizanje odgovarajuće razine izloženosti osigurateljnim rizicima putem:

- definicije ovlasti, nadležnosti i odgovornosti;
- uspostave odgovarajućih postupaka za oblikovanje i potvrđivanje osigurateljnih proizvoda;
- uspostave odgovarajućih postupaka za identifikaciju, mjerjenje, procjenu i upravljanje osigurateljnim rizicima;
- odgovarajućeg sustava unutarnjih kontrola koji uključuje administrativne i računovodstvene postupke;
- uspostave odgovarajućeg procesa interne procjene kapitalnih zahtjeva za osigurateljni rizik u okviru vlastite procjene rizika i solventnosti (eng. "Own Risk and Solvency Assessment" ili ORSA);
- praćenja opsega bruto i neto zaračunate premije;
- definicije maksimalnog vlastitog udjela, odnosno samopridržaja i odgovarajućeg reosigurateljnog pokrića čime se osigurava adekvatna razina reosiguranog dijela portfelja;
- osiguravanja odgovarajuće razine pričuva i kapitala obzirom na rizike u portfelju;

- odgovarajućeg informiranja i izradu izvještaja o izloženosti osigurateljnom riziku.

Društvo učinkovito kontrolira i upravlja osigurateljnim rizicima prije svega odgovarajućim prihvatom u osiguranje, određivanjem premijskih stopa, praćenjem koncentracije rizika i prijenosom rizika na druge osobe (reosiguranje i suosiguranje). Rizici osigurateljnih obveza proizlaze prvenstveno iz neadekvatno oblikovanih pričuva i s njima povezanog kapitala. Društvo preuzete osigurateljne rizike smanjuje prijenosom dijela istih na reosiguratelje. S ciljem optimiziranja odnosa među preuzetim rizicima i troškovima reosiguranja, Društvo iskustveno i redovito procjenjuje prikladnost obzirom na postavljen apetit za rizicima.

Društvo definira sljedeće ključne indikatore razine apetita za osigurateljne rizike i druge pokazatelje i indikatore za nadziranje osigurateljnih rizika:

- opseg bruto zaračunate i zarađene premije;
- štetni i troškovni omjeri po segmentima poslovanja i podružnicama;
- prihod od osigurateljnog posla i odstupanja od plana;
- kapitalne zahtjeve po Solventnosti II;
- kretanje najbolje procjene osigurateljno tehničkih pričuva;
- izloženost velikim osigurateljnim rizicima po događaju i riziku;
- izloženost nastalim neriješenim velikim štetama po događaju i riziku;
- udio polica koje nisu obnovljene u razdoblju i udio novih polica;
- izloženost pojedinom prodavatelju i prodajnom kanalu;
- utjecaj promjene i razvoja novih proizvoda na rizični profil;
- utjecaj promjene reosigurateljnog programa na rizični profil;
- procjena rizika troškova i promjena makroekonomske okoline na prikladnost premije.

Društvo provodi osigurateljne poslove pomoću četiri ključna procesa preko kojih prati, procjenjuje i nadzire osigurateljne rizike. Prvo se procesom razvoja proizvoda identificiraju i procjenjuju specifični osigurateljni rizici određenog proizvoda. Oblikovanjem proizvoda se profil osigurateljnih rizika na odgovarajući način prilagodi željenom apetitu za rizicima. Potom Društvo odluči koje osigurateljne rizike želi preuzeti, koje rizike želi izbjegći, koje treba rješavati posebno i koje želi prenijeti na reosiguratelja i suosiguratelja.

Sljedeći ključni proces predstavlja prihvat u osiguranje kod kojeg se uzimaju u obzir specifičnosti osiguranika te se prema tome osigurateljni proizvod odgovarajuće prilagođava osiguraniku ili osiguranom objektu kako bi se smanjila mogućnost zlouporabe osiguranja, negativne selekcije i moralnog hazarda.

Treći ključni proces je usmjeren na sveobuhvatnom pristupu prenošenja viška osigurateljnih rizika koji prelaze apetit Društva, ali za koje Društvo smatra da ih iz poslovnih i strateških razloga treba osigurati, na reosiguratelja ili tržište kapitala. Glavna poluga za prijenos osigurateljnih rizika je reosiguranje (suosiguranje) kojim se Društvo osigurava kod reosiguratelja od većih iznosa šteta ili većeg broja šteta.

Posljednji ključni proces kojim Društvo upravlja osigurateljnim rizicima predstavlja rješavanje šteta koje plaća reosiguratelj u zamjenu za primljenu premiju osiguranja. U postupku rješavanja štetnih događaja Društvo prati da li se štete pojavljuju unutar razumnih očekivanja i ukoliko to nije slučaj adekvatno reagira ili promjenom proizvoda ili drugačijim prihvatom u osiguranje.

C.1.3. Koncentracija osigurateljnih rizika

Do koncentracije osigurateljnih rizika dolazi zbog koncentracije poslova osiguranja u određenim zemljopisnim područjima, sektorima gospodarstva ili osiguranim opasnostima, ali i zbog korelacije između pojedinih vrsta osiguranja. Koncentracijom rizika osiguranja Društvo upravlja adekvatnim reosiguranjima na temelju tablice maksimalnog pokrića (samopridržaja).

C.1.4. Geografska i sektorska koncentracija

Poslovanje Društva cijelokupno je usmjereni na teritorij Republike Hrvatske (što je vidljivo i iz priloženog obrasca QRT S.05.02.02.).

C.2. Tržišni rizik

C.2.1. Opis značajnih tržišnih rizika

Tržišni rizici odražavaju rizike koji proizlaze iz promjena u vrijednosti ili volatilnosti tržišnih cijena finansijskih instrumenata. Društvo u okviru upravljanja tržišnim rizicima uzima u obzir one finansijske instrumente koji utječu na vrijednost njegove imovine i obveza te njihovu strukturnu neusklađenost između imovine i obveza.

Društvo je procese kojima upravlja tržišnim rizicima definiralo u okviru Politike upravljanja tržišnim rizicima. Politika opisuje procese upravljanja sljedećim podvrstama tržišnog rizika:

- **Kamatni rizik** – rizik nastanka gubitka uslijed kretanja kamatnih stopa koje utječe na promjenu vrijednosti kamatno osjetljivih pozicija imovine i obveza. Glavni elementi su neusklađenost razdoblja, u kojem se kamatna stopa ponovno određuje (engl. »Repricing gap«), pomak krivulje kamatnih stopa, stanje na finansijskim tržištima, osnovni rizik⁸ i dr.;
- **Rizik vlasničkih vrijednosnih papira** – odražava osjetljivost vrijednosti imovine i obveza na nepovoljne promjene vrijednosti ili nepredvidljivosti tržišnih cijena vlasničkih vrijednosnih papira;
- **Rizik promjene cijena nekretnina** – osjetljivost vrijednosti imovine i obveza na nepovoljne promjene tržišnih cijena nekretnina;
- **Rizik raspona** - osjetljivost vrijednosti imovine i obveza na nepovoljna kretanja kreditnih raspona. Glavni elementi rizika su razina i volatilnost kreditnih raspona kroz vremensku strukturu nerizične kamatne stope i vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira;

⁸ engl. *Basis risk*

- **Valutni rizik** – rizik gubitka koji nastaje uslijed nepovoljne promjene deviznog tečaja. Na razinu valutnog rizika utječe visina otvorene pozicije u stranoj valuti (tj. valutna neusklađenost imovine i obveza), volatilnost pojedinog deviznog tečaja i likvidnosti tržišta za pojedinom valutom kao i ostali relevantni elementi;
- **Koncentracija tržišnog rizika** – dodatni rizik nastanka gubitka koji se može pojaviti radi niskog stupnja diversifikacije portfelja imovine prema pojedinoj osobi (npr. izdavatelju vrijednosnih papira), grupi ili geografskom području.

U skupinu tržišnih rizika spadaju također rizici povezani s izvanbilančnim izloženostima. Izvanbilančni rizik je rizik pri kojem su vanbilančne pozicije ovisna imovina odnosno obveze koje utječu na budući oblik bilance stanja i kao takve imaju neposredan utjecaj na buduću profitabilnost i solventnost Društva.

Za područje izvedenih finansijskih instrumenata Društvo primjenjuje interne upute za izvedene finansijske instrumente te s time ovlađava finansijskim rizicima. Društvo predmetne instrumente koristi samo u svrhu optimizacije izloženosti rizicima iz investicijskog portfelja.

Obzirom na strukturu portfelja, Društvo je na 31.12.2016. najviše bilo izloženo dužničkim vrijednosnim instrumentima u visini od 536,8 mil. kn, potom investicijskim fondovima (isključivo novčani fondovi) u visini 40,7 mil. kn te ulaganjima u depozite u visini 21,9 mil. kn.

Tablica 19 – Struktura investicijskog portfelja na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

	Ulaganja u 'ooo KN		Indeks	Struktura
	31.12.2016	31.12.2015		
Ulaganje u nekretnine	2.957	27.577	11	0,38%
Ulaganja u povezana i pridružena društva	559	559	100	0,07%
Dionice i drugi vrijednosni papiri sa promjenjivim prinosom	5.332	5.223	102	0,69%
Dužnički i drugi vrijednosni papiri sa fiksnim prinosom	536.804	496.542	108	69,07%
Udjeli u investicijskim fondovima	40.695	14.885	273	5,24%
Depoziti kod kreditnih institucija	21.876	15.295	143	2,81%
Zajmovi - odobreni	15.100	16.429	92	1,94%
Novac u banci i blagajni	8.371	1.783	469	1,08%
Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	145.471	138.579	105	18,72%
Ukupno	777.165	716.872	108	100,00%

Iz gornje tablice proizlazi da su ulaganja adekvatno diversificirana u pojedine investicijske razrede. Na 31.12.2016. je 69% finansijske imovine bilo denominirano u EUR, a ostatak većinom u nacionalnoj valuti. Na kraju 2016. godine najveća geografska izloženost bila je prema Republici Hrvatskoj sa 70%.

C.2.2. Mjere upravljanja tržišnim rizicima

Za postizanje ciljeva upravljanja s tržišnim rizicima, Društvo je uspostavilo metode i procese s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima, sukladno kojima se tržišni rizici ažurno identificiraju, mjere, procjenjuju, ovladavaju te se istima upravlja. Sustav dodatno omogućava Društvu kvalitativno analiziranje i izvještavanje o tržišnim rizicima te pripremu, predlaganje i izvođenje mjera za sprečavanje negativnih učinaka tržišnih rizika na poslovanje.

Ciljevi u upravljanju tržišnim rizicima Društvu osiguravaju:

- učinkovito i uspješno identificiranje, mjerjenje, procjenu, ovladavanje i upravljanje tržišnim rizicima;
- minimiziranje potencijalnih gubitaka uslijed nepovoljnih promjena tržišnih varijabli;
- upravljanje i reguliranje trajanja (duracije), valutne usklađenosti te vremenske podudarnosti kamatno osjetljive imovine i obveza;
- adekvatnu strukturu likvidnosti finansijskih instrumenata;
- primjerena diversifikacija i profitabilnost finansijskih ulaganja;
- adekvatna pokrivenost pričuva s ulaganjima;
- izvođenje adekvatne procjene tržišnih rizika u okviru zahtjeva vlastite procjene rizika i solventnosti;
- pripremu analiza i pravovremeno informiranje te izradu izvještaja o izloženosti tržišnim rizicima.

Pri ostvarivanju učinkovitog integriranog upravljanja tržišnim rizicima Društvo pored zahtjeva transparentnost, slijedi također i načelo optimalnog upravljanja odnosom rizika i prinosa (engl. *risk vs. return*) te načelo odnosa troškova i koristi (engl. *cost benefit principle*).

Društvo tržišni rizik usko prati, mjeri, nadzire te njime upravlja putem usmjerenja i metoda definiranih unutar Politike upravljanja tržišnim rizicima, Pravilnika o ulaganjima, Izjave o investicijskoj politici te Izjave o apetitu za rizicima. Društvo pri preuzimanju tržišnih rizika uzima u obzir ciljeve i ograničenja izloženosti definirane unutar prethodno navedenih akata.

Iako su prema novom zakonskom okviru regulatorni limiti ulaganja formalno ukinuti, Društvo ima uspostavljene interne limite koji mu omogućavaju postizanje optimalne izloženosti tržišnim rizicima razmjerne ciljanom prinosu i profitabilnosti investicijskog portfelja. Uz navedeno, Društvo pri svojoj sklonosti preuzimanja tržišnih rizika u obzir uzima i načelo razboritosti te sukladno tome nastoji osigurati kontinuiranu sigurnost, likvidnost, profitabilnost i diversificiranost portfelja ulaganja.

Upravljanje investicijskim portfeljem, a time i tržišnim rizikom, primarno je u nadležnosti Sektora financija i računovodstva, točnije Službe za ulaganja. Kao centralnu metodologiju mjerjenja tržišnih rizika Društvo koristi model standardne formule Solventnosti II.

Mjere upravljanja rizicima koje se kontinuirano provode odnose se na optimizaciju izloženosti tržišnim rizicima primarno kroz učinkovit sustava upravljanja imovinom i obvezama (ALM⁹). Konkretno, u okviru investicijske politike i apetita za rizicima Društvo je definiralo indikatore te njihove ciljane vrijednosti i tolerancije odstupanja kojima se osigurava neprekomjerno preuzimanje rizika. Također, jedna od temeljnih odrednica u upravljanju tržišnim rizicima je i maksimizacija odnosa rizika i prinosa uz istovremeno održavanje dostatne sigurnosti investicijskog portfelja.

Indikatori apetita za rizicima se prate na kvartalnoj razini dok se tzv. ALM indikatori (iz investicijske politike) prate na godišnjoj razini. U slučaju utvrđenog odstupanja od ciljanih indikatora van dozvoljene tolerancije, Samostalna služba za upravljanja rizicima o tome promptno obavještava Upravu. Ukoliko se utvrdi da odstupanje nije kratkoročne prirode (npr. rezultat cikličkih tržišnih kretanja), Uprava može donijeti mjere optimizacije izloženosti tržišnim rizicima.

Društvo definira sljedeće osnovne indikatore razine apetita po tržišnim rizicima te druge pokazatelje i upravljanja tržišnim rizicima:

- izloženost prema izdavateljima vrijednosnih papira po bonitetnoj ocjeni, državi, sektoru;
- maksimalna razlika u prosječnom trajanju ulaganja i obveza (izračun trajanja);
- limiti za pojedini kamatno osjetljivi razred i za cijelokupni portfelj (metoda BPV/DVo1/kamatni razmaci);
- najveća valutna izloženost u obliku najvišeg dozvoljenog odstupanja viška vrijednosti ulaganja iznad vrijednosti obveza;
- dodatna ograničenja pri investiranju u obliku maksimalne izloženosti prema pojedinim osobama ili skupinama povezanih osoba;
- ciljana izloženost investicijske imovine prema pojedinim investicijskim kategorijama (odvojeno definirano za obveznice i dionice),
- praćenje »KPI benchmark-a« u odnosu na strukturu, prinos i rizik ulaganja po pojedinim fondovima (investicijske politike);
- izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike po Solventnost II.

C.2.3. Koncentracija tržišnih rizika

Koncentraciju tržišnih rizika Društvo umanjuje disperzijom, odnosno diversifikacijom ulaganja u skladu s internim odredbama o ograničenjima ulaganja. Kod rizika koncentracije ulaganja Društvo uzima u obzir sve vrste izloženosti određenom izdavatelju (obveznice, depoziti, zajmovi, dionice i druge investicije). Izloženost se regulira limitima koncentracije prema prosječnoj bonitetnoj ocjeni izdavatelja u rasponu od

⁹ Asset&Liability management

6% ukupno investiranih sredstava za investicije s rejtingom AAA i AA do 2% za rejting izdavatelja BB i niže, te dionice.

O svim navedenim tržišnim rizicima izvještava se na kontinuiranoj razini kroz razne vrste izvještaja o pokrivenosti pričuva, limitima i strukturi ulaganja. Suštinski se podaci vezani uz navedene rizike dostavljaju iz više stručnih organizacijskih jedinica (Sektor finančija i računovodstva, Samostalna služba za aktuarske poslove i dr.) u Samostalnu službu za upravljanje rizicima koja je zadužena za daljnje redovno izvještavanje Uprave.

C.3. Kreditni rizik

C.3.1. Opis značajnih kreditnih rizika

Upravljanje kreditnim rizikom podrazumijeva skup pravila i procesa te dodjelu uloga i odgovornosti koje Društvo poštuje pri ulasku u investicije i poslove koji ga izlažu kreditnom riziku.

Kreditni rizik nije osnovni rizik poslovanja Društva, već proizlazi iz aktivnosti osnovnog poslovanja (npr. rizik nenaplate potraživanja od osiguranika, kreditni rizik koji proizlazi iz ulaganja u finansijsku imovinu – npr. depoziti u bankama, dužnički vrijednosni papiri i sl.). Društvo želi maksimalno ovladati i kontrolirati kreditni rizik, odnosno njegov apetit za preuzimanjem kreditnog rizika nije visok i znatno je manji od apetita za preuzimanjem rizika osiguranja i tržišnog rizika.

Društvo je kreditnom riziku izloženo kroz:

- potraživanja od osiguranika po osnovi polica osiguranja,
- potraživanja i izloženosti koje proizlaze iz ugovora o reosiguranju,
- poslove frontinga,
- ulaganja u zajmove osiguranicima,
- ulaganja u depozite bankama,
- ulaganja u dužničke vrijednosne papire,
- ostala potraživanja.

Kreditni rizici koji proizlaze iz potraživanja osiguranika u nadležnosti su Samostalne službe za naplatu potraživanja. Društvo u ovom segmentu regulira kreditni rizik na način da teži smanjenju udjela dospjele nenaplaćene premije u ukupnoj premiji neživotnih osiguranja te pozitivnom neto ispravku potraživanja što omogućava dodatne raspoložive novčane tokove i bolju likvidnost.

Kreditni rizici iz potraživanja iz ugovora o reosiguranju i poslova frontinga su u domeni odgovornosti Sektora neživotnih osiguranja i reosiguranja te Službe za reosiguranje i fronting. Izloženosti iz ovih poslova disperziraju se sklapanjem poslova, odnosno ugovora sa reosigurateljima s bonitetnom ocjenom od barem

A-, a u suprotnom, ukoliko ugovorna strana nema rejting ili je niži od A- maksimalna izloženost takvim poslovima može iznositi 5% ukupne zaračunate premije iz neživotnih osiguranja.

Kreditni rizik koji proizlazi iz ulaganja (zajmovi, depoziti, korporativne obveznice i dr.) regulira se putem investicijske politike, Pravilnika o ulaganjima te internih pravila postupanja pri odobravanju zajmova. Zajmovi se odobravaju osiguranicima Društva temeljem njihovih polica životnih osiguranja uz fiksnu kamatnu stopu, a kao instrument zaštite od rizika koristi se polica osiguranja, odnosno njena otkupna vrijednost. Društvo također može odobriti i komercijalne zajmove, ali uz uvjet visokog boniteta zajmoprimeca koji su osiguranici Društva, a njihov povrat se osigurava zakonski propisanim instrumentima osiguranja, kao što su hipoteke, garancije banaka, mjenice, zadužnice i sl.

Pri ulaganju slobodnih sredstava u depozite banka, Društvo deponira imovinu kod renomiranih banaka, pri čemu uzima u obzir postavljene limite izloženosti prema pojedinoj banci. Predmetni limiti su definirani unutar investicijske politike, a primjereno istih u odnosu na rizični profil i apetit za rizicima Društva provjeravaju se na godišnjoj osnovi.

C.3.2. Mjere upravljanja kreditnim rizicima

Sastavni dio okvira upravljanja kreditnim rizicima Društva čine elementi upravljanja koji su definirani u setu internih akata (npr. Poslovne politike i upute za rad „*Credit management i naplata premije*“, Pravilnik o ulaganjima, Investicijske politike, Pravila postupanja pri ulaganju u zajmove i dr.)

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je uspostavljanje postupaka za smanjenje vjerojatnosti nastanka gubitka zbog finansijskih poteškoća dužnika. Izloženost kreditnom riziku iz imovine Društvo regulira i pomoću sustava limita. Za potrebe osiguravanja pravovremenog i primjereno odaziva na negativnu situaciju na tržištu, Društvo redovito prati izloženost prema pojedinim izdavateljima i promjene bonitetnih ocjena. Ciljana prosječna bonitetna ocjena portfelja mora biti veća od bonitetne ocjene Republike Hrvatske.

Kreditni rizik mjeri se pomoću metodologije standardne formule Solventnosti II sukladno relevantnoj vrsti kreditnog rizika.

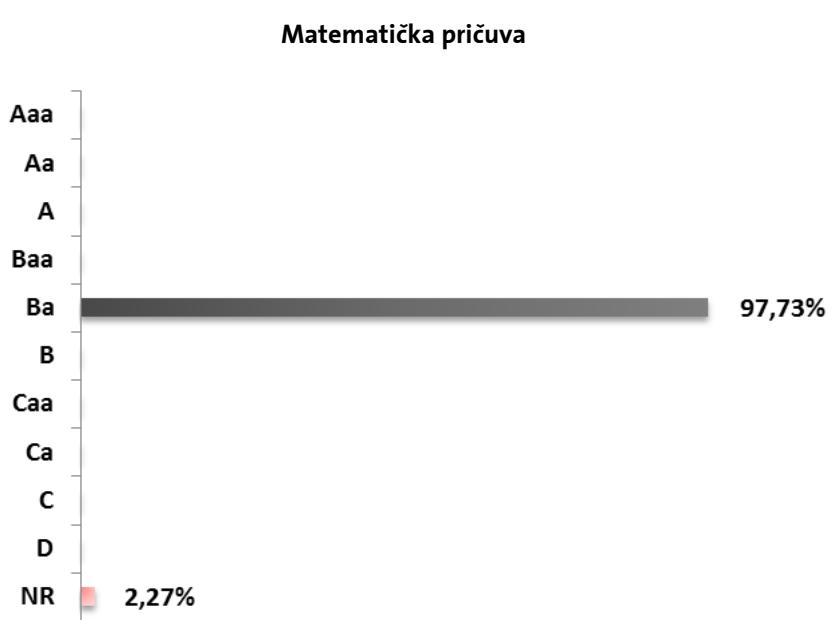
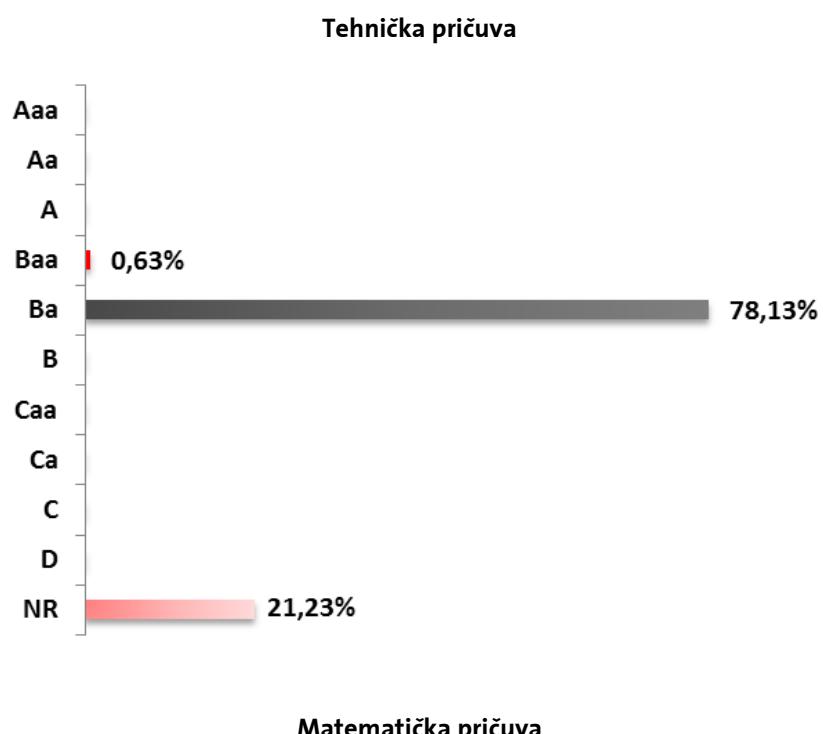
Upravljanje kreditnim rizikom, uzimajući u obzir njegovu prirodu i dinamiku, ne može se u potpunosti centralizirati unutar jedne stručne organizacijske jedinice Društva. Stoga okvir upravljanja ovim rizikom zahtijeva da svaka stručna organizacijska jedinica koja direktno ili indirektno preuzima kreditni rizik vodi računa o kreditnoj sposobnosti izdavatelja, odnosno druge ugovorne strane u predmetnoj transakciji ili poslu.

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju, Triglav osiguranje d.d.

Tablica 20 - Udio reosiguranja u zaračunatoj bruto premiji po rejtingzima na dan 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Rejting	Udio RE u ZBP	udio %
A	59.959	96,2%
AA	1.086	1,7%
AAA	38	0,1%
BBB	305	0,5%
Unrated	916	1,5%
Ukupno	62.304	100,0%

Graf 2 – Struktura kreditnog rejtinga imovine za pokriće tehničke i matematičke pričuve na 31.12.2016.

Prosječan kreditni rejting portfelja za pokriće tehničke i matematičke pričuve jednak je rejtingu Republike Hrvatske što je i u skladu s internom investicijskom politikom Društva.

C.3.3. Portfelj zajmova

Triglav osiguranje je na 31.12.2016. godine imalo 15,1 mil. kn danih zajmova. Od tog iznosa čak 47% odnosno 7,1 mil. kn odnosi se na predujmove i zajmove koji su odobreni temeljem otkupne vrijednosti police životnog osiguranja. Iznos od 8 mil. kn odnosi se na zajmove pravnim osobama, a kao sredstvo osiguranja povrata zajma Društvo je upisalo teret na hipotekama u vlasništvu zajmoprimaca.

C.4.Rizik likvidnosti

C.4.1. Opis rizika likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik nastupanja gubitka, kad Društvo nije sposobno podmiriti sve dospjele obveze iz vlastitih raspoloživih sredstava, odnosno kada je Društvo zbog nedovoljnih sredstava za podmirenje obveza prilikom dospijeća, prinuđeno pribaviti potrebna sredstva uz značajno veće troškove od uobičajenih.

Rizik likvidnosti predstavlja i rizik od ograničenog pristupa finansijskim sredstvima, potrebnih za plaćanje obveza koje proizlaze iz osigurateljnih i drugih ugovora (otkop polica, insolventnost reosiguratelja), radi nepovoljnog stanja na finansijskom tržištu. Predmetni rizik obično se materijalizira u obliku nemogućnosti unovčavanja ulaganja, osim ako se prodaja ne izvrši po znatnom diskontu u odnosu na trenutnu tržišnu cijenu ili onu po kojoj je instrument nabavljen.

Sustav upravljanja rizikom likvidnosti i njegove ciljeve detaljnije specificiraju Politika i Smjernice za upravljanje rizikom likvidnosti koje proizlaze iz Strategije upravljanja rizicima. Glavni ciljevi koji se odnose na upravljanje rizikom likvidnosti Društvu osiguravaju:

- raspolažanje dovoljnom količinom likvidnih sredstava u svakom trenutku za pravovremeno brzo plaćanje obveza, odnosno osiguranje likvidnosti Društva u svakom trenutku;
- dnevno ispunjavanje svih obveza Društva (bilančnih i izvanbilančnih) u različitim valutama;
- ispunjavanje regulatornih koeficijenata likvidnosti;
- pažljivo upravljanje s mogućim dnevnim viškom likvidnih sredstava;
- planiranje novčanih priljeva i odljeva u normalnim uvjetima i izvanrednim okolnostima;¹⁰
- priprema, predlaganje, koordiniranje i implementiranje mjera za sprječavanje i uklanjanje uzroka nelikvidnosti;
- izvođenje adekvatne procjene rizika likvidnosti u okviru vlastite procjene rizika i solventnosti;

¹⁰ Ne odnosi se samo na krizu likvidnosti nego i na druge nepovoljne izvanredne događaje

- izrada analiza i pravovremeno informiranje i izrada izvještaja o izloženosti riziku likvidnosti.

C.4.2. Mjere upravljanja rizikom likvidnosti

Društvo rizik likvidnosti dijeli na rizik operativne likvidnosti i rizik strukturne likvidnosti.

Društvo prati rizik operativne, tj. tekuće likvidnosti na dnevnoj bazi izračunom pokazatelja likvidnosti koji je definiran od strane nadzornog tijela. Rizik operativne likvidnosti regulira se praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova imovine i obveza, odnosno usklađenosti istih. Osim kratkoročne, Društvo prati i dugoročnu, tj. strukturnu likvidnost s ciljem utvrđivanja ročnosti i optimalne strukture imovine za pokriće osigurateljnih obveza.

Operativna ili tekuća likvidnost se odnosi na kraće vremensko razdoblje i u nadležnosti je Sektora financija i računovodstva, dok je strukturna likvidnost usmjerena na duže vremensko razdoblje i u nadležnosti je Samostalne službe za upravljanje rizicima. Rizik likvidnosti mjeri se kvalitativnom procjenom putem procesa vlastite procjene rizika i solventnosti te kroz proces redovnog revidiranja i ažuriranja Kataloga rizika Društva.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti investicijskog portfelja na način da osigurava dovoljnu razinu likvidnosti koja u svakom trenutku omogućava ispunjavanje razumno predvidljivih operativnih novčanih zahtjeva. Ciljani sastav investicijskog portfelja čine investicije s aktivnim i dubokim sekundarnim tržištem iz razloga što sve isplate nije moguće unaprijed predvidjeti. Sukladno tome, Društvo je definiralo minimalnu razinu, odnosno limit kojim artikulira svoju sklonost riziku likvidnosti. Navedeni limit odnosi se na minimalnu razinu udjela likvidne imovine u bilanci u odnosu na stanje tehničkih pričuva u visini od 50%. Time Društvo osigurava adekvatnu likvidnu poziciju, odnosno drži dovoljne količine likvidne imovine, s kojima u roku podmiruje sve svoje dospjele obveze.

Iznos očekivane dobiti uključene u buduće premije za referentno razdoblje 31.12.2015. prikazan je u donjoj tablici.

Tablica 21 - Iznos očekivane dobiti, uključene u buduće premije na 31.12.2016 (u 'ooo kn)

Iznos očekivane dobiti, uključene u buduće premije	31.12.2016.
Neživotna osiguranja	0
Životna osiguranja	42.630

C.5. Operativni rizik

C.5.1. Opis značajnih operativnih rizika

Operativni rizik je rizik gubitaka zbog neadekvatnih ili pogrešnih unutarnjih poslovnih procesa odnosno događaja prouzročenih od pogrešaka zaposlenika, pogrešaka sustava, nastupa nepovoljnih vanjskih događaja te obuhvaća pravni, informatički rizik i rizik usklađenosti, ali ne i strateški rizik i rizik ugleda.

Među operativne rizike također spadaju i rizici strateških odluka, ali samo u slučaju kada odluke nisu bile donešene u skladu sa zakonom, regulatornim propisima, internim pravilima ili etičkim standardima. Prijevare od strane klijenata i zlonamjerno nanošenje štete od strane trećih osoba, prirodne katastrofe, terorizam, nesreće i sistemski rizik (događaji koji utječu na ukupni finansijski sustav) smatraju se eksternim događajima operativnog rizika.

U cilju uspostavljanja što efikasnijeg procesa identificiranja, procjene, praćenja i kontrole operativnih rizika, Društvo je sljedeći najbolje tržišne prakse definiralo sljedeće glavne tipove štetnih događaja koji su izvori operativnog rizika u Društvu:

- Unutarnja prijevara,
- Vanjska prijevara,
- Radni odnosi i sigurnost radnog mesta,
- Usklađenost, klijenti, proizvodi i poslovanje,
- Šteta na imovini,
- Prekid poslovanja i pad sustava,
- Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima.

C.5.2. Mjere upravljanja operativnim rizicima

Sustav upravljanja operativnim rizicima i njegove ciljeve detaljnije specificira usvojena Politika upravljanja operativnim rizicima. Ciljevi u upravljanju operativnim rizicima Društvu osiguravaju:

- učinkovito i uspješno identificiranje, mjerjenje, procjenu, ovladavanje i upravljanje s operativnim rizicima;
- pripremu, prijedlog, koordinaciju i implementaciju mjera za smanjivanje operativnih rizika i uklanjanje posljedica te sprečavanje budućih štetnih događaja;
- provođenje adekvatnih izračuna kapitalnih zahtjeva za operativne rizike sukladno zakonodavnom okviru;
- izvođenje adekvatne procjene operativnih rizika u okviru vlastite procjene rizika i solventnosti;
- provedbu ad hoc analiza o operativnim rizicima.

Društvo definira svoj apetit po operativnim rizicima u obliku kvalitativnih indikatora apetita za rizicima. Društvo ima nultu toleranciju na operativne rizike koji proizlaze iz neusklađenosti sa zakonskom

regulativom, internih kriminalnih radnji i prijevara, sigurnosti povjerljivih podataka klijenata. U suštini, to uključuje sve operativne rizike koji posljedično dovode do gubitka ugleda, neusklađenosti poslovanja sa relevantnom zakonskom regulativom i povećanog rizika za otkrivanje povjerljivih informacija klijenata.

C.6. Ostali značajni rizici

C.6.1. Nefinansijski rizici

Nefinansijski rizici koji su važni Društvu iz perspektive njegova poslovanja su strateški rizici, rizik kapitala, reputacijski rizik (rizik gubitka ugleda) i pravni rizik. Nefinansijski rizici su izrazito usko povezani s drugim rizicima u Društvu, posebno s operativnim rizicima i obično proizlaze iz već realiziranih čimbenika unutar i izvan Društva.

Glavni ciljevi sustava upravljanja nefinansijskim rizicima Društvu omogućuju:

- ostvarivanje strateških ciljeva, stabilnog poslovanja i rast na dugi rok;
- očuvanje dobrog ugleda i visoku razinu povjerenja svih dionika;
- rad u skladu sa zakonom i drugim obvezama i uspostavljanje dobrih poslovnih praksi;
- pravovremeno otkrivanje odstupanja od strateških ciljeva, analizu uzroka i niz mjera za njihovo ostvarivanje te koordinaciju i implementaciju mjera u poslovni proces;
- izradu analiza i odgovarajuće informiranje te pripremu izvještaja o izloženosti nefinansijskim rizicima;
- provedba procjene nefinansijskih rizika u okviru vlastite procjene rizika i solventnosti.

Strateški rizici nastaju kao posljedica strateških poslovnih odluka. U pravilu se taj tip rizika pojavljuje u kombinaciji s drugim rizicima, međutim mogu se pojaviti i samostalno i nastaju kao posljedica:

- širenja poslovanja na nova tržišta, novih akvizicija i investicija, novih proizvoda i usluga;
- poslovnih ciklusa u globalnoj ekonomiji;
- promjene u ponašanju poslovnih partnera i osiguranika;
- neprilagođenosti poslovnih odluka promjenama na tržištu;
- tehnoloških promjena i razvoja novih proizvoda;
- političkih i regulatornih promjena;
- klimatskih promjena i drugih promjena u okolini.

Rizik kapitala proizlazi iz promjena ili dodatnih zahtjeva regulatora, porezne uprave ili drugih organa koji na temelju identificiranih rizika i ograničenja u poslovanju ili sustava Društva, mogu tražiti količinu kapitala koji prelazi ekonomske procjene rizičnog profila i regulatorne zahtjeve. Rizik kapitala uključuje i promjene u računovodstvenim standardima što utječe na isplatu dividende i uključuje promjene u zakonodavstvu koje imaju utjecaj na prenosivost raspoloživog kapitala u Društvu.

Reputacijski rizik (rizik gubitka ugleda) predstavlja mogućnost da vanjski ili unutarnji događaji naruše povjerenje u Društvo. Uzroci tog rizika su brojni: od nemogućnosti osiguravanja odgovarajućeg standarda kvalitete usluga i proizvoda, neetičnih poslovnih praksi, nedostizanja zadanih finansijskih ciljeva, loših međuljudskih odnosa u Društvu, onečišćenje okoliša od strane Društva kao i postupanja konkurenata što može imati utjecaj na sliku cijelog osigurateljnog tržišta.

U skupinu nefinansijskih rizika Društvo svrstava i pravne rizike, odnosno mogućnost nastanka gubitka zbog neispunjena ugovornih obveza s druge ugovorne strane uslijed pravnih nedostataka, razlika u ugovornim aktima ili zakonskih ograničenja u pojedinim poslovnim okruženjima koja pri zaključenju posla nisu bila poznata ili nisu u cijelosti uzeta u obzir, međutim Društvo ih identificira i prati u okviru sustava upravljanja operativnim rizicima.

Spremnost na preuzimanje nefinansijskih rizika, odnosno tolerancija na iste je definirana kao niska. Interna kultura i sustav upravljanja Društva i sve njegove poslovne prakse su orijentirani u smjeru izbjegavanja tih rizika i minimiziranju njihovih negativnih učinaka na poslovanje Društva.

Društvo definira osnovne pokazatelje za praćenje izloženosti nefinansijskim rizicima kao što su:

- odstupanje realiziranih poslovnih rezultata i pokazatelja uspješnosti poslovanja od planiranih;
- praćenje i analiziranje medijskih objava o Društvu;
- izvješća vanjskog izvođača za mjerjenje ugleda Društva i analizu osigurateljnog tržišta;
- nezadovoljstvo zaposlenih, tj. loša organizacijska klima u Društvu;
- pokrenuti postupci pred nadzornim i inspekcijskim organima te izrečene mjere od istih;
- izrečene novčane kazne za utvrđene prekršaje;
- identifikacija ništetnih ugovora s ugovornim partnerima;
- identificirane zloupotrebe ili kršenje prava ili ovlasti od strane zaposlenih ili ugovornih partnera (npr. zastupnika u osiguranju, posrednika).

C.6.2. Rizici koncentracije

Društvo prati, procjenjuje i upravlja rizicima koncentracije izloženosti do pojedinih ili povezanih suprotnih strana i izdavatelja vrijednosnih papira, skupine poslova, proizvoda ili geografskih područja.

Društvo upravlja s rizikom koncentracije na način da se nijednoj vrsti rizika iz domene tržišnih i kreditnih rizika ne izlaže u većoj visini od 15% ekonomskog raspoloživog kapitala po metodologiji Solventnosti II. Izloženost riziku koncentracije, po kriterijima SII, na 31.12.2016. prikazana je u donjoj tablici.

Tablica 22 - Izloženost riziku koncentracije na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Koncentracija rizika	31.12.2016.			
	Kapitalni zahtjev	Udio u kapitalu	Tolerancija	Limit koncentracije
Tržišni rizici			+/- 5 pp	
Kamatni rizik	23.792	9,2%		OK
Rizik vlasničkih papira	8.476	3,3%		OK
Rizik nekretnina	27.284	10,6%		OK
Rizik raspona	2.944	1,1%		OK
Valutni rizik	41.054	16,0%		OK
Kreditni rizik				
Tip 1	29.228	11,4%		OK
Tip 2	6.660	2,6%		OK

Prema udjelu kapitalnih zahtjeva u raspoloživom SII kapitalu¹¹ na 31.12.2016. razvidno je da Društvo nije izloženo prekomjernoj koncentraciji ni u jednom segmentu tržišnih i kreditnih rizika.

Društvo kontinuirano nastoji disperzirati osigurateljni portfelj s ciljem sprečavanja akumulacije rizika koncentracije. Na području osigurateljnih rizika je po kriteriju zaračunatih bruto premija poslovanje najviše koncentrirano u segmentu automobilskih osiguranja. Koncentracija osigurateljnih rizika u segmentu životnih osiguranja je ocijenjena kao niska.

Ukoliko u portfelju postoje područja koncentracije rizika, ista su, ovisno o procjeni materijalnosti rizika, prenesena na reosiguratelja odgovarajućim reosigurateljnim programom.

C.6.3. Osjetljivost na rizike

Društvo provodi testiranje na stresne scenarije u pravilu jednom godišnje u okviru procesa vlastite procjene rizika i solventnosti.

Triglav osiguranje d.d. sudjelovalo je u provedbi EIOPA Stres testa za 2016. koji je uključivao testiranje utjecaja 2 hipotetska scenarija na adekvatnost kapitala Društva, odnosno visinu raspoloživog kapitala za pokriće SCR-a. Predmetni scenariji su sljedeći:

- **LY (Low for long) scenarij** - fokusira se na prolongirani period i okruženje niskih kamatnih stopa. Bazira se na situaciji permanentne stagnacije. Hipotetski su investitori i štedište suočeni s nedostatkom dugoročnih prilika za investiranje/štednju uz nisku razinu produktivnog rasta. U kombinaciji s oskudnom nerizičnom imovinom, takav scenarij bi „povukao“ na dolje prinose za sva dospijeća.
- **DH (Double Hit) scenarij** – kombinira nisku krivulju kamatnih stopa i tržišni šok/stres. Cilj ovog scenarija je prvenstveno procjena ranjivosti osigurateljnog sektora na tržišne šokove koji uključuju:

¹¹ Visina SII kapitala je na 31.12.2016. iznosila 257.263.772 kn

- stres krivulje nerizičnih kamatnih stopa, te ujedno i povećanje kreditnih raspona za korporativne i državne obveznice (čime dolazi do pada vrijednosti predmetnih instrumenata),
- stres vlasničkih instrumenata (dionice, dionički indeksi, dionički fondovi),
- stres rezidencijskih i komercijalnih cijena nekretnina.

Prema rezultatima i analizi utjecaja scenarija na adekvatnost kapitala Društva, zaključeno je sljedeće:

- Društvo, u slučaju realizacije jednog od scenarija, **ne bi imalo manjak kapitala** (engl. *capital shortfall*) za pokriće SCR-a te bi ostvarilo adekvatan omjer solventnosti sukladno apetitu za rizicima,
- Teži scenarij za Društvo bio bi Double Hit scenarij, te bi se u slučaju realizacije istog, raspoloživi kapital Društva smanjio za **cca 39 mil. kn** (-15%). U slučaju Low-for-long scenarija kapital bi se smanjio za **cca 12,7 mil. kn** (-5%),
- Konačan zaključak je da bi Društvo i dalje imalo adekvatnu kapitalnu snagu te realizacija jednog od scenarija ne bi značajno ugrozila poslovni kontinuitet i finansijsku sigurnost Društva.

Društvo je tijekom 2016. provelo i analizu osjetljivosti svog investicijskog portfelja na tržišne rizike. Rezultati analize pokazali su da je Društvo najviše osjetljivo na smanjenje trajanja dužničkih instrumenata i scenarij kada bi se investicijska sredstva (re)alocirala u imovinsku klasu nekretnina.

C.6.4. Načelo razboritosti

Upravljanje imovinom provodi se isključivo u najboljem interesu za osiguranike. Društvo upravlja imovinom po načelu dobrog gospodarstvenika. Upravljanje investicijskim portfeljem za pokriće matematičke i tehničke pričuve provodi se na način da se slijede ciljevi koji su usklađeni s ciljevima osiguratelja. To podrazumijeva što veću sigurnost, likvidnost, diversifikaciju, prinos i pokrivenost traženog pokrića ulaganjima. Ciljana profitabilnost ulagačkog portfelja je definirana investicijskim politikama.

Pored javno dostupnih informacija Društvo pri upravljanju ulaganjima koristi i vlastite kvantitativne i kvalitativne indikatore za procjenu kreditne sposobnosti dužnika. Između ostalog, ovdje se po potrebi koriste različiti pokazatelji likvidnosti, uspješnosti, zaduženosti poslovanja pojedinih poduzeća i države (npr. neto finansijski dug u odnosu na novčani tok, dobitak iz poslovanja u odnosu na godišnji iznos plaćenih kamata na dug i dr.).

Za svako nestandardno ulaganje odnosno klasu imovine koja nije definirana kao dozvoljeni oblik ulaganja unutar investicijske politike, potrebno je dobiti suglasnost Odbora za upravljanje imovinom i obvezama Zavarovalnice Triglav. Za Odbor je potrebno pripremiti detaljnu analizu pojedinog ulaganja i utjecaj istog na rizični profil i profitabilnost cjelokupnog investicijskog portfelja Društva.

Struktura finansijske imovine Društva je relativno konzervativna s naglaskom na ulaganja s fiksnim prinosom. Ulaganja u dužničke instrumente su adekvatno disperzirana međusektorski, te po izdavateljima. Prema sektoru izdavatelja sa značajnim udjelom dominiraju državne obveznice.

C.7. Sve ostale informacije

Društvo je sve relevantne informacije u vezi s rizičnim profilom navelo u poglavlјima C.1 – C.6.

D. Vrednovanje za potrebe solventnosti

Triglav osiguranje d.d. vrednuje svoju imovinu i obveze, za potrebe Solventnosti, u skladu s člancima 105. do 120. Zakona o osiguranju (NN, br. 30/15), odnosno načelima iz članaka 75. do 86. Direktive 2009/138/EZ (Solventnost II). Uz navedeno, Društvo pri vrednovanju primjenjuje i odredbe Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2015/35 (Poglavlja II. i III.) koje se odnose na vrednovanje imovine i obveza, te pravila za izračun osigurateljno tehničkih pričuva.

Temeljni okvir za vrednovanje imovine i obveza su međunarodni računovodstveni standardi (u nastavku: MRS), uz uvjet da su predmetni standardi u skladu s odredbama članka 75. Direktive. Ukoliko principi vrednovanja po MRS omogućavaju korištenje nekoliko metoda vrednovanja, Društvo za potrebe vrednovanja po SII principima primjenjuje ona načela koja su dosljedna sa čl. 75. Direktive.

Društvo pri vrednovanju imovine i obveza kontinuirano u obzir uzima i načelo proporcionalnosti te osigurava da su metode vrednovanja razmjerne prirodi, opsegu i kompleksnosti rizika kojima je Društvo izloženo u svojem poslovanju.

U okviru prethodnog sustava solventnosti, Društvo vrednuje imovinu i obveze po načelima nacionalnih i međunarodnih računovodstvenih standarda. Shodno tome, principi MRS-a 13 smatraju se mjerodavnim za potrebe vrednovanja imovine i obveza po fer vrijednosti. Osim toga, predmetni standard dosljedan je i konzistentan sa čl. 75. Direktive, osim u dijelu zahtjeva koji se odnosi na uzimanje u obzir vlastitog kreditnog položaja pri vrednovanju obveza.

D.1. Imovina

Vrednovanje imovine Društva za potrebe solventnosti propisano je prvenstveno Uputama za mjerjenje vrijednosti finansijske imovine i ulaganja u nekretnine Triglav osiguranja. Upute definiraju postupke, podloge i metode vrednovanja pojedine klase imovine (npr. obveznice, dionice, zajmove, nekretnine, nefinansijsku imovinu).

Aktom su definirane i podloge, metode i postupci pri vrednovanju za potrebe izvještavanja sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima kao i za potrebe solventnosti.

Značajne klase imovine su:

- dužnički vrijednosni instrumenti i druga značajna ulaganja,
- nekretnine,
- odgođena porezna imovina,
- potraživanja od reosiguratelja,
- potraživanja od osiguranika.

Značajne klase ulaganja u investicijskom portfelju

Klase imovine u investicijskom portfelju u najvećem dijelu čine:

- dužnički finansijski instrumenti (obveznice, depoziti, zajmovi, instrumenti tržišta novca),
- ulaganja u instrumente tržišta kapitala (dionice, ulaganja u investicijske fondove),
- ulaganja u nekretnine.

U slučaju da ulaganje iz domene dužničkih instrumenata kotira na razvijenom i aktivnom tržištu, fer vrijednost instrumenta predstavlja zaključni ponuđeni (bid) tečaj/cijena s tog tržišta (BVAL, lokalna burza vrijednosnih papira, tečaj organizatora tržišta). U slučaju da tržište nije aktivno, fer vrijednost se određuje pomoću metoda procjene vrijednosti:

- cijenu određuje zadnji zaključen posao ukoliko cijena zadovoljava uvjet da se gospodarske okolnosti od zadnjeg posla nisu značajno promijenile,
- model vrednovanja.

Glavni parametar u modelu vrednovanja je diskontna krivulja koja je derivirana iz nerizičnih kamatnih stopa za pojedinu valutu te kreditni raspon koji je dodijeljen izdavatelju instrumenta.

U bilancama, pripremljenim sukladno IFRS-u, se finansijska imovina vrednuje sukladno zahtjevima pojedine računovodstvene kategorije u koju je razvrstana („Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“, „Raspoloživo za prodaju“, „Držanje do dospijeća“, „Zajmovi i potraživanja“). Imovina se u kategorijama „Raspoloživo za prodaju“ i „Fer vrijednost kroz RDG“ vrednuje po fer odnosno tržišnoj vrijednosti. Imovina razvrstana u kategoriju „Držanje do dospijeća“ i „Zajmovi i potraživanja“ se vrednuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju (tj. model troška nabave). U SII bilanci se sva imovina vrednuje po fer vrijednosti.

Fer vrijednosti vlasničkih instrumenata i udjela u fondovima koje se mijere po fer vrijednosti određuju se prema izvorima i načinima kako slijedi:

- Prosječne ponderirane cijene trgovanja (PPCT) koje uređeno tržište službeno objavljuje za svaki radni dan trgovanja – za vrijednosne papire koji kotiraju na uređenom tržištu u RH;
- Cijene objavljene od strane društava za upravljanje investicijskim fondovima;
- Cijene fondova dostupne kroz javno dostupne informacijske servise unutar RH;

- Posljednja ponuđena nabavna cijena (Close BID) s burze na kojoj je kupljeno finansijsko sredstvo prema informacijama iz informacijskog sustava Bloomberg – za vrijednosne papire koji kotiraju na uređenom tržištu izvan RH;
- Ako posljednja ponuđena nabavna cijena nije trenutačno dostupna, fer cijenu određuje posljednja poznata cijena (cijena posljednjeg sklopljenog posla) finansijskog instrumenta, ako se gospodarske okolnosti od datuma posla nisu značajno promijenile .

U slučaju da društvo za upravljanje ne objavljuje dnevno ili javno cijene udjela u fondu, Društvo treba zatražiti od društva za upravljanje izračun vrednovanja fonda, najmanje jednom mjesечно, na posljednji dan u mjesecu. Ukoliko posljednji kalendarski dan u mjesecu nije radni dan, Društvo će koristiti onaj podatak koji prema politikama vrednovanja koristi pojedino društvo za upravljanje pri određivanju cijena za posljednji kalendarski dan u mjesecu.

Nekretnine čija se nabavna vrijednost može pouzdano mjeriti i koja nisu namijenjena za prodaju u bliskoj budućnosti, a istovremeno Društvu donose ekonomsku korist, priznaju se kao ulaganje u nekretnine. Ulaganja u nekretnine kod početnog priznavanja mjere se po trošku stjecanja koji uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji se izravno pripisuju postupku stjecanja. Za naknadno mjerjenje ulaganja u nekretnine primjenjuje se model nabavne vrijednosti: imovina se iskazuje po svojoj nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitak od umanjenja vrijednosti.

Za svako pojedinačno ulaganje u nekretnine utvrđuje se i fer vrijednost, primjenom metode procjene tržišne vrijednosti nekretnine. Postupci vrednovanja, te usporedba knjigovodstvene vrijednosti i procijenjene tržišne vrijednosti, određeni su Pravilnikom o računovodstvu Društva.

Glavne razlike u vrednovanju imovine proizlaze prvenstveno u sljedećim kategorijama imovine:

- investicijski portfelj (nekretnine i obveznice),
- odgođena porezna imovina,
- udjel reosiguratelja u tehničkim pričuvama, odnosno iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju te
- potraživanja od osiguranja i posrednika.

D.1.1. Investicijski portfelj

Obveznice i ostala finansijska imovina

Društvo vodi, tretira i vrednuje finansijsku imovinu sukladno MRS-u 39 po fer vrijednosti, odnosno po tržišnoj cijeni vrednovanog sredstva na datum izvještavanja, osim instrumenata koji su svrstani u portfelj „finansijska imovina koja se drži do dospijeća“ (engl. held to maturity). S obzirom da se za potrebe vrednovanja po Solventnosti II sva finansijska imovina, i ona koja spada u imovinu koja se drži do dospijeća (u nastavku: HTM), mora vrednovati po tržišnoj vrijednosti, nastaju materijalne razlike uslijed nekonzistentnosti principa vrednovanju po MRS 39 i regulativi Solventnost II (čl. 10. Uredbe 2015/35).

Razlike u vrednovanju u najvećoj mjeri nastaju u portfelju državnih obveznica Republike Hrvatske koje Društvo drži do dospijeća.

Nekretnine

U okviru ovog segmenta imovine najveće razlike proizlaze iz portfelja nekretnina koje Društvo koristi za provođenje djelatnosti i onih koji služe za ulaganje. Za potrebe zakonskog finansijskog izvještavanja nekretnine se vrednuju po modelu troška koji nije konzistentan s načelom vrednovanja Solventnosti II. Stoga se za potrebe Solventnosti II koriste tržišne procjene nekretnina koje provodi ovlašteni procjenitelj, odnosno agencija za procjenu nekretnina.

Društvo vrednuje materijalnu imovinu, odnosno nekretnine koje služe za provođenje vlastite djelatnosti te nekretnine za ulaganje po fer vrijednosti sukladno čl. 10. Delegirane Uredbe. Predmetni članak nije konzistentan s principom MRS-a koji se odnosi na vrednovanje po modelu troška koji Društvo primjenjuje za vrednovanje nekretnina u zakonskim finansijskim izvještajima.

D.1.2. Odgođena porezna imovina

Društvo vrednuje odgođenu poreznu imovinu prema odredbama SII regulative, odnosno u skladu s čl. 15. Delegirane Uredbe. Odgođeni porezi vrednuju se na temelju privremenih razlika između bilance vrednovane sukladno članku 75. te čl. 76.-85. Direktive i bilance koja se izrađuje sukladno MRS, odnosno za porezne svrhe. Razlika iz vrednovanja odgođene porezne imovine prvenstveno proizlazi iz agregirane razlike u ukupnoj imovini vrednovanoj po SII i MRS standardima. Društvo je prilikom izračuna koristilo metodu gdje je primjenjena stopa poreza na dobit od 18% koja je aplicirana na prethodno spomenutu razliku. Uz privremene razlike, u bilanci po Solventnosti II, Društvo je uključilo i postojeću odgođenu poreznu imovinu iz statutarne bilance koja je kreirana na temelju prenesenih gubitaka iz prethodnih godina te iz revalorizacije finansijske imovine raspoložive za prodaju (*Available for sale*-AFS).

D.1.3. Povezana društva

Povezana društva vrednuju se po *adjusted equity metodi* utemeljenoj na bilancama tih društava, pripremljenim po principima MSFI, prepravljenim za stavke »Goodwill« i »Nematerijalna sredstva«.

D.1.4. Iznosi koji se mogu naplatiti temeljem ugovora o reosiguranju

Iznos obveza predanih reosigurateljima određuje se na osnovu naplativih iznosa iz ugovora o reosiguranju koji se obračunavaju sukladno ograničenjima ugovora o osiguranju ili reosiguranju na koje se navedeni iznosi odnose. Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju za obveze neživotnih osiguranja obračunavaju se odvojeno za osigurateljno-tehničke pričuve za premijsku pričuvu te za pričuvu šteta na sljedeći način:

- (a) novčani tokovi koji se odnose na pričuve šteta uključuju plaćanje naknada vezanih uz zahtjeve koji su obračunati u bruto pričuvama šteta cediranih rizika Društva;
- (b) novčani tokovi vezani uz premijsku pričuvu uključuju sva ostala plaćanja.

Udio reosiguranja u premijskoj pričuvi umanjen je za sadašnju vrijednost nedospjelih obveza proizašlih iz poslova reosiguranja. U vrijednost izračunatih naplativih iznosa uključeni su u obzir i očekivani gubici nastali zbog neispunjerenja obveze druge ugovorne strane.

Iznos obveza predanih reosiguravateljima određuje se odvojeno za neživotna i zdravstvena osiguranja. Za životna osiguranja su navedene obveze jednake nuli. Udio reosiguranja iz naslova neživotnih i zdravstvenih osiguranja na dan 31.12.2016. godine iznosi 20,1 mil. kn.

U donjoj tablici nalaze se iznosi udjela reosiguranja u pričuvama, odvojeno za premijski i štetni dio na dan 31.12.2016. godine. Za usporedbu prikazan je i IFRS ekvivalent.

Tablica 23 – Udio reosiguranja u osigurateljno-tehničkim pričuvama na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

	Neživotno osiguranje (osim zdravstvenog osiguranja)	Zdravstveno osiguranje slično neživotnom osiguranju	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost iz zakonski propisanih finansijskih izvještaja
Udio reosiguranja u pričuvi šteta	25.620	83	25.703	22.373
Udio reosiguranja u premijskoj pričuvi	-5.653	48	-5.605	14.342
Ukupno	19.967	130	20.098	36.716

D.1.5. Potraživanja od osiguranika

Društvo vrednuje, odnosno uključuje u poziciju potraživanja od osiguranja i posrednika stavke sukladno Uredbi Komisije 2015/2450. Navedeno se odnosi na dospjela i nenaplaćena potraživanja od ugovaratelja osiguranja, osiguratelja i ostala potraživanja povezana s poslovima osiguranja koja nisu uključena kao novčani priljev u izračunu tehničkih pričuva za potrebe solventnosti. Sukladno tome, razlike između SII i statutarne vrijednosti proizlaze iz stavki potraživanja za nedospjelu premiju i potraživanja za regrese koje su za potrebe vrednovanja po SII uključeni u izračun najbolje procjene te se shodno tome ne uključuju u poziciju potraživanja od osiguranja i posrednika.

D.2. Tehničke pričuve

Vrijednost tehničkih pričuva jednaka je zbroju najbolje procjene i dodatka za rizik. Najbolja procjena i dodatak za rizik vrednuju se zasebno. Najbolja procjena jednaka je očekivanoj sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koja uzima u obzir vremensku vrijednost novca u obliku očekivane sadašnje

vrijednosti budućih novčanih tokova, upotrebljavajući odgovarajuću vremensku strukturu bezrizičnih kamatnih stopa.

Projekcija novčanih tokova koja se upotrebljava u izračunu najbolje procjene uzima u obzir sve novčane priljeve i odljeve koji proizlaze iz obveza iz ugovora o osiguranju tijekom njihova trajanja. Izračun najbolje procjene temelji se na najnovijim i vjerodostojnim informacijama te realnim pretpostavkama, a provodi se koristeći odgovarajuće, primjenjive i relevantne aktuarske i statističke metode.

Dodatak za rizik izračunava se na način da se odredi trošak raspolaganja prihvatljivim vlastitim sredstvima koja su jednaka solventnom kapitalu potrebnom za ispunjenje obveza iz ugovora o osiguranju tijekom trajanja tih obveza. Pri tome stopu troška kapitala i odgovarajuću bezrizičnu kamatu stopu propisuje regulator. U izračunu je korištena pretpostavka da je stopa troška kapitala jednaka 6%. Dodatak za rizik računa se odvojeno za neživotna i životna osiguranja te se na osnovu primjerene proporcionalne alokacije raspodjeljuje po segmentima osiguranja. Vrijednostima budućih potrebnih solventnih kapitala za opisanu namjenu ne doprinose tržišni rizici, osim tržišnih rizika koje nije moguće izbjegći.

Ograničenja ugovora o osiguranju i homogene vrste osiguranja

Društvo priznaje osigurateljnu obvezu s početkom važenja ugovora o osiguranju. Prilikom vrednovanja smisleno su korištena ograničenja ugovora o osiguranju.

Društvo odvojeno računa tehničke pričuve za neživotna i životna osiguranja te ih raspoređuje s obzirom na metode izračuna.

Neživotna osiguranja definirana Člankom 7. Zakona o osiguranju se i po metodologiji Solventnosti II klasificiraju kao neživotne obveze izuzev renti iz domene neživotnih osiguranja koje se raspoređuju u životne obveze s obzirom na to da se za njih koriste tehnike životnih osiguranja. Isto tako u obveze neživotnih osiguranja ubrajamo Dopunsko osiguranje od posljedica nesretnog slučaja uz osiguranje života.

Obveze neživotnih osiguranja raspoređujemo najmanje po vrstama osiguranja definiranih Člankom 7. Zakona o osiguranju. S obzirom na to da unutar pojedinih vrsta osiguranja postoje rizici koji svojim specifičnostima narušavaju homogenost pojedine vrste osiguranja (npr. osiguranje usjeva i nasada, osiguranje životinja), takvi rizici promatraju se odvojeno. Tehničke pričuve računaju se zasebno po tako definiranim homogenim vrstama te se kasnije grupiraju sukladno Prilogu I. Delegirane uredbe.

Obveze životnih osiguranja dijele se najmanje na sljedeće vrste osiguranja: osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti, osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima, ostala životna osiguranja. Ukupni portfelj životnih osiguranja dijeli se u homogene skupine rizika u skladu s prirodom rizika koji police pokrivaju, aktuarskom procjenom i prijašnjim događajima koji se empirijski analiziraju.

Društvo pri izračunu sadašnje vrijednosti izračunatih nominalnih novčanih tokova ne upotrebljava prilagodbu za volatilnost iz čl. 113. ZOS-a, kao ni prilagodbu za uravnoteženje iz čl. 111. ZOS-a niti prijelazne mjere iz članaka 455. i 456. ZOS-a.

D.2.1. Tehničke pričuve za neživotna osiguranja

Izračun najbolje procjene provodi se odvojeno za štete nastale na dan izračuna (najbolja procjena pričuva šteta) i za štete koje će tek nastati nakon datuma izračuna (najbolja procjena premijske pričuve).

U donjoj tablici prikazani su rezultati tehničkih pričuva po SII vrstama osiguranja. Rezultati su prikazani odvojeno za premijsku pričuvu i pričuvu šteta te dodatak za rizik.

Tablica 24 – Prikaz premijske pričuve i pričuve šteta po SII vrednovanju te dodatka za rizik na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Vrsta poslovanja	Najbolja procjena			Dodatak za rizik	Tehničke pričuve - ukupno
	Pričuva šteta	Premijska pričuva	Ukupno		
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)=(3)+(4)
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	75.407	35.017	110.424	6.033	116.457
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	23.350	13.777	37.127	1.435	38.562
Osiguranje od opće odgovornosti	25.825	3.364	29.189	1.345	30.535
Ostalo	30.278	30.225	60.503	3.670	64.173
Ukupno	154.861	82.383	237.244	12.483	249.727

Detaljni prikaz tehničkih pričuva neživotnih osiguranja nalazi se u obrascima S.12.01.01 i S.17.01.02.

Prilikom izračuna tehničkih pričuva koristi se više parametara koji se adekvatno procjenjuju. Uz to se mjeri i njihova osjetljivost te moguće odstupanje. S obzirom na provedene analize Društvo ocjenjuje da ne koristi nijednu pretpostavku čija bi razina nesigurnosti imala materijalan utjecaj na tehničke pričuve Društva.

D.2.1.1. Najbolja procjena premijske pričuve

Izračun najbolje procjene premijske pričuve temelji se na pojednostavljenju opisanom u Prilogu III (Pojednostavljenje za premijske pričuve) Smjernice o vrednovanju tehničkih pričuva (EIOPA-BoS-14/166 SL, 1. travnja 2015). U izračunu premijske pričuve koriste se novčani tokovi za:

- buduće štete,
- buduće troškove obrade šteta,
- buduće administrativne troškove,
- bonusi i popuste,
- buduće troškove pribave osiguranja,

- buduće regrese,
- buduće premije.

Na temelju ukupnog iznosa najbolje procjene budućih priljeva i odljeva premijske pričuve određuju se budući novčani tokovi na koje se primjenjuje buduća inflacija i diskontiranje.

D.2.1.2. Najbolja procjena pričuve šteta

Najbolja procjena pričuve šteta određuje se na kraju razdoblja za sve štete nastale do zadnjeg dana tog razdoblja, a koje do tog dana nisu bile konačno likvidirane, odnosno za:

- nastale prijavljene škode (RBNS),
- nastale neprijavljenе štete (IBNR).

Najbolja procjena pričuve šteta za nastale prijavljene štete i nastale neprijavljenе štete umanjena je za najbolju procjenu očekivanih regresa te uvećana za pričuvu za troškove obrade šteta. SII bilanca je na strani imovine umanjena za potraživanja za regrese (4,6 mil. kn). Najbolja procjena očekivanih regresa odnosi se na štete u onom dijelu za kojeg je oblikovana najbolja procjena pričuve šteta.

D.2.1.3. Najbolja procjena pričuva za rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja koje nisu obveze zdravstvenog osiguranja

Najbolja procjena pričuva za rente neživotnih osiguranja sastoji se od najbolje procjene za RBNS rente te IBNR-a za rente. Najbolja procjena RBNS-a za rente izračunata je tehnikama životnih osiguranja. Najbolja procjena pričuva za rente se u SII bilanci nalazi u životnim osiguranjima s obzirom na to da se i vrednuje tehnikama životnih osiguranja. U izračunu su uzeti u obzir i troškovi obrade šteta.

D.2.1.4. Dodatak za rizik neživotnih osiguranja

Stopa korištena pri određivanju troška raspolaganja prihvatljivim vlastitim sredstvima koja su jednaka solventnom kapitalu potrebnom za ispunjenje obveza iz ugovora o osiguranju tijekom trajanja tih obveza jednaka je stopi definiranoj u Članku 39. Delegirane uredbe. Dodatak za rizik računa se na portfelju neživotnih osiguranja i portfelju renti koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju.

Dodatak za rizik oblikovan je pojednostavljenjem pod rednim brojem 2, tj. aproksimacijom individualnih rizika unutar modula, tj. podmodula koji se koriste za izračun budućih potrebnih solventnih kapitala.

D.2.1.5. Razlike između osnova, metoda te glavnih pretpostavki korištenih za vrednovanje po S2 principima i u zakonski propisanim finansijskim izvještajima

Po IFRS-u se obveze vrednuju oprezno bez svođenja na sadašnju vrijednost dok se po SII računa najbolja procjena obveza.

Za oblikovanje pričuva za nastale, a neprijavljene štete po IFRS-u za vrste osiguranja 10 Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila i 13 Osiguranje od opće odgovornosti po IFRS-u se koristi Bornhuetter-Fergusonova metoda, a za izračun najbolje procjene pričuve šteta za sve vrste osiguranja koristi se metoda ulančanih ljestvica.

Za oblikovanje pričuve šteta po IFRS-u u obračunu se ne koriste regresi, dok su oni uzeti u obzir kod izračuna najbolje procjene.

Za oblikovanje pričuve za nastale, a neprijavljene štete po IFRS-u iz obračuna su isključene sve police i štete koje su 100% reosigurane, dok se kod izračuna najbolje procjene nisu radila ta isključenja.

Uz način vrednovanja obveza, na razliku vrijednosti premijske pričuve bitno utječe i nedospjela potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja. Po SII izračunu navedena potraživanja umanjuju tehničke pričuve, dok ih Društvo u IFRS izračunu ne uzima u obzir, odnosno nalaze se na strani aktive u IFRS bilanci.

Po IFRS-u su pričuva za neistekle rizike i pričuva za bonuse i popuste računate zasebno, dok su po SII one uključene u premijsku pričuvu.

Obveze po vrsti osiguranja 10 Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila za HZZO nisu uključene u tehničke pričuve po IFRS-u, dok su po SII uključene u premijsku pričuvu.

Kod prijenosne premije po IFRS-u buduća inflacija nije uračunata, dok je po SII ona uključena u premijsku pričuvu.

Reosigurateljni dio tehničkih pričuva vrednuje se na sličnoj osnovi kao i tehničke pričuve. Po SII je to najbolja procjena dok je IFRS izračun temeljen na izračunu statutarnih rezervacija. Najveća razlika proizlazi iz toga što je udio reosiguranja u premijskoj pričuvi umanjen za sadašnju vrijednost nedospjelih obveza proizašlih iz poslova reosiguranja koje se u IFRS bilanci nalaze na strani obveza. U tablici ispod prikazani su rezultati izračuna po SII te IFRS vrednovanju tehničkih pričuva. Iznosi SII su radi usporedbe prikazani bez Dopunskih osiguranja od posljedica nezgode uz životna osiguranja.

Tablica 25 – Razlika u SII i IFRS vrednovanju na dan 31.12.2016. – Neživotna osiguranja (u 'ooo kn)

Neživotna osiguranja	SII	IFRS	Razlika
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
Premijska pričuva ¹²	82.383	146.931	64.548
Pričuva šteta	139.434	179.454	40.020
Pričuva za rente	15.427	15.549	122
Dodatak za rizik (RM)	12.483	0	-12.483

¹² Premijska pričuva je po IFRS vrednovanju radi usporedbe prikazana kao zbroj prijenosne premije, pričuve za bonuse i popuste te pričuve za neistekle rizike.

Neživotna osiguranja	SII	IFRS	Razlika
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
Ukupno pričuve i RM	249.727	341.934	92.207
Udio RE u premijskoj pričuvi	-5.605	14.342	19.947
Udio RE u pričuvi šteta	25.703	22.373	-3.330
Potraživanja od ugovaratelja osiguranja	31.705	60.679	28.974
Obveze iz suosiguranja i reosiguranja	3.023	18.400	15.377
Potraživanja za regrese	0	4.617	4.617

D.2.2. Tehničke pričuve za životna osiguranja

Tehničke pričuve sastoje se od najbolje procjene i dodatka za rizik koji predstavlja sadašnju vrijednost oportunitetnog troška zahtijevanog kapitala u svim budućim godinama do isteka postojećeg portfelja životnih osiguranja. U okviru životnih osiguranja postoje dvije vrste obveza: obveze životnih osiguranja i zdravstvenih osiguranja (NSLT). Prve proizlaze iz osnovnih životnih pokrića, a druge iz dodatnih životnih osiguranja. Kod NSLT zdravstvenih osiguranja najbolja procjena računa se odvojeno za istekle rizike (pričuva šteta) i neistekle rizike (premijska pričuva).

Tehničke pričuve životnih osiguranja po Solventnosti II na dan 31.12.2016 prikazane su u sljedećoj tablici.

Tablica 26 - Osigurateljno-tehničke pričuve životnih osiguranja po Solventnosti II na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Vrste osiguranja	Najbolja procjena obveze			Dodatak za rizik	Osigurateljno-tehničke pričuve ukupno
	Pričuva šteta	Premijska pričuva	Ukupno		
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)		
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti		297.004	297.004	7.341	304.345
Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima		130.544	130.544	5.827	136.371
Ostala životna osiguranja		-226	-226	39	-187
Osiguranje zaštite prihoda	2.333	-16.529	-14.196		-14.196
Ukupno	2.333	410.794	413.127	13.207	426.334

D.2.2.1. Najbolja procjena

U skladu s danom homogenom skupinom rizika koja je dodijeljena pojedinačnoj polici za potrebe projekcije novčanog toka primjenjuje se odgovarajući skup prepostavki. Za neistekle rizike računa se pripadajuća najbolja procjena (BEL) pomoću projekcija novčanih tokova uz odgovarajuće prepostavke za svaku policu pojedinačno.

Najbolja procjena računa se kao sadašnja vrijednost svih prihoda i rashoda koji su povezani s policom uprosječeni s vjerojatnošću realizacije. Prihodi obuhvaćaju bruto premije, obračunate troškove i ostale zarade (npr. refundacija), a rashodi troškove, provizije, štete i ostale moguće rashode.

Budući troškovi računaju se po troškovnom modelu koji sadrži sve buduće vrste troškova potrebne za servisiranje osiguratelnog ugovora: troškove upravljanja osiguranjem, troškove upravljanja ulaganjima, troškove upravljanja štetnim zahtjevima i troškove pribave osiguranja (trošak provizije).

Kod novčanih tokova uzimaju se u obzir i razvoj vanjskih okolnosti (smrtnost, kamatna stopa, inflacija) i sljedeće nesigurnosti:

- trenutak i vjerojatnosti osiguranih događaja
- iznos štetnih zahtjeva
- stvarni troškovi
- razvoju vanjskog okružja
- buduće ponašanje ugovaratelja.

Vrijednost najbolje procjene računa se odvojeno za garantirani i diskrecijski dio obveze.

U izračunu novčanih tokova su uzete u obzir određene buduće mjere upravljanja, obzirom na udio u dobiti osiguranika ovisno o ekonomskim uvjetima u skladu s unutarnjim aktima i pravilnicima. Upotrebom skupa ekonomskih scenarija koji su usklađeni s uvjetima na tržištu i neutralni na rizik, računa se dio najbolje procjene koji predstavlja vrijednost ugrađenih ugovornih opcija i finansijskih garancija. Prepostavke o ponašanju ugovaratelja polica uzimaju se u obzir na deterministički način.

D.2.2.2 Dodatak za rizik životnih osiguranja

Za izračun dodatka za rizik koristi se pojednostavljenje pod brojem 1 koje propisuje zakonodavstvo. Pojednostavljenje se temelji na izračunu budućih vrijednosti parcijalnih kapitalnih zahtjeva za pojedinačne podvrste rizika (npr. smrtnost, dugovječnost, troškovi...).

D.2.2.3 Glavne razlike između osnovnih metoda i glavnih pretpostavki upotrijebljenih kod vrednovanja za potrebe solventnosti i vrednovanje u finansijskim izvještajima

Tablica 27 - Razlika u SII i IFRS vrednovanju na dan 31.12.2016. – životna osiguranja (u 'ooo kn)

Vrsta poslovanja	Tehničke pričuve po Solventnosti II	Tehničke pričuve u finansijskim izvještajima	Razlika
Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	304.345	306.654	-2.309
Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	136.371	144.966	-8.595
Ostala životna osiguranja	-187	96	-282

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju, Triglav osiguranje d.d.

Osiguranje zaštite prihoda	-14.196	2.075	-16.270
Ostale tehničke pričuve			
Ukupno	426.334	453.791	-27.457

Metodologija i osnove u skladu s IFRS-om daju veće vrijednosti tehničkih pričuva od izračuna po principima Solventnosti II. Metodologija i osnove u skladu s IFRS-om za izračun obveza koriste ili prospektivnu metodu s Zillmerovom neto premijom (klasična životna osiguranja) ili retrospektivnu metodu (investicijska osiguranja). Metodologija i osnove prema SII za vrijednost tehničkih pričuva daju srednju vrijednost realne ocjene svih relevantnih novčanih tokova pod nazivom »najbolja procjena« s dodatkom za rizik.

Pri vrednovanju po S II su sve pretpostavke tipa najbolje procjene što znači da vrijednosti nisu niti podcijenjene niti precijenjene što omogućuje realistično vrednovanje.

Pri osiguranju sa sudjelovanjem u dobiti negativna razlika između vrednovanja obveza po Solventnosti II i po IFRS-u, u velikoj mjeri je posljedica nerizične krvulje kamatnih stopa koja se koristi za izračun po S II, a koja je pretežno viša od kamatnih stopa koje se upotrebljavaju za diskontiranje po IFRS-u, na referentni datum. Kod osiguranja povezanih s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima negativna razlika nastaje zbog upotrebe najbolje procjene parametara (koji u pravilu dovode do niže obveze nego kad se uzmu u obzir parametri uzeti u obzir u izračunima po IFRS) te dopuštanje negativnih obveza za osiguranja u režimu Solventnosti II. Obrazloženje također vrijedi za ostala životna osiguranja.

D.2.2.4. Upotreba prilagodbi pri izračunu kapitalnih zahtjeva

Za izračun tržišne sadašnje vrijednosti izračunatih nominalnih novčanih tokova koristi se osnovna vremenska struktura bezrizične kamatne stope bez prilagodbe volatilnosti.

Triglav osiguranje d.d. pri izračunu kapitalnog zahtjeva po Solventnosti II ne upotrebljava niti jednu prilagodbu koju dopušta Delegirana uredba. Zbog navedenoga u sklopu priloženih QRT obrazaca nisu ispunjeni obrasci S.22.01.21 in S.22.01.22.

D.3. Ostale obveze

D.3.1. Pričuve za jubilarne nagrade i otpremnine te pričuve za godišnji odmor

Društvo na kraju svake godine po IFRS-u obračunava pričuve za jubilarne nagrade i otpremnine te pričuvu za godišnji odmor.

- Jubilarne nagrade i otpremnine:** Izračun pričuva za jubilarne nagrade i otpremnine vrši se u skladu s odredbama MRS19 »Primanja zaposlenih« kojim se propisuje da se u planiranju koristi Metoda projicirane kreditne jedinice (metoda primanja / godina usluga).

- **Pričuve za godišnji odmor:** MRS 19 utvrđuje kako se računovodstveno priznaju, mjere i objavljaju naknade za vrijeme odsustva zaposlenika kao oblik kratkoročnih primanja zaposlenih. Naknade za vrijeme odsustva zaposlenika grupiraju se u akumulirajuće i neakumulirajuće naknade. Akumulirajuće naknade za vrijeme odsustva jesu one koje se prenose unaprijed i mogu se koristiti u narednim razdobljima ako se pravo korištenja ne iskoristi u cijelosti u tekućem razdoblju. Prema propisima radnog prava može se prenositi jedino pravo na godišnji odmor. Naknada za neiskorišteni godišnji odmor priznaje se kao dodatni trošak u godini u kojoj godišnji odmor nije iskoriten zbog realnijeg raspoređivanja troškova i načela sučeljavanja rashoda s prihodima.

Na dan 31.12.2016. godine Društvo je oblikovalo pričuve za jubilarne nagrade i otpremnine u visini od 3,9 mil. kn te pričuve za godišnji odmor u visini od 1,1 mil. kn.

D.3.2. Obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja – pričuve za garancijski fond HUO

Za potrebe vrednovanja bilance u skladu s principima Solventnosti II na 31.12.2016. godine, Društvo je diskontiralo odgovarajućom bezrizičnom kamatnom stopom pričuve HUO-a koje se nalaze u statutarnoj bilanci na poziciji „Obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja“. Razlika u vrednovanju iznosi 0,8 mil. kn.

D.3.3. Odgođena porezna obveza

Društvo vrednuje odgođenu poreznu obvezu po istom načelu kao i odgođenu poreznu imovinu. Društvo priznaje odgođenu poreznu obvezu za sve obveze na temelju privremenih razlika između ukupnih SII obveza i ukupnih obveza iz zakonskih propisanih izvještaja. Uz privremene razlike, u odgođene porezne obveze vrednovane za potrebe SII bilance uključuju se i odgođene porezne obveze iz statutarnih izvještaja proizašle iz revalorizacije financijske imovine klasificirane kao „raspoloživo za prodaju“.

D.3.4. Obveza prema reosigurateljima

Nedospjele obveze za premiju reosiguranja uključene su u izračun „Iznosa koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju“, odnosno Društvo ih je koristilo kao odbitnu stavku u novčanim tokovima.

D.4. Alternativne metode vrednovanja

Društvo u razdoblju izvještavanja za potrebe SII nije koristilo metode vrednovanja pored onih navedenih i obrazloženih u prethodnim poglavljima ovog izvješća.

D.5. Sve ostale informacije

Društvo je sve relevantne informacije u svezi s vrednovanjem navelo u prethodnim poglavljima D.1 – D.4 i ne raspolaze s dodatnim informacijama o vrednovanju imovine i obveze za potrebe Solventnosti II.

Detaljniji uvid u sve značajne razlike između SII i statutarnih vrijednosti moguće je vidjeti u obrascu S.02.01. koji se nalazi u prilogu ovog izvješća.

E. Upravljanje kapitalom

Sustav i važeći elementi procesa upravljanja kapitalom u Triglav osiguranju d.d. definirani su Politikom upravljanja kapitalom. Sustav i povezani procesi upravljanja kapitalom temelje se na strateškim ciljevima, regulatornim zahtjevima, dobrim praksama i interno uspostavljenim metodologijama koje uzimaju u obzir značaj Društva kao cjeline, njegovu veličinu, organizaciju i opseg poslovanja.

Cilj Društva pri upravljanju kapitalom je učinkovita upotreba raspoloživog kapitala koja osigurava:

- sigurnost i profitabilnost poslovanja,
- visok stupanj povjerenja svih dionika,
- ispunjavanje regulatornih zahtjeva iz područja adekvatnosti kapitala, te
- kontinuirano optimizaciju kapitalne pozicije.

U svrhu postizanja ciljeva upravljanja kapitalom na temelju zahtjeva vlasnika i regulative, Društvo definira kriterije potrebnog ekonomskog kapitala, dobre prakse i standarde matičnog Društva i Grupe.

Osnovni kriteriji proizlaze već iz regulatornih zahtjeva na području kapitalne adekvatnosti, po kojima potrebni solventni kapital (SCR) predstavlja potrebnu visinu kapitala uz pretpostavku, da će Društvo zadržati poslovni kontinuitet u narednim razdobljima. Kriterije i glavne pokazatelje na području upravljanja kapitalom je Društvo definiralo u Izjavi o apetitu za rizicima. Glavni indikator upravljanja s kapitalom čini (ciljani) omjer solventnosti koji Društvu omogućuje optimalan odnos potrebnog solventnog kapitala i raspoloživog vlastitog kapitala. Strateške ciljeve upravljanja kapitalom prikazuje slika u nastavku.

Slika 3 – Strateški ciljevi upravljanja kapitalom

150% – 200%	Zadovoljavajuća (ciljana) adekvatnost kapitala	<ul style="list-style-type: none">• Kontinuirana optimizacija izloženosti rizicima• Održavanje važećeg apetita za rizicima• Prostor za rast opsega poslovanja sukladno važećoj poslovnoj strategiji
	Razina upozorenja	<ul style="list-style-type: none">• Priprema plana i implementacija mjera za poboljšanje adekvatnosti kapitala• Implementacija mjera za selektivno smanjivanje izloženosti rizicima• Dosljedno ograničavanje širenja poslovanja
<120%	Nedozvoljena adekvatnost kapitala	<ul style="list-style-type: none">• Promptna priprema mjera poboljšanja solventne pozicije• Procjena mogućnosti subordiniranog zaduživanja• Procjena mogućnosti uzimanja akreditiva/jamstava u obliku pomoćnih vlastitih sredstava

Upravljanje kapitalom je u Triglav osiguranju d.d. kontinuirani proces koji omogućuje praćenje poslovnih odluka koje Društvu pružaju konkurentske prednosti i održivost poslovnog modela i tržišnog položaja na dugi rok. Sustav upravljanja kapitalom, u cilju postizanja optimalnog odnosa po kriteriju uporabe ekonomskog kapitala na razini Društva, predstavlja kontinuirano izvođenje sljedećih aktivnosti:

- postavljanje ciljeva koji su međusobno usklađeni i jasno komunicirani, te uz pretpostavku njihove konzistentnosti, kroz zahtijevanu profitabilnost kapitala, definiraju dugoročnu poslovnu strategiju;
- praćenje poslovnih i strateških odluka u svrhu učinkovitog upravljanja kapitalom;
- praćenje i mjerjenje vrijednosti, profitabilnosti i uporabe ekonomskog kapitala i analiziranje promjene u rizičnom profilu;
- vrednovanje rezultata poslovanja gdje se izračunava i prati kretanje pokazatelja uspješnosti poslovanja;
- izvođenje mjera za optimalnu alokaciju ekonomskog kapitala i nadziranje njegove upotrebe koji na temelju utvrđenog iz prethodnih faza donosi potencijalna ograničenja u poslovanju na neke poslovne segmente i dodatne prilike za rast u drugim poslovnim segmentima.

E.1. Vlastita sredstva

Osnovni kapital se sukladno važećoj regulativi razvrstava u razrede pri čemu se u obzir uzima kvaliteta, podređenost i raspoloživost kapitala za pokriće neočekivanih gubitaka. Društvo raspolaže s najkvalitetnijim kapitalom i tako cijelokupni osnovni kapital i pričuvu za usklađivanje razvrstava u 1. kategoriju, dok se podređene obveze, u slučaju postojanja istih, svrstavaju u 2. kategoriju. Vlastita sredstva razvrstavaju se u tri razreda ovisno o tome da li su stavke osnovnih vlastitih sredstava ili pomoćnih vlastitih sredstava, te ovisno u kolikoj mjeri sadrže sljedeće značajke:

- stavka je stalno na raspolaganju te je istu lako moguće u svakom trenutku pozvati za pokriće gubitaka u slučaju prestanka poslovanja Društva;
- u slučaju prestanka poslovanja Društva cijelokupan iznos stavke je dostupan za pokriće gubitaka i otplatu te se nositelju stavke odbija dokle god nisu ispunjene sve druge obveze Društva, uključujući i osigurateljne obveze prema osiguranicima, osigurateljima i drugih korisnika iz ugovora o osiguranju.

Za pokriće potrebnog solventnog kapitala su prihvatljiva osnovna vlastita sredstva koja čine stavke vlastitih sredstava 1. kategorije bez ograničenja, te stavke osnovnih vlastitih sredstava 2. kategorije s ograničenjem, definiranim sukladno ZOS-u odnosno Delegiranoj Uredbi. Vrijednost osnovnih vlastitih sredstava koja su prihvatljiva za pokriće potrebnog solventnog kapitala je iznos vrijednosti stavki vlastitih sredstava 1. kategorije i vrijednosti stavaka prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava iz 2. i 3. kategorije.

Za pokriće minimalnog potrebnog kapitala su prihvatljiva osnovna vlastita sredstava koja čine stavke vlastitih sredstava 1. kategorije bez ograničenja, i stavke osnovnih vlastitih sredstava 2. kategorije s ograničenjem, definiranim sukladno ZOS-u odnosno Delegiranoj Uredbi. Vrijednost osnovnih vlastitih sredstava koji su prihvatljivi za pokriće minimalno potrebnog kapitala je iznos vrijednosti stavki vlastitih sredstava 1. kategorije i vrijednost stavki prihvatljivih stavki osnovnih vlastitih sredstava 2. kategorije.

Vrijednost prihvatljivih vlastitih sredstava Društva za pokriće potrebnog solventnog kapitala mora biti najmanje jednaka visini istog (tj. 100% SCR-a). S ciljem praćenja i osiguravanja ispunjavanja obveze u pogledu pokrića visine potrebnog solventnog kapitala Društvo redovno prati vrijednost prihvatljivih vlastitih sredstava i visinu SCR-a.

Društvo je na 31.12.2016. raspolagalo samo s osnovnim vlastitim sredstvima koja su ukupno iznosila 257,3 mil. kn. U stavke osnovnih vlastitih sredstava bio je uključen:

- temeljni kapital Društva (209,6 mil. kn),
- višak imovine nad obvezama (tj. pričuva za usklađivanje – 47,6 mil. kn).

Društvo na 31.12.2016. nije imalo pomoćna vlastita sredstva. Struktura vlastitih sredstava za navedeno razdoblje, kao i usporedba s prethodnim, dana je u sljedećoj tablici.

Tablica 28 – Pojednostavljeni prikaz strukture vlastitog SII kapitala na 31.12.2016. (u 'ooo kn)¹³

31.12.2016.				
Osnovna vlastita sredstva	Ukupno	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3
Temeljni kapital	209.656	209.656		
Višak sredstava				
Pričuva za usklađivanje (engl. <i>Reconciliation reserve</i>)	47.608	47.608		
Podređeni dug				
Dostupna i prihvatljiva vlastita sredstva	257.264	257.264		
Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR	257.264	257.264		
Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće MCR	257.264	257.264		

Prihvatljivi vlastiti kapital za pokriće SCR i MCR je na 31.12.2016. iznosio 257,3 mil. kn.

Tablica 29 - Pojednostavljeni prikaz strukture vlastitog SII kapitala na 31.12.2015. (u 'ooo kn)

31.12.2015.				
Osnovna vlastita sredstva	Ukupno	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3
Temeljni kapital	209.656	209.656		
Višak sredstava				
Pričuva za usklađivanje (engl. <i>Reconciliation reserve</i>)	45.568	45.568		
Podređeni dug	11.570		11.570	
Dostupna i prihvatljiva vlastita sredstva	266.794	255.224	11.570	
Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR	266.794	255.224	11.570	
Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće MCR	266.768	255.224	11.544	

¹³ Vlastita sredstva 2. kategorije su primjerena za pokriće minimalnog potrebnog kapitala do maksimalne visine 20% MCR-a

Prihvatljivi vlastiti kapital za pokriće SCR-a i MCR-a je na 31.12.2015. iznosio 266,8 mil. kn.

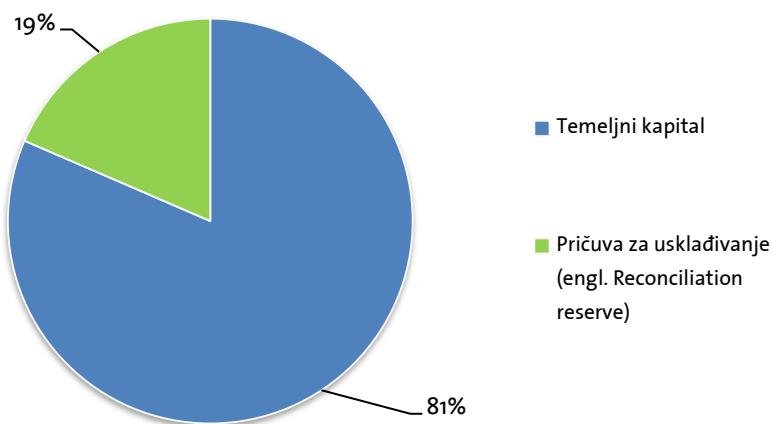
Tablica 30 – Usporedba visine kapitala na kraju 2016/2015 (u 'ooo kn)

Opis stavke	31.12.2016.	31.12.2015.	Indeks 2016/2015	
			Apsolutno	Relativno
Temeljni kapital	209.656	209.656		0%
Višak sredstava				0%
Pričuva za usklađivanje (engl. <i>Reconciliation reserve</i>)	47.608	45.568	2.040	4%
Podređeni dug		11.570	-11.570	-100%
Dostupna i prihvatljiva vlastita sredstva	257.264	266.794	-9.530	-4%

Glavne razlike u visini SII kapitala na kraju 2016. u odnosu na 2015. odnose se na:

- otplate subordiniranog duga tijekom 2016. kojom se ukupna visina kapitala smanjena, no ostvareni su pozitivni efekti na finansijsku zaduženost Društva,
- veća razina pričuve za usklađivanje što implicira da je Društvo (realno) kreiralo dodanu ekonomsku vrijednost u promatranom razdoblju,
- iz gornje tablice razvidno je da se realna visina vlastitog kapitala Društva povećala na kraju 2016. u odnosu na prethodnu godinu¹⁴.

Graf 3 – Grafički prikaz strukture vlastitog (SII) kapitala na 31.12.2016.

Prema gornjem grafu vidljivo je da najveći dio SII kapitala čini temeljni kapital (81%), dok preostali dio (19%) čini pričuva za usklađivanje.

Razlike između kapitala iskazanim u godišnjem finansijskom izješću Društva i kapitala izračunatim za potrebe SII proizlaze iz različitih pristupa u vrednovanju imovine i obveza. Po metodologiji Solventnost II kapital se izračunava kao razlika između ukupne imovine i obveza koji su vrednovani po tržišnoj odnosno

¹⁴ Kada se izuzme efekt otplate subordiniranog duga

fer vrijednosti. Upravo iz razlika u vrednovanju bilančnih pozicija po SII i statutarnim načelima dolazi do (značajnih) razlika između visine kapitala po relevantnim standardima.

Tablica 31 – Razlike između SII i IFRS kapitala na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Opis	Broj	Razlike SII - IFRS vrijednosti
Uplaćeni temeljni kapital	1	
Tržišna vrijednost imovine (bez UL ¹⁵)	2	-36.802
Tržišna vrijednost imovine (UL)	3	228
Nematerijalna imovina, DAC	4	-21.998
Promjena u udjelu pričuve u RE	5	-16.618
Promjena u odgođenoj poreznoj imovini	6	13.534
Ukupna razlika imovine	7=2+...+6	-61.656
Razlike između SII i statutarne pričuve (bez UL ¹⁶)	8	-111.756
Razlike između SII i statutarne pričuve (UL)	9	-8.211
Podređene obveze u kapitalu	10	
Drugo	11	-16.178
Promjena u odgođenoj poreznoj obvezi	12	24.506
Ukupna razlika obveze	13=8+...+12	-111.639
Agregirana razlika između SII i IFRS kapitala	14=7-13	49.984

Iz gornje tablice vidljivi su glavni čimbenici razlike između kapitala po IFRS načelima i kapitala izračunatog za potrebe solventnosti¹⁷. Ukupna imovina vrednovana za potrebe solventnosti manja je, od imovine vrednovane za potrebe (statutarnog) finansijskog izještavanja, za 61,7 mil. kn. Najveći udio u razlici čini manja vrijednost udjela pričuve predane u reosiguranje, isključenje odgođenih troškova pribave i nematerijalne imovine (ove stavke se vrednuju sa 0), te ukupne ostale imovine. Odgođena porezna imovina vrednovana po SII načelima veća je od statutarne za 13,5 mil. kn.

Na strani obveza glavnu razliku čini ukupno manja SII vrijednost tehničkih pričuva za 120 mil. kn. S druge strane, SII vrijednost odgođenih poreznih obveza veća je za 24,5 mil. kn od statutarne.

Sukladno navedenom, razlika između kapitala prikazanog u finansijskim izještajima i raspoloživog SII kapitala (tj. Viška imovine nad obvezama) proizlazi iz znatno većeg smanjenja SII vrijednosti obveza u odnosu na imovinu. Ukupan pozitivan neto efekt vrednovanja za potrebe solventnosti, na povećanje vlastitog kapitala, iznosi 50 mil. kn.

¹⁵ Odnosi se na Unit linked imovinu odnosno ulaganja gdje tržišni rizik snosi osiguranik

¹⁶ Pričuva za pokriće Unit linked imovine

¹⁷ Odnosi se na višak imovine nad obvezama dobiven vrednovanjem za potrebe solventnosti (eng. Excess of assets over liabilities)

E.2. Potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital

Triglav osiguranje d.d. izračunava kapitalnu adekvatnost za potrebe Solventnosti II primjenom modela standardne formule sukladno Zakonu o osiguranju (u nastavku: ZOS), Delegiranoj Uredbi (2015/35) i ostaloj metodologiji propisanoj od strane EIOPA-e. Društvo pri izračunu kapitalnih zahtjeva ne upotrebljava parametre specifične za Društvo, kao ni prilagodbu za uravnoveženje iz čl. 111. ZOS-a niti prilagodbu za volatilnost iz čl. 113. ZOS-a.

Tablica 32 - Pregled adekvatnosti kapitala TOZG na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Opis	Broj	31.12.2016.	31.12.2015.	Razlika 2016/2015	
				Apsolutno	Relativno
Prihvatljivi raspoloživi kapital za pokriće SCR	1	257.264	266.794	-9.530	-3,6%
Prihvatljivi raspoloživi kapital za pokriće MCR	2	257.264	266.768	-9.504	-3,6%
Potreban solventni kapital (SCR)	3	147.379	146.406	974	0,7%
Minimalni potrebni kapital (MCR)	4	57.720	57.720		0,0%
SCR omjer (Omjer solventnosti)	5=1÷3	175%	182%	-7 pp	-4,2%
MCR omjer (Minimalni omjer solventnosti)	6=2÷4	446%	462%	-16 pp	-3,6%
SCR buffer (višak kapitala iznad SCR)	7=1-3	109.884	120.388	-10.504	-8,7%

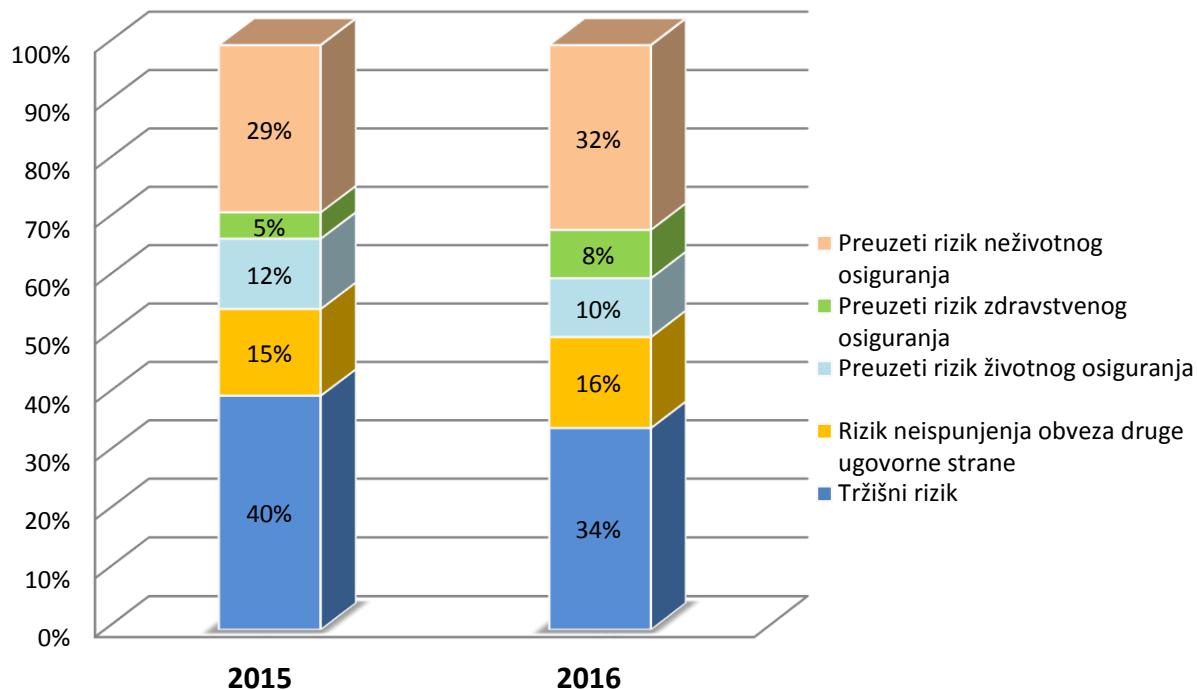
Potreban solventni kapital (SCR) nije se značajno promijenio tijekom referentnog razdoblja. U nastavku je detaljniji prikaz visine potrebnog solventnog kapitala (SCR) podijeljen po modulima rizika standardne formule.

Tablica 33 - Struktura potrebnog solventnog kapitala po elementima standardne formule na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Opis	Broj	Standardna formula za izračun SCR			Indeks 2016/20145	
		31.12.2016.	31.12.2015.		Apsolutno	Relativno
Tržišni rizici	1	76.213	88.795	-12.582	-14,2%	
Kreditni rizik (CDR)	2	34.505	33.021	1.484	4,5%	
Preuzeti rizik životnih osiguranja	3	22.328	26.750	-4.422	-16,5%	
Preuzeti rizik zdravstvenih osiguranja	4	18.358	10.033	8.325	83,0%	
Preuzeti rizik neživotnih osiguranja	5	70.052	63.628	6.424	10,1%	
Učinak diversifikacije između modula	6	-74.484	-71.873	-2.611	3,6%	
Osnovni potrebni solventni kapital (BSCR)	7=1+...+6	146.971	150.354	-3.383	-2,2%	
Operativni rizici	8	11.359	10.913	445	4,1%	
Sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke	9	-552	-3.013	2.461	-81,7%	
Sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke	10	-10.398	-11.849	1.451	-12,2%	
Potrebni solventni kapital (SCR)	11=7+...+10	147.379	146.406	974	0,7%	
Minimalni potrebni kapital (MCR)	12	57.720	57.720		0,0%	

Ukupan potrebni solventni kapital povećao se u 2016. za 1 mil. kn (0,7%) u odnosu na stanje krajem 2015. Sveukupna izloženost rizicima, promatraljući rizike standardne formule, smanjila se za 3,4 mil. kn (-2,2%) na kraju 2016. u odnosu na prethodno razdoblje¹⁸.

Graf 4 - Prikaz strukture osnovnog potrebnog solventnog kapitala (BSCR) na 31.12.2016.¹⁹

Prema gornjem grafu razvidno je da najveći udio u (osnovnom) potrebnom solventnom kapitalu predstavlja kapitalni zahtjev za tržišnim rizicima (34%, što je 6 pp manje nego na kraju 2015.). Slijedi ga udio rizika neživotnih osiguranja sa 32% (povećanje od 3 pp u odnosu na 2015.), te potom udjeli rizika neispunjerenja obveze druge ugovorne strane (16%, 1 pp više nego u 2015.) i rizik životnih osiguranja (12% u 2016., a 10% u 2015.). Najmanji udio ima kapitalni zahtjev za rizikom zdravstvenih osiguranja, no udio se povećao za 3 pp tijekom promatranog perioda. Iz gornjeg grafa vidljiva je optimizacija rizičnog profila u smjeru efikasnije diversificiranosti pojedinih vrsta osiguranja.

Minimalni potrebni kapital (u nastavku: MCR) i sve njegove elemente Društvo izračunava sukladno metodologiji SII regulative. Minimalni potrebni kapital se izračunava kao linearna funkcija skupine varijabli koje čine:

- osigurateljno - tehničke rezervacije,
- obračunate premije osiguranja,
- rizični kapital (engl. Capital at risk – CAR),
- odgođeni porezi i

¹⁸ Odnosi se na stavku 7 „Osnovni potrebni solventni kapital“ koji predstavlja agregiranu izloženost pojedinim modulima rizika (uz uvažavanje učinaka diversifikacije), osim operativnog rizika i sposobnosti tehničkih pričuva i odgođenih poreza da podnesu gubitke.

¹⁹ Bez uzimanja u obzir učinka diversifikacije

- troškovi upravljanja.

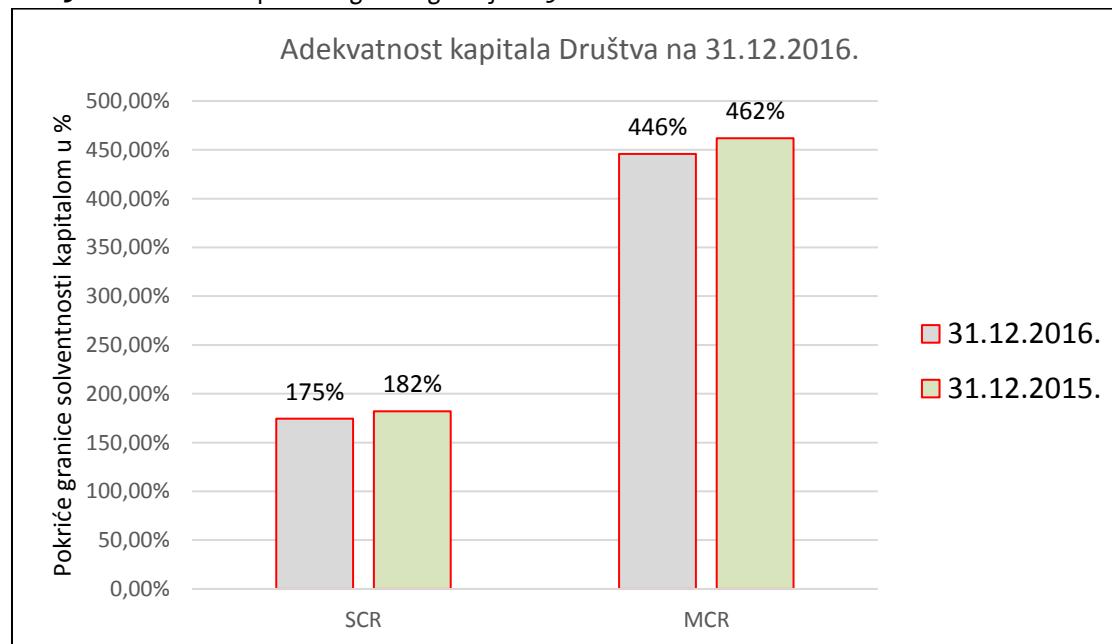
Društvo izračunava minimalne potrebe za kapitalom po metodi kompozitnog društva za osiguranje gdje se najprije izračunavaju linearni minimalni kapitalni zahtjevi. Linearni minimalni kapitalni zahtjevi za neživotna i zdravstvena osiguranja su vezani na aktivnosti iz neživotnih i životnih osiguranja i uzimaju u obzir i dodatna osiguranja od nezgode uz životna osiguranja. Linearni minimalni kapitalni zahtjevi za životna osiguranja se izračunavaju uključujući neživotne rente koje su već u fazi isplate. Minimalni potrebni kapital Društva se izračunava iz linearnih minimalnih kapitalnih zahtjeva za neživotna i životna osiguranja na način da MCR zahtjev ne može biti niži od 25%, niti viši od 45% potrebnog solventnog kapitala (SCR) te da absolutni minimalni prag MCR-a Društva iznosi 28,9 mil. kn za neživotna te isto toliko i za životna osiguranja.

Tablica 34 – Minimalni potrebni kapitala na 31.12.2016. (u 'ooo kn)

Opis	Broj	31.12.2016.	31.12.2015.	Razlika 2016/2015	
				Apsolutno	Relativno
Linearni MCR	1	53.960	49.689	4.272	8,6%
SCR	2	147.379	146.406	974	0,7%
MCR cap	3=2*45%	66.321	65.882	438	0,7%
MCR floor	4=2*25%	36.845	36.601	243	0,7%
Combined MCR	5	53.960	49.689	4.272	8,6%
Absolute floor of the MCR	6	57.720	57.720		0,0%
Minimum Capital Requirement	7	57.720	57.720		0,0%

Minimalni potrebni kapital Društva iznosio je 57,7 mil. kn na kraju 2016. U promatranom periodu nije bilo značajnih promjena u visini MCR-a.

Graf 5 – Adekvatnost kapitala Triglav osiguranja na 31.12.2016.

Iz gornjeg grafa može se vidjeti pregled adekvatnosti kapitala prema granicama solventnosti na kraju 2016. i 2015. Sukladno novoj regulativi, pokrivenost SCR-a kapitalom mora biti minimalno 100%, što istovremeno implicira i pokrivenost MCR-a²⁰. Društvo je na kraju 2016. ostvarilo SCR omjer (SII kapital/SCR) u visini od 175% što se smatra adekvatnim te u skladu s ciljanim omjerom prema uspostavljenom apetitu za rizicima.

E.3. Uporaba podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira temeljenog na trajanju

Za izračunavanje kapitalne adekvatnosti po SII principima Društvo ne koristi regulatorni model za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira temeljenog na trajanju.

E.4. Razlika između standardne formule i bilo kojeg upotrijebljenog unutarnjeg modela

Za izračunavanje kapitalne adekvatnosti po S2 principima Društvo ne koristi unutarnje modele.

E.5. Neusklađenost s potrebnim minimalnim i solventnim kapitalom

Društvo u razdoblju izvještavanja nije utvrdilo neusklađenosti s potrebnim minimalnim i solventnim kapitalom.

E.6. Sve ostale informacije

Društvo je relevantne informacije iz područja upravljanja kapitalom navelo u poglavljima E.1 – E.5 i ne raspolaže s dodatnim informacijama u svezi s upravljanjem kapitalom.

Prilozi

- S.02.01.02- Bilanca stanja po Solventnosti II
- S.05.01.02 - Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja
- S.05.02.01 - Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi
- S.12.01.02 - Osigурателјно - tehničke pričuve za životna i zdravstvena osiguranja
- S.17.01.02 - Osigурателјно - tehničke pričuve za neživotna osiguranja
- S.19.01.21 - Odštetni zahtjevi neživotnog osiguranja
- S.23.01.01 - Vlastita sredstva
- S.25.01.21 - Potrebni solventni kapital - za društva koja koriste standardnu formulu
- S.28.02.01 - Minimalni potrebni kapital - kompozitna društva

²⁰ Visina MCR-a u pravilu se kreće u rasponu od 25-45% SCR-a.